

دیوانی سہباح رهنجدہر

بہرگی سیئہم

۲۰۲۴

- ناوی کتیب: دیوانی سەباح رەنجدەر - بەرگی سییەم
- بابەت: شیعر
- پیتچن: سۆز سەباح رەنجدەر
- ھەلەگر: کەریم سۆفی
- نەخشەسازی بەرگ و ناوەرۆک: شاخەوان جەعفەر
- چاپ: چاپی یەكەم: ۲۰۲۴، چاپخانەى ئەمەزۆن - ھەولێر

● لە بەرپۆشەبەرایەتی گشتیی کتیبخانە گشتییەکان - ھەرێمی کوردستان
ژمارەى سپاردنى (۷۷۶) سالی (۲۰۲۴) ی پێدراوہ

بهها و ههلهى پيشينييهكان

دۆخى يەكەم

هه‌موو کهس له بوپیری پوښتندا پازن

حاجی له‌قله‌ق به ته‌واوی بوون
مایه‌وه و هه‌نیسکی نائومی‌دی به‌سه‌ر هه‌ولیردا هه‌لدا
بارانیش کۆتری ده‌نیشی و بال ده‌داته‌وه
زه‌وی زمان به لیوی داده‌هینی و ته‌ری ده‌کات
هه‌ور دیکتاتور نییه
ئاسمان داگیرده‌کات به‌لام ساتی ئاخاوتنی راسته‌قینه‌ی دی
ده‌ست به ده‌موچاوی داده‌هینی و رقی خاوده‌بیته‌وه
خۆی له‌ناوده‌با
ئه‌و ئازاد و ریز نه‌شکاو
به ده‌وری بانگی یه‌که‌م و زه‌نگوله و گومه‌زدا ده‌خولینته‌وه
خۆریش ئاواده‌بی پاش پیلوو داخستن په‌شیمان ده‌بیته‌وه
پاسپارده‌ی دلیم به‌وپه‌ری دل‌وه خوینده‌وه
زوو هاتمه‌وه
ده‌موچاوی گلۆپی مالم
پر ده‌مار و خوین کرد و وره‌م خستنه‌به‌ر
مال به په‌رستگا و یه‌که‌م شووشتنی پیروژ ده‌زانم
خه‌ویکی ئارام ده‌رژینته‌ چاومه‌وه
سواریکی پاکیزه پارچه پارچه
که‌لوو و ئاوازی هاوئا‌ه‌ه‌نگ و سیبووری هه‌لده‌دایه‌ ناو
ده‌ستمان

له بهر مالی ته ورات و ئینجیل و قورئانی دهم به ویرد و
 نه وای مندا
 له ئه سپه به هر مه ند و بلیمه ته که ی دابه زی
 ریگا رکه به رکه یه تی له گه ل نه کرد
 نارام و روشن وهک دهموچاوی دایکیک
 تازه نوبه رکه یان له ته نیشتی دانابیت
 فرمیسک له چاوی قاوه یی رژا و به توړی چلچرا
 سرپیمه وه
 به هه ویری ئاردی گه نم کردم په یکه ر
 لاو لاو به ده ست و پی هه لچوو
 بووه یاده وهری هه لوی له خوینی خویدا دهرکه وتوو
 که دووکه ل و بارووتی بوردوومان به چوکیدا نه هیئا
 چل پیغه مبه ر به چیچکانه وه له دهوری دانیشتون
 حه فت شه و و حه فت رۆژ بیریان کرده وه و مانه وه
 دواتر ری هاتنه وه ناو خویمان لی ون بوو
 کی کلپه له سه ری هه لسی و بویری ئه وه ی هه بیت
 بیرهدا بروات
 نه خشی خه والووی ده شکینیت و باویشک نادا
 مال به په رستگا و یه که م شووشتنی پیروژ ده زانی
 خه ویکی نارام دهرژینیته چاویه وه
 شه و و رۆژیش بالی شه می فری دهن و ده گه رینه وه
 مالی خویمان

پازیک مالی پروناک کردوونته وه
هموو کهس پازن له یه کهم شوین دهگه پینه وه

ئهستیره هیلانه ی له ناو له پی ئاسمانه به پوژ به تالی
دهکات و به شهویش دهگه پینه وه ناوی که
پوژ به تالی دهکات مهرگ هیرش دههینته ژووری له
داره تهرم زیندانی دهکات ئهستیره ئیمه یه من ئهوی دی
ئهستیره م و ئهوی دی شتیکی کونه ژیاوه ته وه خوړاکی
سه ر سینیه که ی هیشتان تیک نه چوووه و کتییی کراوه ی
دانه خراون په شیمانی جوانترین وشه یه له زمان ناسیم
شیریش یه کهم خوین بوو ئاده می لی له دایک بوو
هیمینی مالی ئه م توبه ره تاهه تاییه ی پی زانی و بالنده ی
زمانبه د دان له هه وشه و بانی هه لئاگریته وه و زریانی
په شیش لی نادا سه ره تای یه کهم سوژی پر ئازار
گه رایه وه بو یه کهم شووراوی پیروژ شووراوی پیروژ
به دهنگیکی پیروژ پیکه نی و بوو به ئاوریشمی خاوی
ناو قوزاخه به سه ر خورپه ی ترسناکدا زال بوو قوزاخه
ئه و شوینه یه پیویسته بیزانیت نه ک شتی له باره وه
بلنیت نقوومبوون له پازی یاد و شوین خوشبه ختییه کی
کورتخایه نه له بارو بواریکی تاییه تی ژماره و ئاوازا
وابزانم ئه وه ی گوتوویه تی ئاواز هه له ی کردووه ئازار
پیش ئاوازه شوین دلویه ئاویک بوو هات و دلویه

ئاويكىش بوو رۆيشت جگه له رازى يادهكان هيچ
شتىكى تر ليره نيهه گيرانه وهى باس و خواسى كۆشكى
كوتايى خوليايه كى ههلهيه عۆل عۆل به پهيزهه ئيسكى
كلۆربوو سهردهكه وئى و فرىاي ئهستيره بينين ناكه وئيت

یه که کان له ئاسۆی چاوه پروانیدا

یه که دابهش و جاران و کهم ناکرئ

خودا

خۆر

من

له مه و به دوا بازنه ی یه که کان داخران

به رگه ی سهیرکردنمان بگرن

بۆنی هه ر که سیک ده دهین

ئاو و گیای که رویش که کانی بیرنه چی و چلی ناو ده می

رهش نه گه رابی

چاو ناپاکیی له گه ل زه مین ناکات پیش من خودا و

خۆری لی بوو به خیرهاتنی منیان کرد و گه نجینه له

دهستیان پر بوو ئی مه هه رسیکمان گه یشتین به هه موو

شت و که سیک که چی هه ر ته نیاین و ده مانه وی زمانی

ئه و مندالانه فی ربین داو ده که ن له دایک بن رتوکی درنده

پوان و ئه وان هه ر خواردنی ناوکی دایکیان ده خوارد

و له ناو زگی دایکیان سه رگه ردان نین ئه و شوینه

ده ناسن که بۆی دین هه موو شتیکیش جوان مایه وه

دهستی هه موو جوان ماوه یه کمان گوشه له چاوه پروانی

پروانه‌وهی لاسکه گول له‌ناو لاپه‌ره‌ی کتیب ماوینه‌وه
سیبهر که‌وته سهر بوشایی بوشایی پر مروئن مروئن
دابارین و سه‌رزه‌وییان داپوشی به‌یاننامه‌ی درؤزنانه‌یان
راگه‌یاند هه‌زده‌که‌م هیچ که‌سیک له هیچ شوینیک
چاوه‌روانم نه‌کات

دیمه نیک له شاری دروود

له شوسته یه کی خلیسک به سهر سییهری خومدا پازم دا
زوقم له سهر گول لادا و په ره مووچیکم له بالنده به
ئامانهت وهرگرت
دوو وینه م پئی کیشا
شمشیر و شمشال
میوه یه کم دوولت کرد
له تیکم له نزیک وینه ی شمشیر دانا
ئه ویدیش له نزیک شمشال
توانیم ژماره و ناوی هه موو که لوپه لی مؤزه خانه
له سهر له تی نزیک شمشاله که دا بنووسم و به ئامانهت
داینیم
رپیوار ناتوانی سکالابکات
رپگا بریتیه له خوت
زه ویش خه وی لی تیک نه چوووه
گوئی له په له قازهی ماسیی ناو توره
دل و هه سته کانی تیکه ل دهن
رهنگی کوبوووه وی ناو په ره مووچ به خته وهرانه پیشوازی
له تابلوی دهر وازه ی شاری هه وینی بال دهکن دروودی
داگیرساو کرنوش بو مه ی و مه ی فروش و مه یگیر دهبا

خۆی دەدرکینیت چۆن بەسەر سیبەری خۆیدا پازی
دا و تەماشای دەموچاوی نیووە مردووی ماسی کرد
هاواری کرد تاویک هەر تاویک چاوەروان بە بەرپیوەم
بۆ قوربانی و هەناسە ی ساردت هەلەمژم ماسی
یازدەمین نەووەی من دەبیت و ناوی منیش هەلەگریتەووە
بێ هۆ نییە گۆلەستێرە دەرژێ و شتێک پیشکێشی هیوا
تازەخواستراو دەکات و بەر لە ئاگرکەوتنەووە دەگرێ

له هېڅی دره وشانه وهدا

پیاوه زهنگول جوولینه که ی رایه لی وشه و شوړش
که کیشوهریکی تری پی نه دوزرایه وه
دوا قسه ی بو کولومبس کرد
به دهرزیله و سنجاقی دایکی
هیمنانه خوینی خوی رشته کاسه ی دلخوشییه وه
ئیمه رهنگی دلیمان بینی
توانیمان له باره ی توورهی شاخه کان و رهنگی ئەشق
قسه بکهین
زهوی جلی خوی له بهرکرده وه
به کورسییه به تاله که ی هلیواسی
شه کر و خوی له ئاودا تونده وه
قوری پی خوساند
کووره ی داگیرساند
خشت برا
پیستی خاک بو بناغه لادرا
شار گه وره بوو
یه که مین ئاههنگ گپردرا
یه که م جهنگ کوژایه وه
په لکه زیرینه که له ئاسماندا ون ده بیت

سلاوی هموو جهربه زه یه کی سه ندوو ه ته وه
 پوخساری هه یه و دیته ناو ریشالی رۆحت
 پهنگی دلای بینیوه و پهنگی نه شق ده ناسیت
 په نجه ریه کی به تال له سینگی دیواردا ئاسۆ و سنوره
 هه ناسه ی سازگاری خۆر تیتدا
 دیته ناو جۆش و کولی سروودی به ره نگاری
 که سیشی تیتدا بانگی دهره وه ناکات
 له هیزی درهوشانه وهیدا دهره که ویت
 هاوړیی پاراو نه گهر جه رده و چۆرته مان له پۆسه دا بینی
 مه شق به چاومان ده که یین و گۆرانی له لیوی شار جی
 ده هیلین
 شار له خهویکی ئارامدا هه ناسه ده دا
 درهختی به په روباال بیرنه چونه وه
 قوولایی ده ریایان پی سپی دراوه
 کازیوهی سپیده
 زهرده په پی ئیواره
 کاتن
 کات بیرى شوین ده کات و بۆنی خوشی لی په رت ده بی
 شه قام مۆر نه کراوه
 دل مۆلهت ده دا و بۆت ده کرى جاریکی تر
 به سه ریدا بچیته شه ری دهرزیه و سنجاق

مووروویه کی تریش بکھیت به نقیمی ئەنگوستیلە ی
قە دەغە کراو

هیلای ناو دەفتەری گەورەش بژمیری

هیلانە لە ترووکان هەناسە دەدا

شەوانی رەمەزانی هەولیر داوادی کات

قول لە قولی شکوی بی پەروایی هەلکیشی

ئەو خەونە بیینی که گرنگ و زۆر پیویستە

کرمی ئاوریشمی قوزاخە ی هەمیشە کۆچ شۆرە سواری
فریایە

ئەنگوستیلە بسوورپینە دەستە و پست دەردە کەوی

کازیوہی سپی دە

زەردە پەری ئیوارە

ئەو داوایە ئاسایی دەبینن و پرسیاری باوانمان
دوو بارە دەبنە وە

دەمامکی پاشایانش وەک خۆری نیوہ ئاوابوو
رەنگا و رەنگن

پاشایان دەموچاویان پەرە لە ترسناکی و تۆقین پەردە دەنە
تفەنگ و میل دەهیننە وە پەنجە لە سەر پەلاپیتکە دەجوولینن
تەقە لە رووناکییەکی توورە دەکەن برسییەتی دەخەنە
ناو توورە وە بە هەناسە پرکیوہ لە بەرزایییە کە وە داوە کە

رادەكىيشن دەمانخنىكىنن دىركى پەنجهشمان دەرناھىنن
 كەسەكەمان لە نىوان دووانماندا سىيۆكى لەت نەكرد و
 دەفایەك نەمایەوہ بەسەر ھەورەگرمە دابەشى كىردىن
 خويىنى وشەى رشت رۈوناكىيە توورپەكە خويىنەكەى
 بۆ كۆنەكرايەوہ و سەروبۆرى وشەمان كەوتن مانامان
 لى تىك چوو ناوى دلبەرى خۆمان بۆ نەخويىنرايەوہ
 خويىنى وشە ھەمووى درەوشانەوہى رۈوناكىيە
 توورپەكەبوو رۈوناكىيە توورپەكە دەستى خستە سەر
 دلمان و بۆ مالىئاوايى ھاتبوو ئەو جامە ژەھرەى
 بۆمان راگىرابوو دەستىكى لى دا و قلىپى كىردەوہ ئاوى
 پاراوى تا ناو گۆزەمان ھىتا شويىنى خۆى نەگۆرى
 و دوا دىمەنى بوو دەستى خۆى راخستووہ تا مروڤ
 بەسەرىدا بىتەوہ مالىئەوہ پردى پاشايان كەوت شەقام
 بانگى ھەموو يادگاربيەكانمان دەكات

له بۆسهی خدری زیندهدا

برین جۆشاون و گویراپیهلی یه کترن
درهختیکی پرووت له دوور
دوورییهکی سهیر دوور و ساکار
ئهوپهپی دنیا تییدا خوی دهناسیتهوه
گوپی له تهوقهی گهرمی ئه و کتیبهیه
له بارهی ناودارانهوه نووسیومه
دهلیت ئهوانه پوژنامهی ئیوارانن
پوژنامه فرۆشی گهرۆک
بردوونی بو بازار و سندووقی پۆسته و شوینی گشتی
یان گیانی بهرزبووهوهن
به پینگای سرووشهوه براون بو دلگویی و چاندنهوه
بهیانی دینهوه هۆش و پیشیلهی سهه بهز لهوئی نامینن
وینهی پوخت لیی پینک هاتوون و تهزوون
له چوارچیوهی سۆزی دیدار و خرۆشی
جهزبه دهگرئ
له شهقامی سهههکی ههلیدهواسی و دهلیت ورد سههرنج
دهن
پیشبینی خندهیهک دهکا و له شهردایه لهگهله مهحال
بهه شیوهیه ههموو شهویک ههمان شت دووباره

دەبىتتە ۋە

سەبەي دەستورپست بۇ كوشتنى خدرى زىندە لە بۆسە

دادەنىشم

بەلكو بۆم بىكرىت بىكوژم و رۇحاو رۇحى بم

زمانى بۆگەنكر دووى بالئندەي بەدېش فرى دەمە جىھانى

سر

جىھانى سر ئىمەي بەپىتوۋە خەۋاند و جى بەخۇ ناگرىن

سەكۆي سەما كەسى لى نەما ئەو رۇشنايىيەي لە

پوخسارى ئىمەۋە چوۋە سەر سەكۆ پرسىيار بوو بەناو

سوورپى رۇژانمان جوولا شانەي ھەنگوین بە ھىمنىي

خۇيان پردەبن لەمەۋبەدوا بكوژى خدرى زىندە بەنھىنى

لەگەلمان نادوئ و بەسەر پىشتى نەھەنگ رەتمان دەكات

خۇرىكى جوانەمەرگىن لە جۇگەلەيەكى پردا بە زەمىن

ئاشنادەبىنەۋە لە رۇحاو رۇحىدا خوئىنى زىندوۋبوونەۋە

پاشەكەۋت دەكەين دواي ئەمە چى روودەدا كەلەبابى

دلخۇش ئەشقى دەپارىزى و چىژ لە دەنگى خۇي دەكات

داھاتوۋ دەبى بە ھى ئەو

ئاوم بەخۇلدا كرد و بۇنى خودا خۇش بوو

ھەور لە شوینی دروستبوونی خۇی
ناسرا و بەسەر کینگەى لیوبەباردا تئپەرى
بەھانەى سووتانى بۇ ھیناین و بۇنى خۆلەمیشى تەرى
کردین
گولدانى پرى بەر پەنجرە وزەى خۇرى ھەفت رەنگى
بۇ ھات
گفتى بە پازى ژیان دا
پىستى ناونیشان بەسەر گوشت و ئىسکم کشا
خەندەى دیدار و روخسارى نوپژ و ئاخاوتتى بالندە
پسکان
خونچە بۇ گولبوون چەند کراسى دراندووه
۱- زیوان ۱۹۸۸ داوہتمان دەکات بۇ قوولایى ناولەپ و
بەرزکردنەوہى گۆزەى بیدەنگى
۲- پرووہکەکانى خوداوەند ۱۹۹۹ داوہتمان دەکات بۇ
قوولایى ناولەپ و بەرزکردنەوہى گۆزەى بیدەنگى
۳- خەون وا خۇى گىپراپەوہ ۲۰۰۴ داوہتمان دەکات بۇ
قوولایى ناولەپ و بەرزکردنەوہى گۆزەى بیدەنگى
۴- شەپى چل سالە ۲۰۰۵ داوہتمان دەکات بۇ قوولایى
ناولەپ و بەرزکردنەوہى گۆزەى بیدەنگى

- ۵- مردوویهک ئاگای له هه مووانه ۲۰۰۸ داوه تمان دهکات
 بۆ قوولایی ناوله پ و بهرزکردنه وهی گۆزه ی بیدهنگی
- ۶- سه د و یهکشه وه ۲۰۰۸ داوه تمان دهکات بۆ قوولایی
 ناوله پ و بهرزکردنه وهی گۆزه ی بیدهنگی
- ۷- سالی سفر ۲۰۱۰ داوه تمان دهکات بۆ قوولایی ناوله پ
 و بهرزکردنه وهی گۆزه ی بیدهنگی
- ۸- سروودی زهوی ۲۰۱۲ داوه تمان دهکات بۆ قوولایی
 ناوله پ و بهرزکردنه وهی گۆزه ی بیدهنگی
- ۹- چه زده که م ئه وهنده بژیم ۲۰۱۵ داوه تمان دهکات بۆ
 قوولایی ناوله پ و بهرزکردنه وهی گۆزه ی بیدهنگی
- ۱۰- دواکه وتن له که شتی نوح ۲۰۱۸ داوه تمان دهکات
 بۆ قوولایی ناوله پ و بهرزکردنه وهی گۆزه ی بیدهنگی
 بریانی ناخ دلم سوارنییه و به شدارم له خوانی خودا و
 زیندانی والا
 ئاوم به خۆلدا کرد و نیگای سه ختم
 بیرنه چووه ته وه و دیمه نان ده لاوینمه وه
 به هه له شه چه زم له ژیان نه کردوو وه
 پرسیبویشمه ئاده م یان چه وا نۆبه ره و دلرا ته کینی زهوین
 په یدابوونی ناو دوینی بوو گه لیک ته لیسمای نییه
 ناو له شوینی له دایکبوونی ده ناسری
 چه وای روومه ت چه فت رهنگ

هیز له ئەژنۆت کۆکه رهوه و راکه
ته نیایی بوومه له رزه ی خسته
هیلانه ی حاجی له قله قه که ی بهر له وه ی بمری
دهست رهنگا وره نگه کان شه هیدیان کرد
تا راده ی په رجوو ته ماشام کرد
ئاسمان له و کاته دا سه رتا پای شین بوو
توندر تر راکه هاوسه ری به ههشت
ژیان له چاوه پروانیدا چهند کراسی دراندوو
له پر په نجه ره یه ک داخرا
خه یال سوّمای نابینا بوو
نه بووه ئاوینه یه ک خالی ناخی تیدا گه وره بکه مه وه
جالجالۆکه شم بینین
کراس بوّ په رییان ده چنن و پر چیان رست ده که ن
هه موو به ها و بیانوو بوّ ئەمه ن پۆن به سیرکدا بریژن و گا
بخلیسکی
زه وی به ئاسانی په شیمان بووه وه
له یاقووته شینه کانی پژانده بوونی
له دوورییه کی ئارامدا ماومه ته وه
بوئی خووشی جهنگاوه ریکی بی ئاگر و ئاسن له به ره یه کی
نه رمدا ده په یفی

په یقی و ژیان ئەشکهنجەى دابوو سەرنشینان لەپیش
 چاوی من سەرکەوتن و کەشتییەکە رۆیشت تا بەهەشت
 گەیاندم درکی لى نەبوو بە پىخواسى بە ژیر گلۆپی
 کەسک و سوور و قوللە و سەنگەردا پياسەمان کرد
 دانیشتین و خوانمان داخست و پیچایەوہ پشت لە
 هەلە کرا ئەوہى ئاوی چۆراوی داخ بوو پەیکەرى
 هەلبژێردراوان لەناو باخچەى بەهەشت بوون پەیکەرى
 میژوو بو نووسراو کە جلی رەنگاوپرەنگى دزراو لە
 نیرگزی تەمەندریژیان لەبەرە درێژە بە ژیان نادەم
 ئەو ژیانەى سەرى ئەشکهنجەى دانا ژیان ئەشکهنجە
 دەپالیویت و هیواى نزیک لەدەلدا هەلدەگریت کەشتییەک
 بە کرى دەگرم گەشت لە رۆوبارى تەورات و ئینجیل و
 قورئان و شیر و شەراب و هەنگویندا نائومییدی دەکوژیت
 شەپەکانى هەلدەبژیرى و دەرگای رى و سەنگەرى
 گۆرانى رەنگن شمشیریشى ناکەوێتە ژیر سمى ئەسپ

ئەسپى بال داستان و ئەفسانە گەشت

بە ھەزار دل دەچمە ژوان و دیدەنى
مانگ لە ژوان و دیدەنى نارېكى زەوى شەرم داگيرساند
بۆنى باوەش تووشى ھەلامەتى کرد
چنگ لەسەر دلم ھەلگرە و لە کۆرى ياران
دوورکەوہ ئەى پەتای حەفت دەمار بۆگەنکردوو
دەستى پەرۆشى و تاسەکردن لەبەردەرگای مالتاوايى
ئەلبوومی داخراو دەکاتەوہ و پەرى زۆرنين
خەونېک شەوى کورت کردم و بە دلخۆشى خەبەرى کردمەوہ
مرؤف بەيانبيان وەک ئاو دەجوولئى
شەقارى پاشماوہى برووسکېک دەمى گەيشتە پەنجەى
پېم

ئەسپى بال داستان و ئەفسانە چوار نالەى دا
چوومە خەونى تايبەتیی نووسینەوہ
گوناهى زەویم سېرپيەوہ و ناوچەوانیشیم ماچ کرد
خەو تازە چاوى زەوى گەرم کردووہ
ئای لە خەون دلنایام کيو پىشتى ناچەمىنیتەوہ
ئەشقى گەرمە و پرووبارى بەستوو دەکاتەوہ
ئەى زەوى کۆترى پەيامبەرانت لەسەر شانى من دان بدە
بۆ شوپىنېكى نەزانراو نافرین

ئەستىرە لەسەر شانى من رەنگيان ناگۆرئى و نابن بە بەردى شەپ

لەناو تەپوتۆزى تەلخ و ئاسۆيەكى زەرددا پيم لە بەردى شەپ گىربوو بەلاداھاتم و نەكەوتم كردم بە بەردەكىلى خوینرژاوان ئەسپى نامرادان بەردى شەپيان جى ھىشت نەچوونە سەر كانىيەكى سازگار دوور رۆيشتن چوونە سەر دەريا ئاوى سویر بخۆنەوہ لەسەر شۆستەى شەقاميكي چۆل دانىشتبووم وەك باى سبەينان بەسەر ئەو ناوہدا كشان لە لەخۆبووردوويى و خاكىبونى خۆيانەوہ دەبنە ماناى ژيانمان گوليک رەگى بردووتەوہ ناخى خۆى و لە قوولايى خۆى پى گەييوم بەدەستەوہيە چاوەروانم چراى ناوچەوانيان داگىرسينم ئەوان قسەبەكەن منىش گوئيان لى بگرم و تا قوولايى ناخ بە داخ و زووخوايكي زۆرەوہ دەتلىمەوہ بالندەيەكىش لە تەنكايى زەردەپەردا بانگم دەكات و دەليت لەناو تەپوتۆزى تەلخ و ئاسۆى زەرددا وەرە دەرى ئەوہش ببينە پياويكى كاسە چەور چەترى ھەلداوہ و لەبەر بارانە خۆشى لەوہ دلنياكردووە تەرنابيت ناشزانى بالندە كەى كوچ دەكەن و بەچكە پەرسيلكەش چەند رۆژ لىويان زەردە و ئەو تفرە لە ساردى يان لە گەرمى فرى دەدەن

دایه گوره نیشانه‌ی سه‌رسورمان به‌رانبه‌ر جه‌رگی خۆی داده‌نی

ئەو ژنە‌ی خۆی دەکاتە بە‌رات و قوربانی و شیر دەداتە
کۆرپە‌کە‌ی

ئە‌مه‌ک و گۆرانی حە‌فت رۆی چاوسا‌گی دە‌کە‌ن
بۆ‌نی لە‌ناو ئا‌گری ما‌لدا چە‌ک لە‌ دە‌ستی دیکتاتۆ‌ر
دە‌کە‌وینیت و مۆ‌می سه‌ر گە‌نجینه‌یه

خۆ‌لە‌میشی دوا‌ی سووتان نییه
کە‌وتە‌ قە‌لای بە‌رده‌وامی جوانی و کلا‌وی بە‌رپووه‌وه
کە‌ لە‌ رە‌نگیک زیاتره‌ و پاراوی بۆ‌ چا‌و دە‌گەرینیتە‌وه
خێوی نا‌قۆ‌لا

شە‌وه

دایکی ئال

دلە‌راوکی سه‌ره‌تا و کۆ‌تابی

دە‌ستیان بە‌ست و کردیانە‌وه

بە‌بیری هاتە‌وه‌ رە‌نگە‌ من کوردستانی بم

کە‌ پێی دە‌لیم دایه‌گە‌وره

بە‌ چاوه‌روانی ئە‌و خە‌وم لی‌ کە‌وتوو‌ه و چاره‌ی دل‌م
دە‌دۆ‌زمە‌وه

کوردستان گە‌ده‌ی بە‌تالە

بە‌ مە‌لوولی بە‌سه‌ر ناوی خۆیدا دیتە‌وه

چووه ناوهندی ئاسۆ و تەماشای دەریای کرد
نەیتوانی چارۆکەیی بە لەمە کەیی هەڵدات
پەنای بۆ دانەبەخۆداگرتن برد
هێلکەیی پرسیاریکی خستە هێلانەیی ترووکاندنەوه
خواردنم خواردنیکی مەمرەومەژی
یادەوهریی ساردبوووه گەرم نەبووه و گەشەیی نەکرد
بەدوای تەنیا ییدا سەرم بەلندەیی
حەفت ئاسمانە و بە نۆژەنکردنەوهی چینهکان خەریکە
ئەری ئو هەورەیی بە سییانەیی
بەفر و
باران و
تەزرە دووگیانی
سۆراغی تەنیا ییی لە کێ دەکری
بەهێزترین کەس لە هەموو کەس تەنیا ترە
پەپوولە پایزە سنبەری خامۆشانی
بەدوات غاردەم و دەتگرم
هەلنەوهریی هەلبووهریی
بە کراسی یووسفهوه دەنوو سیییت و پەنگت دەگۆرپی

تەنیا ییی وای کرد لە جیگایەکی دابراو لە شار کە پروناک
و پیر گەرمییە چاوه پروانی نەوهی بەهەشت و جتۆکە بکەم
لەسەر سەکۆیەکی بە بەردی بە نرخ بەرزکرایهوه لە

شاری گۆرانییژانی به ناوبانگ دهچیت حهوت بهزایی
 ههیه هیز و ئازاییم پی دەدات زهوی شۆرهکات دابیرم
 و بهرهو ئەو دهستانه ی بگه پینمه وه دژی درهختی
 مووتوو به کراو به حهفت بهر بهرزکراونه ته وه درکی بی
 ئابوو دهتوانیت ناوچه وانی شاعیریک برینداربکات دوو
 دلۆپ خوین بکه ویته سهه دهموچاوی زهوی شۆرهکات
 خوینی گهرم له که نییه ئەشق و تکای ئاشتی دلّه
 ئاشتی دل له زهوی شۆرهکات گهره تره ولاتی تیدا
 دروست دهکری رووباریک له سهه شووشه ی په نجه ره
 شه پۆل دهدا و توورپه یی کوشتوو ه

ئاھەنگىكى تەۋاۋ نەيىنراۋ

ئەمپۇ ئاھەنگى لەدايىكبوونى مندالىكى گەپرەكمان بوو
ھەۋىر و قىچەى ددانم بو برد
مۆمىكم پفاند و ھەلاتم
چوومە سەر كورسىيەكى ھەسىر و مېزىكى بازنەيى
بە ناۋەندى جىھانم زانى
ناۋەندى جىھان سىرووش و دروود و ھەقىقەتە
دەموچاۋى يەكپارچە نەبوۋەتە گىرژى و دەمارى
نارەزايى
دەشمەۋى لە شەرم و شانازىي ئەو ئەستىرە دوورە
بگەم
تەنيا پىرشنكى دەگاتە ئىمە
ھەستەكانى خۇم خولقاند و سىروودى ئايىنىي مروقايەتىم
گوت
مۆم نەبوۋە پۇژ
توورەيى نەبوۋە واقورمان
باۋىشك نەبوۋە نازى ئەستىرەى گەپۇك
تەقەى دەرگا نەبوۋە ئاۋاز
ھاژەى پووبار دەنگى زالى سىروشتە
پەرىنەۋە لە پووبار قەدەغە نىيە

نه شمتوانی چی به مه له وانی و بالوه شانندن بلیم
 لاره ملی ته مه ن و چه قوی ریگران
 گه رمایی نه ستیره یان لیم دوورنه خسته وه
 نه ی ترووسکایی له خه و هه ستاو و ئاههنگی ته واو
 نه بینراو
 مایه وه ته ماشای دۆلی رۆچوو به ناوچه وانی زهوی
 بکه م
 تکاده که م له خه ونم بمینه وه چرای باده
 زه ویش تهخت نییه هاوشیوهی سرووش و دروود و
 مروقه
 به خه یال ناسین ئاشق خومار و بهخته وهر دهکات
 خه یال به ویست و زانینه وه داهینه ری بویری لیدانی
 دله
 هه ر دهلیی یاقووتیکی دهستی گه وره ترین گولی
 پیشکو و تووم
 هه لده دریمه قوولایی لیدانی دله وه

ئاوی شیئی رژا و دل له هه کایه تی جوانییه وه لیی دا
 شنه ی به ره به یان بیره وه رییه تی و نایه وئ به مردوویی
 بژی بی نه ندازه گه وره یه و پاکردوو نییه له خوی نه و
 خۆره ی سبه ی هه لدی ده مانداتی ستاییش بو خودا که له

له دايكبوونمان ددره وشيټه وه نزايه كي پيشنوټڅ خولي
 خوتم بمبهروه ناوله پي خوټ و ناههنگي ناشتن بگيرن
 پرسياركي دواي نزاى پيشنوټڅ نايا له بههشت نويټ
 و دوعا دهكرين يان كي خاوهني بههشته ئه ي ئه وانه ي
 دهچنه ناوي وهك ميوان به خوږايي تييدا ده ميننه وه و
 شمشال داوينه سهر جامي پر شير ههنگ دهچنه ناوي
 له كونه كاني دينه دري و به بالي تهر دهفرن ئاوي
 شيټي كه رڙا پاش مانه وه ي به ماوه يه كي كورت رهنگي
 وهك چا زهر د بوو له ئاوينه يه كدا نقووم بووم و خنكام
 خوږشاوي باده ي پياواني سرووش و دروودم گه يشته
 دهست ليداني دل تاريكه وهك خانه ي فرههنگ و شاراني
 جيهان سهيره خانه ي فرههنگ و شاراني جيهان تاريكه
 و به ږيكهوت به رزي و نزميش هه يه ليداني دل ږووناكه
 وهك خانه ي فرههنگ و شاراني جيهان سهيره خانه ي
 فرههنگ و شاراني جيهان ږووناكه و به ږيكهوت به رزي
 و نزميش هه يه پيشبينييه كي بهر له دايكبوون

رەگ لە دەم جۆگەي وشك هەناسە نادات

شەختە پیلووی چاوی ئاوە و وەك چاوی بیگەرد نییە
پووەکی خۆرسکیش
لەناو بەردی رەش و قاوەیی و خال خالەو دەردەکەون
چیژ لە بەرد وەردەگرن و بەرەنگی خۆیان هەنگاودەنین
خودی خۆیان و بەخۆیان وەرزی سالی هەلەبژێرن
ناویکیان بۆ گەشەکردن هەیه
نازانری بۆ ئاشکرای ناکەن
نیگام دەنیرمە شوینیک کە پەرۆی رەش بە سەرچاوی
نەکشاو
سەیری ناوە ئاشکرانەکراوەکە دەکەم
لەو شوینەي هەموومان هەناسەمان گەرمە
ناوی یەکتەری دەهینین و خوشاوی درەختی ئاموژگاری
دەخۆینەو
بۆنی کەتانی تەپیش دەکەین
ژیان لەوەش زیاتر برەدەکات
شاعیری شیوە ئاو و ناو و بەتالکەرەوہی تەلەي بۆسە
پروومەتت لەسەر دەستت دانئ و زەین بەدرە شەپری
دەستتووسان
زەوی لە هەموو رەگیک تی دەگات و دوا وشەیان لی
وەردەگریت

شەرى دەستىنوسان ئەم زەمىنە رووخەونىنەى
كرده كوورەيهكى توورە و ھەلچوو نەمتوانى چاو
لەسەر ھىزشى ئاگر ھەلگرم لەگەل ئەم دووكەلە و
تەنگەتاوكردەش خانمى مال پلىتى فانوسەكەمانى بە
رىكى برى دووكەلى نەكرد چلكى بن نىنۆكم فرىدا و
بەناو ئاگردا رۆيشتمە مىرگىكى پارا و قەيتانى پىلاوم
نەسووتان تەماشای چىلگىم كرد گىاى تايبەتى دەخوارد
تا شىرەكەى دوودلىى تى نەئالى و ئاسوودە و دلشاد
برژىتە دەمارەكانەو دەبى زەمىن بخروشى و ببىتەو
مندالىكى شىرەخۆرە جلوبەرگى لە رووناكىيەكى
سوورپوش بو بدرووين خىرا چاوانى بكاتەو بەھوى
پانتايىيەكى پرەو بەگەشىتەو و بەھىز بمىنئىتەو

مايسى ۲۰۱۸ ھەوليز

دۆخى دووهم

له‌دايکبوون و مردن

له سه‌دهی بیست چاوم له لاسکه ماندوو‌ه‌کان ئالا و
سه‌رکه‌وت

له سه‌دهی بیست و یه‌کدا

چاوی ئالاوم له لاسکه ماندوو‌ه‌کان ده‌که‌ویت

هه‌ردوو سه‌ده له‌و خرۆش و خولیا‌یه‌ی له منیان پ‌سکاند

کرمی ئاوریشم له‌ناو له‌پیان که‌وته گ‌روگال

سه‌یر زۆر سه‌یر ته‌ماشای ئاگری ناو شووشه‌ی لامپای
کرد

ئاوریشم به‌شه میراتی منه

به‌شه میراتی خۆم ده‌پاریزم و پ‌وژگار ده‌یکاته خانه و
خه‌رمانه

له زۆر بۆنه‌دا سینی کینکی به‌دیۆم

قلپ کردوو‌ه‌ته‌وه و په‌نجه‌ره‌ی مۆنم شکاندوو‌ه

ده‌رگای خه‌زنه‌م به‌ گه‌رمایی په‌نجه کردوو‌ه‌ته‌وه

له‌ناو به‌له‌می پ‌اوچی

چرام داگیرساندوو‌ه و له‌ حیکمه‌تی چاره‌نووسم پرسییوه

په‌پووله‌م دلگه‌رم کردوو‌ه و ته‌مومژی سه‌ر ئاویشم
لاداوه

توو‌ره‌یی تیکه‌لی به‌زه‌یی نابیت

با شوینی ههیه لیی ههلیکات
 خووشی له لووتکهی درۆزن لادا
 له بیریشی ناچیتهوه بوچی ههلیکردوووه و له چیشدا
 دهبیته سروه
 سروه بال دهکاته خالی سهر گونا و زایه له و تانوپۆ
 له پوژیکدا که خورهکهی زور پووشنه پوووک زوو پی
 دهگهیه نی
 به بزیه کی ئاشنا خه لاتم که و دهستبه ردارم مه به
 ئاوریشم پوین
 له دایکبوون په پهمووچی کۆتری بلاوکردمه وه و بۆم
 کونه کرایه وه
 مردن فریام کهوت و بۆ لای هیچ شتیک نه گه رامه وه
 ئاگری کهس له ئاگری که سدا ون نه بوو
 که سیش به ئاگری کهس نه جووشا
 له بهر په نجه ره یه کیش تیپه رین و خوشحالین به
 سه مای زهماوند
 سهیر زور سهیر ته ماشای ئاگری ناو شووشه ی لامپا
 ده کهین

ئەوسا و ئىستا

سروشت ھەموو پرسیاری
ئىستا و ئەوسای کردووہ و بۆ ھەموو شتیش سەرەتایە
خەيال سەرەتای خۆی دەدوینى و ھانا بۆ شکۆی خۆی
دەبا
پەپوولە ئاگرى پاونا و کەوتە بۆسەى و کوشتى
گەرمایى لە دلى جریوہى دەھات
بە ئاوى حیکمەت درەختى سیبوورى گوش کرا
ئاو وەک ھەوالىکی ترسناک پیرەو دەگۆرئ و بەخیرایى
بلاودەبیتەوہ
بەلام بىر ناگۆرئ و بەردەوام دەبى لە ژماردنى پربوونى
جۆگان
لە دەرەوہى باخى بەھەشت میوہ ناسیمیانەوہ
بال لە گەرمی پىگەبینى میوہ کرانەوہ و بە خوداوەندان
ئاشنابووم
لەخۆشیاندا سوورھەلگەپام
خوداوەندان مژدەن و دینە لام و باسى
وہفای دەریام بۆ دەکەن
مىھربانانە سەول دەکاتە دەستى مندالىکی تازە
لەدایکبوو

کاتیکیش جیم دهیلن به سه رمدا زال دهن و بیریان
ده که م

پرسیاری ئیستا و ئه وسا له باره ی ئه و شتانه ی
ده توانم همییت و دووباره دهیخه مه وه سه ر پیلووی
باز

بو هه موو شت سه ره تام
سه ره تا پیویستی به وهیه
هه موو ره گه کان له شوینی پی
نه رمی و لیبووردن بچینییت و شته کان دهست پی ده که ن
گولاو دی تاییه تمه ندرتین نهینی گول دهر کینییت
زهوی له تهختی پاز دیتته ده ری
پازاندنه وهی خوی ده داته دهست هه موو ره نگ
گول سه رسپارده ی گولاوه

وہچہ و بنہچہ

شونینپی ئہمہکی ریگای نادیارن
جہللادیش دەیہوی ئاسمان خاموش بیٹ
پۆلہ چۆلہکەم لەناو شنەدا دان دا
دوورکەوتمەوہ و ھەلمدان
بەشە میوژی خۆم لە قەرتالەدا ھەلگرت
ھەنجیر و گویز و باویم داتەکاند و چوومەوہ یاریی
گومبەتانی
بەرانبەر چیا وەستام
بزماری کەشتیی نائومیانم توندکردوہ
بە پەرۆشم خودا بۆ داوہتی مالی خۆی بانگم بکات
پۆلہ چۆلہکەکەئە ھەلمدابوون بۆ ئەوہی خۆیان پیشانی
برووسک دەن
لەگەلم بنیشنەوہ و دەنووک لە زایەلەئە سینگی قەلا
بدەن
گۆرانییەک لە لیوی جی بہیلن
ئاوی توفان و لافاو لەبەر دەستماندا مردن
شارمان لاواندەوہ و وەچە و بنەچەئە ئاگرمان ژمارد
کەمی نەکردبوو
شەقام لەبن پیی ریبواران گروگالیان بوو

ئەسپ و پالەوان و پەیکەر پیرۆزەى دوو چاوى تىرخەو
دەبەخشن
هەردوو تاي تەرازوويان مەل لەناوى مەشقى گەروو و
بال دەکەن

باوهپر و گومان

ههستی توورپه قولابیان له ئاو
کیشایهوه و باوهشم له خودا و خوداوهند وهرینا
باوهپر و گومان باوهشیان پیناکردم و خویان نه درکاند
دلۆپ دلۆپ کهوتنه ناو کاسه و کهوچکمانهوه
ههراسان و بیزاربووم
له قسهی دووباره له بارهی رینوینی
له ئومیدی ئهوان هیچم بۆ نه گوازرایهوه
پووبه پرووبوونهوهی خودرکاندم ههلبژارد
گردۆلکه و چیا سوورهه لگه پاران
له ناو دهسته تیلدرهکانی ته فرهدان
خۆم راپسکاند و بوومه ترپه و ئاوازی نووسین
به ناو دارستانیکی گه ورهدا رۆیشتم یانی جیگایهکی
نه ناسراو
درهخت به دوامدا هاتن
دایکیکی ئهفسانه بیم ناسی
که رویشک له گهلی ده پۆن بهری درهخت کۆده که نه وه
هه ندیک نیشانهی ئاگریان دروست کرد
به رهو گردۆلکه و چیا ی سوورهه لگه پراو به رزبوونهوه
دهبی ته ماشابکهین

خوین سهردهکات و فرمیسک خوړه‌ی دئ
کاروان دوانه‌کهوت و گه‌یشت
هیمای کلیل و کللسازی له‌سهر تاج چنی و ئاسوویه‌ک
پیکهات
بو فهران و به‌رفهرمانی ئه‌وه بکه و ئه‌وه مه‌که
زمانی کوردییان پی به‌خشیم
له‌سهر به‌رد تو‌مارم کرد و هه‌تا بلئی روشن

له که دار و کلکدار

مرؤف دلۆپ دلۆپ خوینی پاکى لى ده پړى
خاک دهیخواته وه
خوینی پیسیش له له شی دمینیته وه و بۆگه ن دهکات
چه تری کاسه ی سوال بیچه وه پیایى له که دار و کلکدار
وهک پشیلهى له هفت ده رگا میاوه میاوه کردوو
چرنوکت به سه رماندا کردو وه ته سنوور و قه فهس
ئه سپى شهل که ژاوه ی له سه ر پشت هه لنادرى
چاو به فرمیسک سره و ده خیلهى دلشکاوانه
پایز دله راوکیى سروشته
لاپه رهى ناوچه وانى هه لده ده مه وه
میثکیکی باش و ساده
که خوینی لى ده تکی سه ردانى دهکات
ساتمه ناکات و ناکه وئ
له میژوویه کی زیندوودا پشووده دا
هیشووی پیگه بیون و ده ستى بۆ به رز کردوونه ته وه
بووه هه تاویک تانو پۆی رهش و سپى چنیوه
زۆر رامام تا له چنن بگه م
خۆی لادا له لیوی رهشى نزاخوین
گوئی له زمانیکی تر بوو

له دهشتایبیه کدا ویل مه به
کلیلی شار بخه نه سه ر ئاوینه ی زولال که زمانی نه رم
دهه ژیته وه
شهرم له برین نه کرد
شهرم له برسییه تی ده که م

هاتن و نه هاتن

که سیکی چاوه پیم له هاتن و نه هاتندا ته نیا نه بم و قاچم
زهوی نه گری
ته نیایی هه زار هیرش ده شکینی و چیرۆک ده گیریته وه
چیرۆکه وانیش ده سووتینیت
دهستم له کردنه وهی په نجه ره دا گیر بووه
په نجه ره له ژووری زیندانیشتا دلخوازی دیداره
میوان له بهر په نجه ره ئالووالای ریژهنی روخساره
دلی سپاردووه به خۆریک چاوی ئالۆز نه بووه و ههلی
نه گلۆفتووه
ته نیا رهنگی هاتن له چاویدا ده نیشیت
جووره ها دهنگی تیکه له سه رت جی به یه کتر چۆل ده که ن
ده یانه وی بچنه ئاسمان بزرینگینه وه
به خوماری سهیری زه مینی خومار بکه ن
بیر له و تیشکه ش بکه نه وه
به نیوانی شاخی که له کپوی رهت ده بیت و له په نجه ره ی
زیندان ده دات
تیشکی له ناکاو نییه
خۆر و په نجه ره گۆرانی یه که من
ده چنه ناو چاره نووسیک هیل و هیمای هیوایان لی
ده خوازری
خۆیان به سه ر نه هاتن داده خه ن و به سه ر هاتن ده که نه وه

راست و چهپ

رئوییه کی قوونگیراو له ئاویکی جادوولیکراودا ددانی
شووشت

کاترمیری فییره هه لئه تاندن کرد

ئه وهی چاوه پروان دهکرا پرووی دا

راست ئه سپی چووه ری

چهپ شه قامی ناهاو سه نکه و ریپوارانی له گهل

یه کتر نامینه وه و بخوور ده کوژینه وه

له پشت شوسته کانیه وه جورج ده می یه کتر

له ئاوینه ی چیژدا به پیوانه و قهواره ده بینن

پیت و هیل و نیشانه کانی هاتو چووین کراند

ئیمه تیکسووراین و گامان له ناو کیلگه بو نه هاتنه وه

هر به چاو شوین پییه کانی دزین

گولله ی قینی کولای ته قاند

گولله ی فرمی سکرژیژی شی بو هه لیکی تر هه لگرت

له خاکی رهنگان گوپکه و چرو و خونچه و گول

ژههراوی ده کرین ئه و جا پیی ده زانن

باخچه ش له تووره بییدا ره شینه ی چاوی نه ما

شهو و پوژ

له شهو دا سينگ دهرده په پينم و خوّم ئاماده ده كه م
به ناو پوژدا بړوم و شته كان دژى شهو هه لگرمه وه
شهو زانى بيكه سم و به سه رانسهرى دنيا دا دسوورپيمه وه
به شيك له كاتى خوځى كورت كرده وه و دنيا بووه په نجره
له پوژدا دهست له سهر سينگ داده نيم و خوّم ئاماده ده كه مه وه
به ناو شهو دا بيمه وه و شته كانى هه لمگرتوونه ته وه
له موزه خانهى كه ژاوهى هاتنى يارانى دابنيم
پريگى شهو و پوژ و ايان كرد
شانازى به بى شهو و پوژيى خوّم بكه م
شهو و پوژ گومانيان هه يه
هه موو ئه و به ردانه ي هه لمدان
نرکه و ناله يه كيان نه خسته دلى ئاويكى ته نكه وه
كاميره م ئاماده ده كه م وينه ي
قرژالكي چاو په لکه زيړينه يى ده گرم لافاو لای داوه
گوله به پوژه به سه ريدا چه ماوه ته وه و سيبه رى ليكر دووه
ئهى ئه ستيره ي بچووك بړژى
به يه كه وه كوچده كه ين
نامه يه كيان پى سپاردووم هيچ له سهر زهر فكه كهى
نه نو و سراوه
ئهرى ئيوه پرسيار يكتان له ئاوينه ي ره شدا نه شيواوه

کۆن و نوئ

گوله به رۆژهی ئاسمان مانگه و رووبه‌ری زه‌وی پرکردوه
رۆژیک ساده‌یی رووبه‌ری پر
به شتی کۆن سه‌رسام ده‌که‌م و له‌گه‌لیدا هه‌لبکات
نوئ بیده‌نگ و بيجووله و له‌خۆپازی
به ریگایه‌ک که رووناکییه‌که‌ی
ئه‌شکه‌نجه نه‌دراوه و چووته‌ پیزی سوپای نیشتمانی
به‌ره‌و پیرمه‌وه دی
ژیان به کۆن به‌ناز و ریزلیگیراو ماوه‌ته‌وه
به نوئ خه‌ملیو و زه‌ماوه‌ندگیز و به‌خانه و لانه
له‌ته‌ماشاکردنی رپی خولیا ده‌ماری داده‌خوری
له‌گه‌ل خوی هه‌لده‌کات و گولاوی به‌سه‌ردا ده‌رژئ
ده‌نگی له‌هه‌موو جینییه‌ک نه‌وا و ئه‌نوا و ده‌ستی پره
بیده‌نگی ریگا له‌کوی ده‌یه‌نینته‌وه
هه‌موو به‌ریگایه‌ک که رووناکییه‌که‌ی
ئه‌شکه‌نجه نه‌دراوه و چووته‌ پیزی سوپای نیشتمانی
به‌هانایه‌وه ده‌چین
گولاوی پاراوی شه‌وییمان لی دده‌ا
بیر له‌ئاره‌قه‌ی بۆنخۆشی سه‌ره‌مه‌رگ ده‌که‌ینه‌وه
گولاو و ئاره‌قه‌ی سه‌ره‌مه‌رگ پزاونه‌ته‌ ناویه‌ک

ڀووباريڪ حهفت ڀردي به سه ره وديه
به ههرا و هاوار له ڀووبار نه په ڀيومه وه

ناولهپ و ناوچهوان

رَهگ نازناوه بۆ لک و چَل
له بینینیان گلینهی ههردوو چاوی گهوره دهبن
ناولهپ هیز و هیللی خۆی دایه ناوچهوان
ترووسکهی ئاویلکهیهک کۆی کردنهوه
بوون به بالا و سینهریانم بینی
ئاگری سینهریان پیشوازی له پیاویکی بهختهوهر دهکهن
قوچی گایهکی له جهللادیک وهرگرتووتهوه
راوی گورگی دارستانی پیدهنی
زهوی درهختی خۆی کرد به تیلدر
پیی گورگ سووتا
ئهو چرنوکهی له گوشتی دهچهقاند ههلهوری
قوزاخهی پووناکی کرایهوه
ئاشنابووم به سروودی شوورش
دهستی بهرزهلهبراو بهخشش و بهخشنده و مژدهپیدراون
مانگ میوانی ئاسمانه و خودا بهخیرهاتنی کرد
دابهزیه ناو دهستی بهرزهلهبراو و به چاو و ناوچهوانی
خۆیانهوه نا
پووهو هیمنیی خوداوهندان غاریان دا
هیمنیی خوداوهندان بۆ دهستی بهرزهلهبراو گواسترانهوه
تهمموزی ۲۰۱۸ ههولیر

دۆخى سىيەم

سه کوی بانگه‌واز

شوینچ له هه‌موو ریگایه‌ک جی نامینی و زه‌ویش له‌ناو هه‌لپه و کلپه‌ی ئاگردا ده‌ینالاند مووچرکیکی گران له جه‌سته‌ی ده‌گه‌را ده‌رنه‌ده‌چوو ئاده‌م پاسه‌وانیکی به‌زیوی زه‌وییه و ره‌نگی به‌رووه‌وه نه‌ماوه‌ گوتی ئه‌م مووچرکه‌ گرانه له جه‌سته‌ی زه‌وی ده‌رکه شه‌قامیکی ئاوینه‌یی یه‌ک یه‌کیکی تری تیدا بانگ ده‌کات له هیللی ناوچه‌وانی پاله‌وانیک دروست ده‌بیت روخساری روون له شه‌قامی ئاوینه‌یی باویشک نادا به‌و شه‌قامه‌دا برۆ هیزیک هه‌لده‌قولیت بیتاوانیک که له قوولایییه‌وه هه‌ناسه هه‌لده‌کیشیت دیواری بو ده‌شکینیت و پرگاری ده‌کات به ترس له درزی بچووکی ئاوینه‌ نزیک ده‌بینه‌وه درزی بچووک ئاژاوه به‌رپاده‌کات و تارمایی لئ دیته‌ده‌ره‌وه هه‌نگاو له‌سه‌ر درزدا زه‌وی ناگرئ و خوان سارد ده‌بیته‌وه و دوژمن ده‌گا مووچرکی گران تاهه‌تایه له جه‌سته‌ی زه‌وی ده‌رناچی هیزیک هه‌لناقولئ له‌سه‌ر ئه‌ستیره‌دا ئاگرمان بو ناکریته‌وه و بالی شه‌مشه‌مه‌کویره‌شمان پی نابه‌ستری سوپاس سه‌کوی بانگه‌واز

گولی نزا

شوینپییه کی کپ و پرووناک که باوک و باپیران جییان
هیشتتوو له ناویدا پیم پشوو پی ددهم ئه و ریگیاهه ی
له بهرده ممدایه پوخساری پوون دیار نییه پیمی له ناو
پشوو پی نادم ئه وهی خه یال ده یلیت چاوترووکان له
دهریا گوره تره و پیلووش له که نار لیک دوورترن نان
و دهریا دوو که سن له ناو یه کتر ناتوینه وه له نیگیان
چاودییری نه تونه وه یان ده که ن ئورفیؤس بی په روا
به ناو دهنگی بهرز و نزمی سروشتدا پویشت و چاوی
له سه ر ناوکی خوئی راگرت به ردی ژیریپی قایم بوو
دهریا له بهر خاتری ئورفیؤس گه پایه وه لای به تاسه و
ئاره زوویه ک که بالنده ی دوو هه وار راوده که ن گوتی هیچ
له باره ی ئاوردانه وه مه لی گری بژارکراوی پوخساری
میهره بانان که به هیزی پوچاوپوچی پوچان خانه دانن
له پیشه وهن کاروانسه رای جوانییان دانه خستوو قوول
لایان پشوو بده باران به شیکه له سه رکیشی به سه ر
پیانتان ده بارئی و خویش ده بی بو پویشتن و سه ردانی
گولی نزا

پیتی ناوه‌کان

هه‌ندیك كتيب له ناخی خویان بیده‌نگن له کتیب‌خانه‌که‌م
بژاریان ده‌که‌م و له‌سه‌ر می‌زی خویندنه‌وه‌یان
داده‌نیم به بیده‌نگی هه‌لمانگرت و له‌ژیر سی‌یه‌ری
ئه‌و دره‌خته‌مان دانا که خوی له‌هه‌وشه‌که‌دا چاندبووی
ئاوی به‌ده‌مه‌وه کردبوو ده‌می کرابوووه‌وه وهک بلیی
ویستبووی ناوی کور و کچانی بهیتی و دوا‌هاوار
بباته‌وه ناو ده‌می دره‌خته‌که‌وه کاتیک پرسیارم له
گه‌شه‌ی ره‌گ و چلی کرد‌گوتی ده‌می‌که دل‌گه‌رمه‌هه‌موو
پیتی ناوی کور و کچانی بناستی و له‌دیواری پشت
سه‌ری خوی بدات‌ه‌باس شووشه‌ خاوه‌ر سه‌باح
که‌تیه‌ سه‌ره‌به‌ست نزیکتین خال له‌خور خستییه
به‌ر په‌نجه‌ره‌یه‌ک بیته‌بالنده‌ و قه‌ره‌بووی دوو هیلکه
شکاوه‌که‌ی بکاته‌وه‌هه‌موو شتیک له‌خونچه‌ ئیسماعیل
عومه‌ر مایه‌وه‌ به‌ناو مووچرکی‌هه‌کایه‌تان‌گه‌را و
هه‌موو پیته‌کانی ویستی بناستی ناسی و ژیان ده‌ستی
پی‌کرده‌وه‌ له‌نزیکتین خال له‌خور دانیش‌ت و وهک
خور خوی‌پیشان‌دا ئیمه‌شی‌به‌تیشک‌ره‌نگاو‌ره‌نگ
کرد به‌سه‌ر شانمان‌مایه‌وه‌ مریشک و جووچکه‌کانی
به‌هه‌وشه‌وه‌ره‌بوونه‌وه‌ کاتیکیش‌تاریکی‌داده‌هات‌له

ترسی رپوی و چهقل دهیخته سهر لک و چله
بهزدهکانی درهختی هوشه شادمانی دهستی پی کرد
سهیری هر دوازده ئهستیره کیلووی کرد و شوینی
جهنگهکانی بینی خور له مالهکهی ئاوا بوو ویستم
دلم به مردنی دایکم بترسینم سایبر هسهن سلیمان
هاواری کرد له میژه له دوور و نزیکه وه ئیشکگری
پیشوازییم و دست بو رپیواران بهزدهکه مه وه به
چل خوریم گوت تکایه لیم دوورکه ونه وه خه ریکم تاله
ئاوریشمیک له قوزاخه دا ده دزم له م دیداره تاییه تییه دا
ئاگری ته نیاییم کوژایه وه له بهر ده رگاوه پیشوازی
خوری خوم کرد و بو دوا جار چند پارچه نانیکی بو
مراوییه هوگرهکانی خسته ئاوه وه و دهستی مالئاواییم
بو بهزکردنه وه رپیواره که گه یشته جی و گه ش گه ش
چوو وه ناو سهرچاوه ی پیتی ناوه کان

دهنگى به جىماوم

كرمى مېر و مهستبووى ناو ميوه چۆنى و چۆن پهړۆى سوورت هه لده دده يته سهر شاخى گاي له شه پ ميرووله ي شه قام له دهر وه چاوه پوانن هه ناوى ميوه كه ته واو بخؤيت و له برساندا بو خواردنى هه ناوى ميوه يه كى تر راكه يته دهر وه ئوه له ژيان و نهينى دانىشتوانى ئه م ناوچه يه شاره زانيت هه ورى نىشتووى سهريان مايه ي واقورمانىكى هه ميشه ييبه درخت چه ترى به فريان به سهر خوياندا هه لداوه و كو ترى لانه وا زيش به هه موو لايه كدا ده سوور پنه وه و هيلانه يان سارده چاو زيت و خه لوه تدار له مه يخانه ي ئاسمان ده ميننه وه و گه مارۆى سه رمايان پى ناشكى ژيى عوود خاوبووه ته وه و دلى عوود ژهن چاوى مردووه كانمانن ئه ستيړه ي به زهوى سپيژدراون و ده لىن دوژمندارين و تاوانبار نين توورگيك بوئى شوينپيمان ده كات كلكى به ده فى له پيستي سه گى دوو رهگ دروستكراو باده دا بهر له تو شتى نه بووه به دهر له تو شتى نابى ئه ي شيعر ئه ي ئه ستيړه ي به زهوى سپيژدراو تاس بردووميبه وه و سر نه بووم پرچى سوورمه ييت توپى دابه شكر دنى ئاوى شارى نيشانه ي كوئه ستيړه و له دايكبوون وهك ئه وهى با ده ستي به سهر شتيكى له خو م گه وره تر داگرتبيت و نه توانيت قسه يه كى توند بكات له گه ل دهنگى به جىماوم

خانہی پیران

پووشی هیلانہ بۆنی خۆشه و په پووله یه ک به دواى ئاگردا
که وتووه و دهیه وئ خۆی پیندا بکیشی ئاگریش تاریکی
دهبرئ و رادهکات نایه وئ ته نیابیت ته نیایی نوخته ی
دهستتیشانکراوی ژیانیک ون دهکات و چاو خه و تیدا
شکاو په پووله به نیازی خۆکوشتن له ئاگر ده پوانی
نایه وئ بچیته خانہی پیران

كانه خه لووز

ليلى له ناخى دال دهرده چييت شيعريك له خواره وه
بو سهره وه دهخوينمه وه زهوى ته نيا و بهس بو ئه و
كه سهيه خوينى ناوكبريني دهرژيته سهرى و دال له بهر
پهنجره دهرده كات نه گهر ژيان به شيويه كي ناساز
دهستى راست و چهپ كردى هيوايهك بخوازه و فوو
له مؤم بكه و بو شوينيكى دوور كوچ بكه كوچ فريوت
نادا و بهرزت دهكاته وه بو شوينيكى وهك ئه و شوينهى
چوله كه تييدا ده فرى توانا و ههزم هيه ژيان دريژ
بكه مه وه و رورژى شازده كاتژمير كار بكه م و پشيله
له سهر شانم فرى بدهم دوا چاوه رى و چاوه ريكراو ببينم
و كتيب و تابلو و ئاوينه و رووگه نما و په يژهى نوته و
پيانو ببه نه ناو كانه خه لووز و به شدارى خويندنه وهى
شيعريك له خواره وه بو سهره وه بكات با ههستى بونى
په پولهى ناو كيلگهى گهنم خوش والا بن له و كاته وهى
به توانا و هه زه وه له و شوينهى چوله كهى تييدا ده فرى و
ديمه خواره وه و ده چمه ناو كانه خه لووز ه وه پرسيار له
ميژوو ده كه م تو ملكه چى يان نه رمونيان له پرسياره كه
هه لات و نه متوانى بيژينگ بيژى بكه م و بيگرمه وه به لام
بزر نه بوو سهره تاتكى كرده وه كه واته ده بى خوم
رابهينمه وه چون بچمه وه ناو كانه خه لووز

ناکامی له دایکبوون

پیاوی سه رچل بازیان دا و به هووده و بیهووده دتوانن
هموو شتیک له باره ی ژیاڼه وه بلین ژیان له ئیمه زیاتر
له باره ی خوځمانه وه ده زانیت و ده مانگه پښتته وه ناو
یه که م موو چرکی گه یینی میوه ی ئاده م مروځ دتوانی
هموو شتیک له باره ی ژیاڼه وه بلیت و ناشتوانیت به
نهینی بژی و شهو و پوژیش به دهوریدا بخولیتته وه
شهو له ناو روژ به بیداری ماو ته وه به دوا ی هاوړیکه ی
ده گه ری و پوژیش له ناو شهو مروځ له ناو هردووکیان
بازده دا و ده گه ریته وه کاتی ناکامی له دایکبوون

زمانى مۇمياكراو

يەكەم جارمە ئاگر دەبينم لەوانەيە بپوا بکەيت و بپوا
نەكەى بە ئوتۇمبىلى ئاگرکوژينەو دەچووين فرىاى
ئاگرکەوتنەوہيەک بکەوين کە چەندين مرؤف تيدا
گيرببوو گۇرانييەک خوئينكى بەجوش و خرؤشى
ئەويندارى مرؤقى تيدا گەرمبوو لە پيگاي بەھاناوہچوون
سیدی گۇرانييەکەمان خستبووہ سەر تەسجیل
گويمان دابوويە و بيرمان لە پروداوى ناو گۇرانييەکە
دەکردەوہ بە گەرووى گۇرانييەژەکە بريندار و ئامادە
گۇرانييەکەمان دەوتەوہ نقومى نائومیدی و گريانىكى
تالى ناسروشتى ببووين ئەى توورە لەو ئاوەى بەسەر
ئاگردا دەپژئى هيچى ترمان نەبوو لەبارەيەوہ بدوئين بؤ
تاھەتايەش فرىاى مرؤفە گيربووہکانى ناو ئاگر ناکەوين
ئاسوودە نين تيگەيشتم شتيک لە ئيمەدا گۇراوہ دەچمە
ژوورەوہ و گلۆپى خەو رۆشن دەکەم و پەنجەرە بەلای
چەپدا دادەخەم ئەم خەمە سووکەش کە مرؤقى تيدا
دەسووتى تيدەپەرپت ئاگرىک ليتمان دەروانى و دەيەوى
لەبارەمانەوہ بدوويت ئاگرى زمانى مۇمياکراو

زهماوهندی ناکام

چاوه ساده‌کان یانی پروناکی شار بوچی ئاوا زوو
توورپه دهبن به تاي کراسيکی تهنک له ژير بارستيک
خول نوستووم ناخوشي که سم نهويست و ناخوشيان
ويستووم ئهي ئال له ئه شق وييرد و نزا له گريان
به کولترن منداله کانم زوو نهبنه هاوسي مال به مال
و شهربه تم نه که نه شووشه يه ک ئيسپرتو و نه يه نه
زهماوهندی ناکام

درهختی زانین

باخچه مردووه و داهاتوش پیویستی به باخچهیه
بۆ ههمیشه خاوهنی بووژانهوهی باخچه دهیم ئاسۆ
لهخوبایی و توند و توورپهیه بی پرس و پارههول دهدا
پهلهی رهش بباته ناو رهنگی خۆر خۆریش زیاد له
پیویست سادهیه و رهنگ و شیوهی هی منه هی منی ناو
تاجهگولینه و قوزاخه بی جهنگ ناتوانی لهناو دهستم
راییسکینی لهگهڵ بیدهنگی خۆر قسهیم کرد دلخۆش و
دلنیام لهناو تاجهگولینه و قوزاخه به سواری بای پهله
هاتووم و راناکهم خهونی ههموو دنیا بینهوه و له
چارهنووس بۆی دهگهڕیم بۆ ئهوهی لهگهڵ ناوی خودا
و خۆر بمینمهوه ئهستیره که دهڕژی دیت چاوی من
ماچ دهکات و دهست بهسهری زهوی دادههینیت ههست
دهکات من خاوهنی زهویم و نهخشهیم به هیلی خۆر
کیشاوه جهستهیهک له نیوان تاجهگولینه قوزاخه
خهریکه گیانی دیته بهر به وشه ی گیانهاتنه بهر پیشوازی
لیدهکهم دلم به میوانیک خۆشه به لاری رێ ناکات
و وهک دوایین بهخشنده له زایهلهیهکی دووردا شتیک
دهلی ئاشنای درهختی زانین

ئهیلوولی ۲۰۱۸ ههولیر

سه‌ره‌تا وشه بوو

۱۹۶۵/۱۱/۱۸

خودا له كانى دهستی خۆی

تیر ئاوی کردم و گهنم له پوخسارم پوا
گیای نه مری ته فره یه ک بوو ئیمه خواردمان

* * *

ساله کان ماندوون و گۆرانی نیوه گوتراون
دیوانه که م له لایه ک داده نيم و داوا له خودا ده که م
ئه و چاکه یه م له گه لدا بکات
له پوژی له دایکبوونم کوچ و باربم
داره بازه ی بوخوشیشم بهرز بکریته وه ناو پرووناکییه کی
به هیز

ئه فسوونیک خه ملیوه و میوه کو ده که مه وه
لابالیکی میس له خو شاوایان نقووم ده که م
دهستم به سینگه وه گرت و هه لم بری و هه لم دا
هه والی بای جهنگی ناو چیاکانم پرسی
بوئی پیس و ناقولای لوله ی تفهنگم بو هات
خوشی له خو م
پازی که رویشکیکم نه شکاندووه
میشیکیشم له که دار نه کردووه

قاچيڪم له رُوخى كهوتنه خواره وه داکه وتوه
 نهنگوستيله ی حکمه تيش
 له په نجه م به خه به ره و ده لیت
 نه م شه و به یان زو و دئ و زیاتر له جاریک بسوتئ
 ده لئی یه که م جار ه ژیان چه تر م له سهر هه لده دا
 دنیا سهره تايه و سالانیش پی ره و که ن
 شیعرزاده یه کی به خانه ی خودا ره نگا وره نگ بووم
 به ناو خه لکدا تیپه ریم و له خوشییان پی کزیم
 ویستم دوا وشه یان لی وهرگرم و دوا وشه شم بیستن
 روخسار گرمۆله ببوون
 مردنیش به رده وام رووی ددها
 بیرم له ئاسمانی به بازی نه فسانه یی کردبو وه وه و
 هاتبووم
 گولله ی گیربوو له زمانیان دهر به نیم
 کووره ی نه تو میش
 وهک ده می گرکانیکی دامرکاو دابخه م
 ته م ریگای گه مارۆ دابوو
 نارنجیک بووم
 باران له دار به ری دامه وه ناو چالی گولله یه ک
 چیلکی عۆل و حه پۆل ده مخوا
 چه شنی نویت له دایکبووم و نویتئ نه ستیران چاوانی

خه لک تاریکن
 شه قام بریسکه دارن و تاریکایی جیهانیشم له پیشه
 پیویسته من نارام بم
 شیعر ئەندازهی ئازاری زهوی و بیرهوه‌ری شوینییکان
 کردوومت به خوینی پشتی خۆت
 له گورستانی شادمانی ئاوینه‌ی خاکم که
 پیشه‌کیم بۆ کتیبی خوداوه‌ندان و چه‌شنی نویژ
 له دایکبوون
 دره‌ختی بنه‌ماله‌ی شیعری خانه‌دان
 به ژوور سه‌رمه‌وه شه‌رحی حاله
 له په‌لکی یه‌که‌مدا
 که ته‌خته‌ره‌شی ره‌وانبیزییه بنوسن ئاوینه‌گه‌وره‌که
 له په‌لکی دووه‌میشدا په‌یکه‌ری سه‌رکرده
 ده‌لایی یه‌که‌م جارمه‌ چاو به‌رز ده‌که‌مه‌وه ناو
 پرووناکییه‌کی به‌هیز
 له ئەستیره‌یه‌کی نزیک ورد ده‌بمه‌وه
 بیپه‌روایی هاتوچوونی بلاچه
 ئەو کاته نه‌رمه‌ی ماوه بۆ سبه‌ینی
 هه‌لقولانی ناخیک کوشتیان خانه‌دان و وریابوو نه‌مرد
 بیرکردنه‌وه له‌و ئازایانه‌ی ده‌بنه‌ سرووشی
 ده‌مه‌زه‌ردکردنه‌وه‌ی شمشیر

له يه کهم ئومیددا گه شه ده کهن
له دوا ئومیدیش ده میننه وه
به م شیره یه له له شیکدا رهنگ و پروم کرایه وه
زه وی به هیما ی په نجه گهرم بوو
رهش و سپی رهنگی ته واون و له چالی گولله یه ک
رستی بینینان تیک په پی
مه ترسی درنده ی تاهه تایینان تیپه راند
شیر کردنی به یه کهم ئومید
ئومیدی دووه میش هیشتان پوخساری پیشان نه داوین
پاراو و ئاشکرا له خویندا
هه ناسه یان له سه رخو خوارده وه
ئه وه یان بینی که ده یانه وی

* * *

مانگم خاو هه لئه هاتو وه
پرووناکییه کی مایه وه ی ناو قوزاخه
دهستیکی له برینم دا
کومه لیک ده ستنوسی ته واونه کراوی دامی
به تاسه وه رامما و فه رموو ته واویان بکه
له ساکاری تو انیم به م جو ره بژیم
باران بهر له بارینی
کوپله یه کی له ده ستنوسه که ی پییدا هاتبو ومه وه

هه‌لبژارد بۆ هه‌له‌چنی
 له ماته‌می بلیمه‌تان بگه‌رێوه
 خانه‌ی شاکاری خودا پ‌ژاوه‌ته‌ خانه‌کانته‌وه
 خوینت به‌ره‌و سووربوون ده‌روا و پارایی پاک ده‌کاته‌وه
 ده‌شزانم له‌ناو چالی گولله‌دا ده‌بی قه‌له‌مکیشی
 خالی سهر پ‌وومه‌تی هه‌وری ریبوار و دیوانسه‌را بکیشم
 به‌و گۆزه‌یه‌ش بگه‌م که سکا‌لای له‌ جام ده‌کرد
 گای وروژاو به‌ نووکه قوچینک تووری دابووه‌ لاری

* * *

بۆنی هیلکه‌ی پ‌ووخۆشی ناو هیلانه
 ده‌که‌م و ختووکه‌ی ترووکانی ده‌ده‌م
 بالنده‌ له‌ واتا پ‌ووت نابیته‌وه و ده‌که‌وێته‌ باله‌پ‌رژئی
 سوپاس بۆ خودا که‌رویشک گۆشتخۆر نه‌بوو
 ئەگه‌ر په‌نجه‌م له‌سه‌ر کاغه‌ز
 پ‌راوی له‌ گۆمی لیل کرد
 لی ده‌گه‌ریم مشک‌ی دز بیخوا
 چاوه‌روانی و بیزاریم که‌متر ده‌بن
 ده‌شمه‌وی ئەو خه‌ونانه‌ی تییاندا خه‌به‌رم نه‌بووه‌ته‌وه
 زوو بیانگرم چاره‌نووسم ته‌واو ده‌که‌ن
 نه‌وه‌ک سه‌ریان له‌بن بالی شکاوی
 نائومی‌دی بنین و له‌ ده‌ستم ده‌رچن

چاره‌نووسم ته‌واو نه‌که‌ن

* * *

ئه‌و گۆزه‌یه‌ی چاوه‌پوانیم له‌ناوی ده‌پشکوی
له‌سه‌ر پشتی ئه‌سپی لانک له‌ بۆسه‌ رزگارکردوو دانا
سروودی مه‌ستان له‌ حالیان پرسیم
پیم له‌ عارد خشانده‌ و له‌ میانه‌ی دوو خه‌ون
بووم به‌ رووه‌کخۆر
بالنده‌ش به‌هه‌وام په‌روبالیان گرت
وینه‌ی من رژاونه‌ته‌ باخچه‌ گشتیه‌کان
به‌ سینگی ئارامه‌وه‌ هه‌ناسه‌ ده‌خۆنه‌وه
له‌ رووداوی له‌دایکبوونم رازیم
شار نزیك بووه‌وه‌ و دره‌خت به‌ناو باراندا هاته‌ لام

* * *

خودا له‌ کانی ده‌ستی خۆی
تیر ئاوی کردم و گه‌نم له‌ روخسارم روا
گیای نه‌مریی ته‌فره‌یه‌ک بوو ئیمه‌ خواردمان

* * *

شیعرم گوله‌ستیره‌ی خوداوه‌ندن و شه‌ری ئه‌فسانانی
داگیرسانده‌وه
ژیانی له‌وه‌ باشتر ناژین
داواشم له‌ خاله‌بندی کردوو واز له‌ پاره‌دوونانی رسته

بِئْتِ

ئِستَا هەر ئه‌وه‌نده‌م له‌سه‌ره
له نائۆمیدی نه‌ترسم و بشزانم هه‌وینی ئاسووده‌یی
نامه‌ییت

* * *

له‌ناو گه‌رمه‌ی خه‌ونیکدا ئه‌و پازهم ده‌ستتیشان کرد
گۆرستانی شادمانیم له‌ گونده‌که‌مه
گوندی بچووکى خودا و خوداوه‌ندان
پوخساره له‌ یادکراوه‌کان و بالنده‌ تیندا به‌خه‌به‌ردین
دار قه‌له‌متۆز ته‌واو ده‌نگی منن
وه‌ک برووسکه و دلنایی نیشته‌جیبوون زیندوون
وه‌رن کلیلی ده‌رگای باخیکی گه‌ردوونیم
لئ وه‌رگرن گلۆپی تیندا ده‌پشکوئ
دنیا تو ناتوانی تی بگه‌ی جارئ زۆر مندالی
چه‌ک و
گره‌و و
فه‌نه‌ر و
په‌ره‌مووچ داده‌نیم و وچانیک
شتیکی ساده‌ پووده‌دا
ون ده‌بم و شوینه‌که‌م پئ نازانن
ژیان ده‌پاریزم و سه‌یری ئه‌و ده‌ستانه‌ ده‌که‌م

که گوژیومن بۆ تهوقه و دوا دهنگ و دوا بانگکردن
له گۆرپه که شمه وه له خۆم دهروانم
بوومه ته گۆی زهوی به چواردهوری هه موواندا گر دهخۆم
رهنگ و تاج و ئەلماسی سه رچاوه یه کی به جۆشن
مانگ ده بینم ده ژێ
ئەسپی کیوی به لالیۆیکه وه سلاویک ده کا و یه که م گزنگ
ده خاته سه رپشتی و دیته سه ره تایی ریگا
ده پرسێ خودا
ئاسمانی بۆ بالندهی خو شبیژ یان فرۆکه ی بۆردوومان
پۆشن کردووه
شیعیریش نقیمێ ئەنگوستیله ده کاته بیره وه ریبه کی به هیژ
و خامۆشی نه مر
ههنگاوی ورچی عۆل و چه پۆلی پی تیک ده دا

تشرینی دووه می ۲۰۱۸ هه ولێز

ئەم دىنيا و ئەو دىنيا بەدەر ئەم دىنبايه

بلىي جاريكى تر خومان له خومان رابمىنين
ژيان دريژبىتته وه و گهروو بكرينه وه
تاريكى ژير پيلووش خاوبىتته وه و بكهوي
بهئوميد دانىشتين و دوور و نزيك دهنگمان بگاته گوي
ئەمه دوودلي ئەم پياوويه لهپيش گول و ئاوينه وهستاوه
دلي ناكه ويته جي و بهم لا و ئەولاي پهراسووي دهكهويت

* * *

هەلم تاودهدهم بهرهو ئاسمان
با بباري
بهلا لادهدا و وينه ي ناو كاتي مردوو
دهكاتتوه به ههنگ
بو بههيزكردي شيله دهيانرژينتته كولانه رووپيوه
نه ماوه كاني شار
شاريك به شهرداخبوو له بيره وهريدا خويني ناو بريني
دهردهكهوي
كاتژميريش ده بهمه دواوه
پوخساري نووژكهريك گهرايه وه ناو يه كه م گزنگ
شان و ملي داكي تامه زرروي و پهروشي شيلا
له شيوهي شير ههوين بوو

خوینی ناو برینی ناسی و تفهنگی بهئاگای درادهست
نهبووه
وینهی ناقولا و
پهلهی ههلبزركاو و
زهینی پووکاوه و
گورهپانی خهوالوو
له نزیك ریگایهك دانیشتووم و هیژ دهخه‌مه‌وه نهژنۆم
پۆژ نیوه‌چاویك سپیده بدات
به پوونیه‌کی ته‌واو پوون ده‌چمه ناو شار
پووه‌کی مرواری دۆزه‌ره‌وه
په‌گی ده‌هینتیه ناو ده‌ستی و گه‌لایانی ناکه‌ون
ده‌شتاییه‌ك که خاوه‌نی کلپه‌کانی دنیا‌یه
پوخساری گه‌رمی باپیرانی هه‌وال کوژراویش
ده‌رگای شار کلپل و قوفلی نه‌که‌وتوو
له سیبه‌ری کلکی نه‌ژدیه‌ا دانراوه
هاتوچوو تینیدا ده‌ستی به تاج
بو سه‌ری که‌س درپژ ناکات
جگه له نه‌ریت و ریوره‌سمی پیشیله
نامۆ و ناکام له‌به‌ر ئاگری هه‌وت مالان
به‌چکه‌ی چاونه‌پشکو‌تووی گه‌رم ده‌کاته‌وه

* * *

کتوپر ھاواریک له زهوی ههستا

* * *

مۆسیقای پیی ئاشنا نایبسترئ

ئاوی شار لیل و گرانه

به پوژوو ناتوانی بیخواته وه

شيعر و نووژئی ھاوړئ ئهلف و بییه کهم

دوا ركات له به ره به یاندا ناسینه له چاویکی گهرمدا

ئاسوی تیدا سوورده بیت و ده بیته هیلانه ی قه تی

یان شکوی ئاهه نگیکه

دلی بومان ده کاته وه و لاله ی دهستی خوماران ده بیته

ناومان

دهستیک ده بیته هه لگری

هه موو ناو و میوه ی درخته به ته مه نه کان

به دهشتاییه کی تابلیی پوون و پر فهرموو راده کا

هه ناسه یه ک وهرده گری

چاوی به رزده کاته وه و ده بینی سواریک

نهینی راگرتووه و بو لای دی

بیپه روایی چووه ته ره گیوه و له ناو گه شه ی ده ژئی

ئیمه ین به دهورییه وه گهرمایي گیانین

هیز ده خاته وه ئه ژنوی و دیته وه شار

په یکه ری ناوداران که سمان نانا سنه وه

ده پرسن ئیوه پشتینی کام پشتن
 پیش بهرزکردنه وهی دهستی دوا مالئاواییان
 سهرتاساو برینیان پاراو نهکراون
 خویان له بیرچووه ته وه و ته ماشای بالنده یه که ده که ن
 به سه ر هیلکه ی به سه رچوودا کرکه وتووه
 ناوچه وانی دره وشاوه ی ده بیته ده شتاییه که که
 خاوه نی کلیله کانی دنیا یه
 بالنده یه کی هاوه ل خراب دیته وه ناوی و سه رگه ردان
 نامینیته وه
 له گه رمایی بالیدا
 بونی خوشی قه له متوز و
 گولدانی زهماوه ند و
 له خه وه هه ستانی دوا ی هه لگرتنه وه ی گه زوی خه ون و
 پوژی هه ستانه وه دلایان بومان ده که نه وه
 دژی بال و فرین و ئاسمانی پوون شه ر راناگه یه نین
 فرین سیبهره به سه ر ریانه وه و ئاوات دها
 باخی میوه له به یانییه وه چاوه پروانه بیبیری و هیل پرووتربن
 به ته نیا ده نکه هیلک بشکینه ناو
 چاپه ست و ئاگری سرته و نینوک کرؤژتینیکی کون خوش که
 به سه د هه زار زمان قسه ده کات
 بابه گورگور دایکی دووگیان به نوبه ره

په نجه موری له دایکبوونی هه لیزرکا
 شه راییکی به تیکشکاووی خه وتوو
 ئه سپی خولیا یالی یه کپارچه بریسکه یه و به ناگای دینی
 ده یخاته دلی هه موو خاوه ن پرسه یه ک
 ده رکه وتن دیت و ده بیته خاوه نی ناگری پاگزکراوه
 ئومید له هیللی ئه م په ر و ئه و په رت ده پڙینه
 ناویه ک و له بوئی گول ناترسی
 مشتیک گه نم له بن کووپه ی مال ده چینیت
 زانیت چی له بیرخوت ببه یته وه
 چیش به بیر خوت ببه یته وه
 دووریه ک وهک ساده یی گویت لی ده گری
 له ناو چاوترووکان وهرت ده گری و ده تباته مالیک
 به خته وه ری تیدا نوستوون و ته زوورپڙیک له پاسپارده
 پڙاوه ته ئه و سندووقه ی ناله و لاوانه وه ی دایکانی پاراستووه
 جانتاکه ت له شانته داگره و که لوپه لی پیویست جیابکه ره وه
 دوودل به سهر پرددا مه وه سته
 تکا ده که م په له بکه کاتژمیر بخوینه وه و بپه ره وه
 کیژانمان که زیبان به ئالای
 به سیبهر و هه تاوی تووه دنووسیتن
 له ئاواز و یه که م ته زووی درهوشانه وه دا نقوومن
 که وان ده شکین و تیر ده که ونه خواری

فهرمانیک له بالدا دهنګ هه لډینې
له قله ق له هه ولیر هه لفره
دله پراوکیت هه رگیز دوايي نایه ت
زید ناوکی سیویکه میوه ی تر هه وین دهکا
وهک مندال گه وره ده بی و چپاش
لانه ی که رویشکی گوشتنه
دیواری ره ش نییه
کاتیک خه ریکین ته ماشا ده که یین
مردن به لاماندا تینپه پیبوو
مانگیش له سهر کانیه په یام و ئیلهام خه وتووه
پوخساری جه به زه یه که له سهر په رداخی پری به رزکراوه
دپته دهنګ

دهیه وی هه موو نه وانه ببینی بهر له و مردوون
دهنگیان له خاکی یه زدان و گورانی دیرین ماوه ته وه

* * *

گفتوگویه ک سه باره ت گوره پانیکه شهرم تکاو
یان پسته یه کی ته واوونه کراو

* * *

نه وای مؤزه خانه و شه می و مؤمی
پسکان له گوله نه ستیره ی هه مووان و
مه ند و که مدووی خه ملین و

هۆگري ئەزەلى و
تاجى ڤهنگ و شىۋه گرتوو
كاتى ھاتووہ
دەشتايىيەك كە خاوەنى كليلەكانى دنيايە
لە خۆى دلنبايى و وشە بە وشە
سەرۋەرىي پەرۋەردە بكا و كۆيلان بکړيټه وه
لە و ږييه دا ھەموويان دەناسم
چيا بە ھەلدیر كۆتايى نايە
تفەنگى دووربيندار تانەى لەسەر چاۋه
ئاوازی تاييەتى نيبه
ئەسپى خوليا سواری گەياند و زەوى فراوانتر بوو
دەنگيان لە خاكى يەزدان و گۆرانى دیرين مايه وه

كانونى يەكەمى ۲۰۱۸ ھەولير

رېژن

ئاشناى ھەموو پېتەكانى ھىماى چاوبووم
دلم گەلىك ئارامە و ھەستم كەوتوونەتە خەونىينين
مانگىش پەناى نەگرتووه
پشوو يەك بە ئەسپەكەم دەدەم و ئەو شادىيە دەدرەوشىنمەوہ
فرمىسكى بەتاسە گەيشتن بە روومەتمەوہ بىين
بەھيوام رۆژىك لە زەنگ و دەفى فرمىسكدا
من لەخودا و خودا لەمندا شەر بکەين
قەلغانى بەرگرى بشكى و يەك يەكمان شەھىد بکەين
باوہشىنە ھەسیرەكەم لەسەر بەردىكى بەھرمەند دادەنيم
گۆزەيەك شەرابى قەرد وەر دەگر مەوہ
دەستنوێژ دەشۆم و رۆژووى پى دەشكىنم
خەيالم بۆ ھەموو شوينىك دەروا
لە ھەموو شوينىكيش دېتەوہ
ئاهەنگ بۆ ئەو خونچانە دەگيرم
بەھار پشکووتنى دواخستوون
ھىزى پشکووتنىش ميوانى وەختە
پرسىيارىكم لەبەردەم بالندەيەكى مەلەوان
يادەوہرى لەدەست نەداوہ
جاريكى تر دەردەكەوم و بەرھەوا دەكەومەوہ

به‌ناو بئی په‌روایی و دلسۆزیه‌ک که همه تیده‌په‌رم و
ده‌چمه ئه‌نوی
تا هه‌ست به ئاوینه‌ی به‌ران‌به‌ر بکه‌م
ئه‌میش به‌ناو مندا دینه‌وه و دیاریی ده‌گه‌یه‌نی
شه‌و و پۆژ له چرکه‌ی ماندوویان به‌دی هاتوون و
به‌ده‌ستی ده‌هینین
چاوه‌روانییه‌کی زۆری ویست تا مروڤ هاته ناو ئاوینه
به ده‌ستی به‌نیرگز و ده‌می بۆنخۆشه‌وه له‌گه‌لی دوام
ده‌رگا کردنه‌وه ئاوازی تایبه‌تی هه‌یه

ئاداری ۲۰۱۹ هه‌ولیز

خودا

پښواريكى خومار و بهختيارم له شهقامى تودا
خور لهسهر ناوچهوانم ماوہتہوہ
ههزار جيهانى تيدا درهوشاوہيه
ههزاريش شاراوہ
هه موو خواستىكى خوم لهبيركردوہ
تهنيا بير له ئهستيرهى گوپرايهلى تو دهكهمهوہ
له زاتندا بوپر دهژيم و موسيقاى تاسه م لى دهتكيت
مہيهكم ناسى و خواردمهوہ
واتاى تاههتايبى دامى
تاههتايبى تهواوى ئه و شوپنهيه سهرخوشيبى خورى لى
دهژى
نه ناسراوم پي دناسينى و خوم تيدا زيندوو دهكاتہوہ
پريزيك موم لهسهر سيني مال دادهگيرسيت
سيبوورى وزهى خوراوہى داينهوہ و برژانگى هه لداينهوہ
چاو له فرينبووين شتيك پروو بدا
لهجياتى هه موومان جوانى و وهرزى بهخشينى دانه ويلاه
پشكواند

ئادارى ۲۰۱۹ هه وليز

خاوهن ناوی زۆر

به فرباری و شاری یادهکان سږبوو
گیان به قسه هات
منیش ئاشقی جوانی نه ناسراوم و له خوڤدا بال و فرین و
ئاسمانم
بالندهیهکی سهمازان ناو به گویی ئاسمانی ههوا خوش بو
فرین ده چرپینی
بادهی داوای له سههه سهکو پزاندم
ئهو ئاوازه خودایییهی
له زیندوویی و خورپهه لیورپهه
کهمیکی بدهمی و دوا گورانی خوشم باش بلیم
شهوه و دایکی ئال
پشیدینی سووری هه ره شه و شهه کهمهری توند کردوون
جهنگاوهری مهیدانی بهتالیشن
منی ترووسکهی گهرمی تاجه گولینهی خودای تازه
مهست به بونی خولی بالنده چینه تیدا کردوو
سهیوانم هه لداوه و دهستم به سههه ئه و قورتانه وهیه
لافاو له جهستهی زیندوویی و خورپهه هه لکه ندوون
دوور و دابراو یه کترمان تیدا دوزییه وه و چاومان چووه ناو
پووناکی

که تاسه بهری دام ویستم چاویان ماچ بکه م پویشتبوون
زینده وه ریکی خشوک
له په نا قومته خو لیک
ته ماشای کردم و به دوژمنی زانیم
بالنده له ناو لکو پوپی رهش
به بالی ئاگر خو ی هه لدا و دلی سپارده جوانی نه ناسراو
تیشکیک له جوانی نه ناسراو ده رچوو بانگی کردم
چلاوچل چاو به درهختی بنه ماله بگیړه
بچوره ناو خو لی بالنده چینه تیدا کردوو
پاروو له گه رووی مندال گیرنابی
شار به فری له سه ر شانه
ژیان شه رابیکی خه ملیوه
نمه نمه ده تکی و ناوچه وان گه رم ده کا
ئه و کاته کورته ی نیوان
نمه و تکانم هه لباژاردوو تیدا نامه ی ناو پوسته بم بگه م

ئاداری ۲۰۱۹ هه ولیر

دووری و نزیکی

جریوه و جووکه م له رازیکی کون مابوووه و خودا رازی
ناسی

به چاوی سواری سهر پشتی ئەسپیش خهواندمی

دووری نیوان لیکحالییون و تاریکایی جیایی

کوویک مهی هۆگری و چلچرای یاد و ساتی خۆره تاو

پۆح سه ره بهر ئاوازه

دلێش ده فی یه که مین لیدانی خۆی لی دا

وینهی نیگه رانییه کی ماتم کیشا

پووناکی ریگایه ک که ده مگه یه نی هات

دووری و نزیکی هاتن

بیدهنگی شکا و ده مودوویان کرد

گوتنی گورانیی خاویان به من سپارد

به شینهیی پیی خۆیان له سهر خاک گهرم کرد

ئهفسوونی ههفت رهنگیان ون نه بوو

تووتی جه نکه لیش نزیک بوونه ته وه ته نیا تیرهاویژیکیان ماوه

بای ده م به لووره لووریش ده لی

سروشته که می هی ئیوه یه

میوانیک له ده رگا ده دا

ئیسته ته مه نابینم

ئاداری ۲۰۱۹ هه ولیر

دەفتەرى گەورەى بە پەنھان گەشتن

باى چاوسووربوو زەوى بريندار دەكات
هیلکەش لە هیلانەى خۆشنوود دەترووکى
بالئە لە هەواى پاراودا بالى تەواو دەکاتەو
بۆنى خۆشى خودا چاوى گەورە دەكات
گوللەش لە گەردەلوولى تەمدا پووه و ناپاکی دەپروا
زەوى بريندار چاوه پروانى قوربانىيەکانىەتى
گوللەى ناپاکيش پيۆرەسمى چاوه پروانى نازانیت
چى چلچرا لە ناوچه وانى کۆشک هەلواسراوه فریودەرە
چاو دادەخەم گول و خەون دەسووتین
چاوى پوونى پیغەمبەر لەخەو کرایەو
نەرم و سووک پەنجەى بە پیلوومدا هینا
چاوى گولەبەرۆژەى لە چاومدا چاند
بە هەموو دەنگیک لەگەلم دوا
شاعیریکی شهید بەسەر زینى ئەسپەکەیهو دیتەو
دەلیت خوینم بۆ کۆکردنەوهدى پەراویزان بەکاربھینن
حیکمەتى بەکارهینان هەزار و یەک جەزبەى هەیه
یەکەمینان نزا و نوێژى پاراوه
بۆ دیدار و بۆنى خۆشى خودا و نھینى خۆبەختکردن
تا زووه کەشتیم دەخەمە ئاوهو

وہک نائومیڈی بہ پہلہ دهگہ مه قوولایی
قوولایی له گهل تیگہ یشتن له
سه رچاوهی هاوار و
ریورہسمی به خاکسپاردن و
پہنجہ مؤر و
به پهنهان گہ یشتن به رانبہرہ

نیسانی ۲۰۱۹ هه ولیر

له كانی لیل هه تقولا بوو

به كراسیكى سووف و چاوی خوماره وه
له جهسته و گیانی خومدا
پشووم دا و سهنگه رم گرت
په له ی بو گلویی داگیرساو هاویشته
زمانی سی فاق و به ره لالا و گهند و بوختانزاده ی له سه ر
کتیبی چاوترساوی دانا
له کتیبخانه ی له یادچواندا
له هه واله که بپرسن و زمانی بدهنه بهر په له ی سال ئاسمان
راده وه شیئی
که سینک له بیره وه ریی سه ره پر مابیته وه
له گورانیه سه رچاوه کانیش ئاواز بیت
ئاوازیك هه ناسه دانه وه لیه وه دووباره ده بیته وه
به گولاوی نیگای ئه و کاتانه ی تیئاندا ژیاوه
به هره ی به شاخی که له کیویی وه بکات
پیت له حیکمه تی ناوی ئه و
پاراوتر نییه بو ئه و ناوانه ی خودا فیتری ئاده می کرد
ده بینین له راوی دوو پیشکوژی دیته وه
ده چیت ژیر کووپه ی غه زهل ده رشینئ
له مه یخانه ی خاموشان میزیکي تاکیم خه ملاندوه
پیاله ئه ی ئاگری گه وره ی ریبواری روخسار به هیز

به سهر پشٹی ئه سپه وه م و له دله وه ده مناسی

بو پر نابی

تکایه دلراگریم بکه

تا سه رپیژ نه بی و لیت نه پژی ناتخومه وه

* * *

بیانو و ناهینمه وه

چوومه کیلگه ی گو قاریک و هه ستم تیپه پراند

ئاماره دار زمان و قوونی پر نه خوشی تای ساردبوو

شيعر به ته زووی به هه شت سلاوم لی کردی

لیم دوورمه که وه و راموه شینه

گوله گهنم و جووم زیاتر بوهریته ناو سه به ته ی له چراوه هاتوو

ئهم چیرۆکه ده وله مه نده

ته ماشای ناوچه وانی ئه سپی مهیدانخوازی دهکات

به دهنگیکی به خورپه وه خوئی دهگپریته وه

* * *

تاوانبارم و به ختم نه دوزییه وه

قوونئاودز داوای سه تلکی کرد نه مرشتی و قوونیم نه کوتا

چووم له پرووناکترین بورجی شکو

له فه پی شيعردا بیرم کرده وه و ئه و چاوانه م ماچ کرد

بو ئه ستیره ی هه زارپه ر پاراوببوون

* * *

هه موویان هه تاوی پری سهر شووشه ی کتبخانه ده ناسن

ته نیا له گهل دلی خوځم دانیش تووم و زور بیرده که مه وه
شیر ژیانی پر برا و خوشکی
رؤح سووک و بهانه ی سووتان کردووم
بینیم و ناوی نام ئه و نویژه ی خودا فیری ئاده می کرد
رؤخساری له بیرناکه م
مانگ له رؤخساری له بیرنه کراوان
پشکووتووه و په رؤی نه زری به ستووه
من پیاویکم له نیوان ئه ستیرانی ئاسمان
سه ره تای وشه م
رپووناک ی په یدابوو
رپیبوار له رپیان له تاریکیدا نامیننه وه

نیسانی ۲۰۱۹ هه لیر

هاواری یه کهم جهنگ و بالنده

له هه موو جهنگه کاندا جهنگام و له ناوی سه رکه وتووی

تۆم پرسى

گه ییشتمه خرۆشان و مؤسیقای درهختى به

گه لا و

هیلانه و

هیلکهى ترووکاو و

به چکهى شاگه شکه به دهنكى دایک و باوکیان

ناشمه وئى ناوی پاشایان بزنام

وه لامدهر خاوهنى ههچ زمانیک نه بوو

شکۆى چاوه پروانى بو پزاندم

تکایه به ردهوام به بچۆره ناو سه مای خوداوهندان

له ماندوو بوونى خۆم نزیک بوومه وه

بیهاوتایى هه موو پۆژیک له دایک نابیت

نازانم چارۆگه هاوړیى بايه يان

به گژیدا دهچیته وه و قسه له شه پۆلى خه والوو و ه رده گریت

وریا به ئه ی پرسیارکار

قه قنه س قه تاوقت له وه به گومان نییه بالى به رزی ناکاته وه

بالنده له ئاسماندا خاچى به دهنوکه وه یه

هیلانه ی زهینى له ناو پروهكى روون پيدا دهنى

زهين له ئهخته بووتى مه زهنده شهرم ناکات
نامهردان سر و داماو دهبي په لهی زمان و چلکی چاویان
لادهن
ئاویش له هوز و گوزهیان وشکی کردوه

ئایاری ۲۰۱۹ ههولیر

فهرهستی خوان

گورانیبیژان هه مووتان گورانییه کانتان بخۆنه وه
برسییه تی سروودی خۆی هه لدا وه ته ئاسمان
خه ریکه به روخساریکی
له برووسکه و پیستی کازیوه ییه وه داده به زیته سه ر
خوان
له سه ر خوان پوژ له کاتی خۆی زووتر ئاواده بیت
چاودیریکی ویژدان داچوراو
چاودیریکی خوانی هه ژارانی بینه وا ده کات
کومه لیک بالنده تهرمی لیوبه باریکیان
له سه ر بالیان راگرتوه
دهیهینه سه ر
خوان و
سه کوی نویژ و
ساتی پوون و
فهرهستی نوی
په ریان له ده ست و په نجه ی دهن و نویژی مردوو
ده کهن
خونچه یه ک چاوی ده پیشکویت و ده لیت
ئه م ده موچاوه ده ناسم

ڀڳي له سهر خواني خوڻراوه و نووسراوم
 گه يانده خوڻ و ٺاو و گه شه ي دوويات كرده وه
 ٺه و شتانه ي ٺاشكرا كرد كه زيندوان بينبوويان
 فروشياريكي پروترش پاسه وانيي دهكات
 بو سه داده نيته وه و باويشكيش دها
 تهرمي سه رخوانه كه زهنگي لي دا
 گورانيبيژان هه مووتان گورانييه كانتان بخونه وه
 سردووي برسبييه تي وا دابه زيبه سهر تهرم
 سوپاس بو بوني فهريكه گه نمي چي اي ناوچه وان له
 گروگال
 ڀيگاي خه وزراوي ناو شاري كون دهه نيته وه سهر
 خوان و
 سه كو ي نويز و
 ساتي ڀوون و
 فه ره ستي نوي
 په نجه ره له ديوار هه لات
 مادام خو ر نيبه هو يه كه ده زانم
 دنيا به تاريكي له دايك ده بيت و زمان گه مارو دهر ي
 له مه و به دوا چاوه ڀواني وزه ي ٺه فسانه يي تيدانييه
 ڀيوارانيس گران به ڀيگادا راده بوورن
ٺياري ٢٠١٩ هه ولير

روخساری دایک هه موو شتیک ریک ده خا

شیرپه نجهی مپوموچ شاری پیته ست کرد
سه ری کیشایه مالی شاعیریکی به ره و شه پۆلان رویشتوو
به چاری هه پره شه وه بزده یه کی شه پانی نواند
ئیمه له بهر ئاوینه یه کی دلخۆش و هیته ریک دانیشتبووین
ته ماشای یارییه به هیزه کانمان ده کرد
باخی ئه لف و بیمان
پر چه ک کرد و ده رگای پیناسه کردنمان له سه ر کرده وه
گیان له کیلگه ی خیزاندا له هاژه ناکه وئ
سیتبه ری وچان ئه مپو دواکه وت
به یانی ده رده که وئ و گورینی رهنگی ئاسمان ده لاوینیته وه
خال و هیلی مال جانتای قوتابخانه ی که رویشکه کانی
ئاماده کرد و قوتووی قه له مپه رنگیه کانی سرینه وه
منیش به تاو و تینه وه چی کتیبه خویندمه وه
نهینیی سه نگر و لای په نجه ره وه ستانم زانی
ورده ئاسنی به رگیره مان له بالی شیرپه نجه دا
سیسارکه که چه لمان خست
جووچکه کانم خویان راوه شاندا و سه ریان ده رخست
شیری دروود و کتیب
له ئاسوی کراوه تکایه ناو کاسه و که وچکمان
حه وشه و بانی ئه و ئاوینه دلخۆشه

تانوپۆيەكى چنراوه
 به كه وانى لانك و
 ملوانكهى ميخهك و
 بهروانكهى نهخشاو و
 سويند به خوئينى يهك خواردن
 كتيبي كراوه تنيذا ئهستيران دههينتيته ناوخۆى
 سيساركه كه چهلى شيرپه نجهش پيى له موو ئالا و كهوت
 چاوم كردهوه و فرميسكم به تاسه و سادهيى سپارد
 خه م بههيزن و بينه وايان به فرميسكم ته ربوون
 برينيك چاوى داپوشيم و بوو به مه ودا
 شهش كه رويشكى په لوپۆ شل بوو
 به سيبهكى هيمنه وه هه ناسه يان دهكيشا و هاتن
 به ره به يانمان بينى
 زه ميبيله يهك ريشۆلهى به ندمان
 له ده رگاوانى قه فهس كړى و هه لمان دا
 له له خاك نوارپيني ريشۆلهى ئهستيرهى بهخت نزيك بووه وه
 خه لاتيكى گه ورهيه دهورمان رووناك دهكاته وه
 چ ژياننيم هه بوو
 ته نيا ئاوينهى دلخوش دهيزانى چ ژياننيم هه بوو
 لاي په نجه رديهك وهستا بووم
 گول و درهختى ده يانناسيم

حوزهيرانى ۲۰۱۹ هه ولير

له سه‌ره‌مه‌رگ بانگت ده‌که‌م چاوانم داپوښت

له قوتابخانه له هۆبه‌یه‌ک
ده‌مانخویند و له ئاوێکی ته‌نک و به‌ بو‌ار ده‌په‌رینه‌وه
دوای سی و یه‌ک سا‌ل ته‌لیسم و تاریکی شکا
له‌ ساردرتین شه‌ودا ژماره‌یه‌ک
هاته‌ سه‌ر شاشه‌ی مۆبایله‌که‌م و زمانی گه‌را
وه‌ک لاویت ساکاری
رۆشنایی خودا دوورنیه
ده‌نگت خوداوه‌ندییه‌ به‌ناو شه‌پۆلی تاسه‌ ده‌لاووته‌وه
به‌خته‌وه‌ریی دۆزراوه‌ و ئاخوتتی جیهانی لیوه‌ دی
فه‌رموو گیانی من به
به‌ریت کبی و دیمه‌ ده‌رگا بو‌ پیشوازیت
تۆ سه‌نگه‌ری شه‌پکی هه‌زاربه‌هزار و بکوژی و هیزی
دلدانه‌وه‌ش
هه‌موو شتیکت له‌باره‌وه‌ ده‌زانم
پیاویکی هه‌ز له‌ کراس و پانتۆل و پینا‌لوی ره‌ش ناکه‌یت
جلوبه‌رگی ساده‌ و ماتیش له‌به‌رده‌که‌ی
له‌تاو ژه‌نگی گه‌روو له‌ گه‌ره‌کی زۆربلی و هه‌وال ناخۆش
به‌ده‌م خو‌رپه‌ی رۆشنایییه‌وه‌ بارت کرد
ئه‌م سا‌ته‌ په‌رده‌ی شادیه‌ته
به‌رز به‌رز رای ده‌گریت و پیزی ده‌گری

به دريژايي شهر تفهنگچييه قهَلپ و چرووك و فيتنه چيبان
 نه خشي هيرشيان له بهر شه وقى تفهنگه كانيان دهكيشا
 ئەم شه وقه چييه
 بهردهوام پيشوازييان لى دهكات و باش دهنون
 ههنگاوه يه كه مه كان ئيوه له كوین
 بالنده به باليان پرووناكييان بو گواستوونه ته وه
 پرواننه باليان په لوپوتان به هيزدهكا و گوراني ئاكامن
 دوژمن فيرى كردن چى پئويسته بيكه ن
 چاويان ساغه و له ئاسمان خويان
 له بهرد و گولله و كلاو ده پاريزن
 ئاژاوهى زه و يشيان بژار كردوه
 ده توان له بهر پى لاي دهن و دهنگى ئوميد هه لبرن
 بهر انبهر ئوميد ئاوينه هه يه
 ئوميد مانگى بيسه روشوين ده هينيتته وه چهوزى
 چه وشه و روچ ئاوده دا
 له ريگاشدا رييوار ده كه رپيته وه
 گه رانه وه جوړي كه له سيوورى
 بالت پى ده گرى و له ئيستاي پر گريوگول له گه ل خوتدا
 هه لده كه ي

حوزه يرانى ۲۰۱۹ هه ولير

کاروانی ناوداران لاددهن

به پیکهوت ویستی ئالۆزی دارستانیکم
خاوکردهوه و چوومه ناوی
کیلگهیهکی پرووناک تینیدا نهینی بوو
سپیندار دهستان لهسه ر سه ری یه کتری
سیبه ریشیان تیکه لآوببوو
خوینیان ده به خشییه که مخوینان
لهسه ر په یژدهیه ک دانیشتم به ههشت بوو
تووی رهشم له ئاو هه لده هینا
له ناو ژیرپیا له یه ک دامده نان
چاوه روان بووم دهستیک یان دهنووکیک له گه لمدای بیخوات
تاریکی به سه ر هه موو شتیک داده باری
سه رزمینی داگرت
بالنده ویردخوینه که م بو دواچار
خوی پیشان دا و چووه وه ناو هیلانه ی
گوشکردن و سه رده می په یوه ندییه کان
پرووناکیی خوم ئه م شه و هی خومه
لیمی پرسى ده بم به
شانه ی پروونبووه وه ی یاقووت
په ری شه سته پر له خه ونی نزیک گورانی ده لی
دلنیایی روخسار سرووشی له چاره نووس وهرگرتووه

هه والی ساده سه ره له نوی دهرکه ویتته وه
پرووناکیی خۆت به رزت ده کاته وه سه
سه کۆ و په یژه ی بی وینه ی مال
تاریکیت له سه ر لاده دا
باکان وه پرت ناکه ن
یادی کاروانی ناودارانت لا جی ده هیلن
بوئی یاد له پانایی چهوت کۆ تیپه رده بی و دیتته لات
کاروانسه را به چاوی خۆی ده تینی
له پالیدا ئارام ده گریت
به هه شت ده دۆزیتته وه و ده ست ده که یته وه به ژیان
جیهان نزیک نزیک ده بیته وه
ده چیتته وه ناو دارستانیک
کیلگه یه کی پروناک تینیدا
له گه ل ئیمه له هه وایه که هه لده مژئ
به شی ئیمه ش ده ژئ و ده می سه د یاد و بیره وه ری ده دوی
چرا کرایه وه له مه وه به دوا له ئاوینه ناروانم
چیم لئی ناوی
کاروانی ناوداران گه یشت و ده ستیان دریزکرد
هه موویانم ناسین
له و خه ونه ژيام که دیبووم

ته ممووزی ۲۰۱۹ هه ولێز

ئەم شىعرە بىخەنە سەر كىلەم

ژيان لە خانوويەكى پەنجەرە بلىندا
كە ماوەيەكى زۆر نىيە دروستم كردوو
سبەينە و
نيوهرۆ و
شە و
نيوشە و درەوشاوەيە
درەوشانەوہى تەواو پوخسارى خودايە
ئاوازدار و ئەفسووناوييە ئەو وشەيەى كە ژيانە
بە ھەنگاوى سووك بەرپۆھيە بۆ گەيشتن
ناكەويٽ
ھەنگويىنە لە شانە ماوەتەوہ
كە گەيشت چاوانى بە تاسەيەكى سەرسورھينەر
لەسەر درەوشانەوہ رادەگرٽ
ئيمەى تيدا نيشان دەدا
كورت و سادە
ئەم چيژە دەناسين و دزايەتى ستەمكار دەكەين
ئادەم خەون خولقاندى
فەرمانى بە جەنگاوەران دا
شمشير بناسن
لە رڭگاي چوونە مالەوہم

ئەوھى ناسىبووم بۇ لەبىرکردن لە كەنار دامنا
ترپەيەكم دۆزىيەوھ لە ھەموو دايك كيشى ھۆگريى
وھرگرتوھ

تەممووزى ۲۰۱۹ ھەوليز

ئەتەسى شوئىپى

زەوى سىيەكانى پاراون و ھەناسە خۇش ھەلدەكىشى
ژيانىش ھەرچواردەورى پوۋگەنما و دووگوردى نوئىزە
چاوم لەسەر ھەست دەپوانى و قەت لە نوئىژ بۆكردنى
ماندوونابم

مادام سىيەكانى زەوى پاراون
خودا و خوداۋەند ھىشتان ئومىدىان بە زەوى و مرؤف ماۋە

* * *

پەنجەرە چالئىكى دوور نىيە

پاش خۇر و با

خوداۋەند لىي دىتتەدەرى و دروود دەنيرى

پەنجاۋچار شوئىپى لەسەر قوماشىكى سىپىدا

چاۋى سەرسامى دەترووكتىن

لەگەل بەرھەمى ھەمەجورى يەزدان

تەورات و

ئىنجىل و

قورئان و

خالى بىدەنگىيان دانىشتووم

ھاۋاريش لە دەورم دەرژى

بوۋەتە ئاۋىكى خۇلەمىشى

بچمه ناوی هه موو نینۆکی دهست و پیم بهردهدن
بههیزیکی زۆریشه وه حزی مه له تا ئهوپه پری دلی
پشکواندووم
بهلی تریفه ی مانگ بزربوو
مووسا و
عیسا و
محهمه د

به ئاوانیکی سه ره تایی
به سه ره شه قامی ناو داری شار
ده گه پین و به ئومید سلاو ده که ن و ئاهه نگی پین
ئه ستهیره ی خۆیانی پی ده به نه ناو نه خشی ئالا
ته واوی ژیانیان برده وه
وه ک ئه وه ی له ویرانه سالان له دایک نه بووبن

* * *

به ناوی دایک و باو کم گه رم ده بمه وه
وینه یه کی بچوو کیانم خسته مه دالیایه کی شووشه ی پوونه وه
هیلی ناو ده ستیان دووباره بووه وه
وه ک دوو که وانه ی پووبه پووو حکمه تیکیان ده ستنیشان کرد
دلت هه لبرگه و له خۆت مه توری
پوونتترین شیوازی بال له شان روانه
* * *

بۆ مردووان گریاوم و زیندووانیش ماچ دهکه م

* * *

چرایه کم به ناوچه وانی ماله که مدا هه لواسیوه
گه رمی و مهی شووشه که یان سرپوه ته وه و مندا لآنم پرشهین

* * *

به لاریدا ریم نه کردووه

ئه ستیره و کلیلی شووشه ییم به سه ردا به ربووه ته وه

زهوی و ئاسمان به سه ریه کدا هاواریان نه کرد

لانه ولان بوون

* * *

دلی هه زار په ری کیلگه زور به جه رگ و له خو بوورده یه

له ناویدا له پیشوازیی ده وه ستم و رهنگی خوشیی ده ناسم

براده رانیشم که میراتی ره سه نن به ره و لام دین

بیر له زهوی ده که مه وه

داوای لی بوور دنیسی لی ده که م

به پی سووک و گران به سه ریدا چوومه ته سه نگر و ژوان

چیم بینی سه رنجم دا

تا توانیم بانگی ناو خه ونی سه ره تام کردن

کردمن به بونیک له گولی زمان

بزه یه کم به سه ر شوینپیکان پرشت

پشوویه کم دا و له گه نجینه ی قوولایی و برووسکه ی ئاسمان

مهله م کرد
دنيام لى ئاشكرابوو
دنيای رۆشن تكا دهكهم تاريك مه به

* * *

دنيا دوو مانگ له من منداالتره
شيري پووه كمان خوارد
بۆ هه بوونی هه موو ژيان لانه ولان بووين
ئاسمان دوو خورى نيبه
چاو به تهنيا ده مينيته وه

* * *

به زمانیک بۆ هه ميشه شاد ده مينيته وه
چرپه يه ک دهكهم
له ماوهی گۆره شارم ته واوی فريوی ده مامكه كان ده نووسم
چيشم بينی وهك پووناکی له ده مم ده تکی
چه په لان ده هينمه پيش چاوی پوونمه وه
دواي دوو خولهک ده يانبه خشم
مانگ ئه و کاته ی خه مگينه
پره

وه ختيکيش ده فري بالی پووناکی ده به نه مالان

* * *

خۆر هيلکه ی ترووکاند

کاتی دانپیانانہ
تہ پھی بال لہ سینگمدا دہنگ دہداتہ وہ
زایہ لہ یہ کی دوور نییہ و پرووگہ نما بی سوود نامینیتہ وہ و
دہگہ یہ نی

* * *

درہختی ئادہم و حہوا دپک ناگری
بی سہرہتا و کوتایی و ہیلی تہواوبوونہ
بہ نہ رمی لہ رگ و چلیہ وہ سہما دہکا
لہو شادمانییہ دہگات کہ ئیمہ تی ناگہین
بالندہ ہاورپی مندالیمہ
ہاورپی نہ مری و
تہ نیایی تہہ تایی و
ئاگری توورہ بی و
سلاوی ئومید
لہ بہرزایی دلہ پراوکی سروسشت بہرہو بلیمہ تی فریوہ
بہ ئاوازی خویندنی گوتی
دہنگیک قسہی لہ گہل چاندن و پھیام و نہینی نالہی کورالی
زہوی کرد
بیستت
شوورہ شہ پرانگیزہ
خدری زیندہ لہ نیوہی ریہ و بہتاو بی ہلڈینی

کلیلی شووشه‌یی

هه‌لده‌داته ناو ده‌ستت و ئه‌ستیره‌ی به‌سه‌ردا سه‌یوانه
هه‌سته برۆ گه‌رمیی سینگی هه‌ویریکی نه‌رم و شله
ده‌نگی وێرد و پۆشنایی هه‌وای بۆنخۆش کردوه
چوار توخمی گه‌ردوون
گۆزه‌ی کتییان پرکردووم
که له ئه‌فسوون و ئه‌فسانه‌ی ئه‌وان نووسیومن
یه‌که له یه‌کتی راده‌مێن و سه‌رسامن
کی یه‌که‌مه

ئه‌وانی تر له خوینی ئه‌ون

* * *

ئه‌و پرسیاره گومانیکه گه‌رمه
ده‌با بیربکه‌ینه‌وه به‌ره‌مه ناته‌واوه‌کان گومانن
یاده‌وه‌رییمان زیندوو ده‌که‌نه‌وه
دره‌خت که میوه‌ی پێ ده‌گا له هه‌موو کاتیکی هه‌ستیارتره
دایکه مندالی لی نزیك بوونه‌ته‌وه و مه‌مکی پرپووه

* * *

من پالئه‌وانی ئه‌لفوبییم
زوران له‌گه‌ل کیدا بگرم
په‌یکه‌ریکم بۆخۆم دارشت
کاتژمیریکی ره‌وانبیژم کرده مه‌چه‌کی

رهنگی گهرمی به سهردا رڙا
شکو و نان و ئاو دهبه خشى به هه ژاران
چراى داگيرساويان به دهسته وهيه

* * *

ئەشق دهبوويه بتکوژم
پاشان بپاريمه وه بو ئەوهى له ئاسويان بتبينمه وه
رهوا و رهوان و پرووانى ئەم دنيايه
به دهنگيكي مات په يكه رى نه مران ده دوين
خانه و پيستيان روشنايي ددهن
له سه رزمين دهبه رهنگی بهرده ملوانكه له مله كانى پيره ر
مه سىحى تابلوش چاوى داخستوه تا پروون ببينى
داوى فلچهى په روشى يه كترن و زايه له ناده نه وه
رهنگ پيشتر چاوى ناسيون بو پروون نابين

* * *

نه خو شخانه به رهنگی شينى كراوه بويه ده كرى
چاوه پروانى پيدا رت ده بى و گه رانه وه ده ناسى

* * *

ناخى ئاگادار كرايه وه م وهك چرا به دهسته وه گرت
تا داگيرسا بووه ئاوينه و دهموچاو
هه بوونه بوو له ئەستيزه يه كدا خوى دارشت
له شه و جيما و هاته ناو روژ

گه رانه وهی ناسی

* * *

تیشکی شیندار بالی ماندووکرد
کیلیکی به تال چاوه پروانی هه لکۆلینه
پوخساری هه ولیر تیر رهنگ ده بیته که تیندا ژیاوم
پوخساری شاری خانه دان
مه ی خه ملیوی ناو خانه و پیستی که له کیوییه
بو نوبه رامه ی که له ده باته هه واری پر
کاتژمیریشی که س فریو نادا

* * *

بهخت ریگایه کی دوورودریژه
به ناو درزی ویستم تینده په ری
که شتی بچووکی مه ی
له تیلدر گیرنا بیته
ئه شق ده بو وایه بتکوژم
پاشان بپاریمه وه بو ئه وه ی له ئاسۆیان بتبینمه وه
دل خۆی به ند کردووه و خۆی ناداته بهر پاراوی خۆر
په راسووش خه ته جووته و گه نم و جو
لی ناوی ناسیاری خۆیان ده لینه وه
لیره له هه موو مالتکدا ناسیاری گه نم و جو هه ن
برینی دلداریکن گه وره ده بن

* * *

گوناھباری یه که م
فرمیسک چاوی گرتووہ دهچیتہ وانہ خویندن
ئیسنا نابینام له پؤل ناچمه دهری
ئادهم و حهوا میوه بۆ خانمی ههست لی دهکه نه وه

* * *

شۆرهبییه کی پرچ خومار سه ری شۆرکردووہ ته وه ناو ئاو
چاوبازی له گه ل ماسی دهکا
ترسنۆک و
خۆپاریز و
پیاکار و
هه لپه رسته
خۆی له قرش و حووت ده دزیته وه و پرچی هه لده کیشیته وه
ماسی به گومانه نه کا سیخوری ماسیگران بیت
ئاوی ساکاریش نه رم نه رم ده پوانی و ده پروا
له نیازی شۆرهبی و توقینی ماسی ناگا
له مال هاتوو مه ته دهره وه و دوو شه ونم
له سه ر ناوچه وانم ماوه ته وه و خویان ئاشکرا کرد
گه یشتوو مه ته که ناری ئاو و سه یری ئه وه بری ده که م
قاز و قورینگ بالیکیان خستوو ته سه ر شانم
ته ماشای شوینیکی دره وشاوه ده که ن

ئەسپەكەم ئاوى لى دەخواتەوہ
هەوا لەسەر دەريا
دەجوولیتەوہ و بىرەوہرى كۆن مەستى كردوہ

* * *

بۆ ئەوہى بچمە خەويك باران بە توندى
نەبارى و نەكەوينە ژيەر هەرەشەى لافاوہوہ
دەبى خانە و پىستى هاوسەرى بەهەشت
بە شىعەرى كىلگەى گەردوون و ئاوينەى هەوال بەراورد بکەم
هيشتان نۆبەتدارى بزارکردنى تارمايى و مروثم
شىعەر لە نيوەى رستەيدا داکەوت و خانە و پىستى دامالرا
وہك نەخۆشىكى سەرکراو لىوى بۆ گفتوگو وشك بوو
هەموومان بە هەلە تەماشاي
شىعەرمان کرد و ئازارى ترپە و ئاوازيماں دا
دەمارى بەردە ملوانكە لە ملەكانى پىرەر
بە سووكى لى دەدەن و كۆبوونەتەوہ
لەپىشبركىدان رڤيان بەرەو
گەرماويكى بى قاو و قریشك دۆزىوہتەوہ
خودايە بىويستيان نەكەى ويستيانە پەلە و لەكەيان بشۆن
تەواو شىتییە ئەگەر خانە و پىستيان دانەمالن
بەرد سووپەرىكى كردارکراوہىە لە داىكە سادە و ماتەكەى
دەچیت

ستایشی ئارایشی ناوی
زهوییهکیان دهستنیشان کردوه
شوینپی تیدا دهستنیشان بکهن و له و شهونمه بپرسن
لهسهر ناوچهوان ماوهتهوه

* * *

زهوی سییهکانی پاراون و ههناسه خوښ ههلهدهکیشی
ژیانیش هههچواردهوری رووگهنا و دووگوردی نویژه
چاوم لهسهر ههست دهروانی و قهت له نویژ بوکردنی
ماندوونابم

مادام سییهکانی زهوی پاراون
خودا و خوداوهند هیشتان ئومیدیان به زهوی و مرؤف ماوه
ئهیلوولی ۲۰۱۹ ههولیز

ئامازھىيەكى نىوھ ئاشكرا

زەمىن پووناكى كوژاوتەتەوھ
سروشنىكى ھەلچووى ھەيە
چاوم بۆ ئاسمان بەرزكردەوھ و بەباشى بىنىم
زەوى رەشداگەپاۋ و بۆنى توند
دلى زىستانى تاھەتايىيە
خانە و مالى لى دادەمەزى
پىرۆيىيەكى خەياللىم دەست پىي كىرد
ئاۋاتمە رەنگى بەيانى تىدا نەبىتە كانىيەكى دوورخراۋە
لە ئاۋى ساردى ئىۋارانى ناۋ چىاش مەلەبكەم
دەمامكىك پىكەنى و ورچى توۋپەى لى ھاتەدەرى
بەدلىيايىيەوھ لە ھىچ بىنىنىكى ترم نەچوۋ
لەناۋ پىكەنىنى دەمامكان سوورھەلگەپام
بەدىار مەقەلەيەكى پىر رەژوۋى ژنىكى بىشكەفروش
گەواھىم بۆ گۆرانى ئادەم دا
مانا و ئاۋازى نەوھكانىيەتى
بەرزدەبنەوھ سەرسەكۆى چاۋلەپىي پراۋەستان
لە چاۋى
گياندارى مشكخور و
فرىشتەى بالرەش و

گوی هەلخستووی قۆزاخەى هەوال و
 پۆشنایى پۆی دوورکە وتوو تەو
 لە قوولایى شادییەو هاتوو
 پۆحیکى براو و ئاهەنگگیرى هەیه
 بۆ ئەو رینگایەى هێچ خۆشدوویبەى نیه بۆ فریودان
 سێبەرىشى بەسەر ریبوارانەو هیه
 دەمامک مشوورى سەر دەخوا
 بەهۆى باى پێش بارانى پەلەو
 پیرۆبییەکەم بۆنوبەرامەى
 سێبوورى و بى پەروایى هەلدەمژم
 ئیستام لە خۆى پرسى
 رابردووم لە خۆى پرسىو
 داهاووم لە خۆى دەپرسى
 بەو هۆیە بژى و بە زەوى پازى بە
 رینگای گەران بە دواى کى و چیدا بزرکە
 خانە و مالى بە قامیشى شەکر و بلویر دەورەدراو
 لە پەنجەرە و سەنگەرى سەرکێشانەو دەروست بکە
 شوینپى بۆنخۆشى تۆبەرە و گیانەو دەرى پیرۆز
 لەناو جامى جەمەو پیتەکانى زمان زیاد دەکەن
 سەیرکەن
 جەنگاو و
 نیکاپر و

به ئەمەك و
 زۆر شت خۆش و یستوو
 وهك مندالیكى ئافهرین كراو وا لیرهه
 ورچی توورهه كوشتوو
 مالىشم به هه ورهكانه وه لكاوه
 چل ناو و وهسیه تیان
 له پیت دهردهچن و ژیان ئاكار ددهن
 یهكهه خانه و مال خوانی به
 چهتر و
 جانتا و
 دروودی بیدهنگ و
 نوژی لیخوشیوونه
 ئاسمان و زهوی خوری بو پهروهده دهكهه
 خوداوهه پى لهسهه شكوی گول لادهه
 گولیش ریز له بونی خوی دهگری
 بهیله ئه و ئاوه بروا بو ریزگرتنی گول تهكان دهه
 په رداخیک لهسهه کتیپکی وهك جهسته ئاشنا دادهنی
 ته نکایی کانییهك خویندوو یه تییه وه
 بی ئه وهی ناوی گولان بلیم
 ئه و دهیزانی و خولیای زیاد دهکات
 ماندوو بوون توورهه ناکا
 پینچ نوژ بو خوم دهکهه

شەونوئىزىش بۇ ماسىيەك
گىيى ناو دەريا بۆن دەكات و ھۆگرى شوئىنە
لەگەل شەپۆلى چاوسوور و ھەپەشەكردوو ناروا
گوللەى دووگەل ۋەك بىئىزىنگ بەسەرمدا سوورا
بەسەرخۇمدا توامەۋە
لە ھۆبە و ھەوارىكى لەسەر شارەمىروولە پۇنراو نىشتەمەۋە
ھالاوم لى ھەستا
ھاتووم دوا سەرنج بدەم و بەۋ ھۆيەۋە بژىم
بالى پەپوولەيەكى لە قورپى خوساۋ گىربوو بسپرمەۋە
دەستنوئىزىك لە گۆلى باراناۋ بشۆم
چاۋى پەنجەرەيەكيش بگەمەۋە
پەنجەرە شوئىنى ئەۋ بالندەيەيە بە دەنوۋك ئاۋمان بۇ دەھىئىنى
دەستى راگىراوم بۇ تەۋقە جى دەھىئىلم

تشرىنى دوۋەمى ۲۰۱۹ ھەۋلىز

پیناسەى جياوازى

دەتوانم بېدەنگ بىم و بچمە ناو
خاموشىيەكى پەلكەزىپىنەيى يان مۆزەخانەى بالندان
بېدەنگى بە ناوچەى ناخ تىدەپەرئ
دەگاتە برادەران گەمارؤدراون
گەمارؤ وەك رېئى ئالۆزبوى ناو فنجان دەشكى
پىويستە ئاويئە گەورەترىن
هېلكە و نارنجۆك هەمان شىئوہيان ھەيە
لەم دەخۆيت و ئەم لىت دەخوا
بالندەيەك لەسەر چاوى پەريشانى بېدەنگى
بالى گەرم كرد
خودا خۆى پيشان دا و پرووى ئومىدى داين
هېلكە و هيلانەى لەسەر دەستى بؤ راگرتووه
سەد دەشتى بە ھۆبە و ھەوار ئىستا لەدايك بوون
شاگەشكەى كردوون رۆشن بوونەوہ
لەبىرى نەكردم و رۆژ گەرايەوہ
دەمەوئى چى بزانم
ئەرى زەوى خەون پىوہبىنراو
كە مردم
ھاتمەوہ ھەناوتەوہ و بوومەوہ سوورى خويئت

چ نهينيه کم و چ نهينيه کم پي ده لئيت
له شويي هه له نيم
له به ردهم ئاوينه يه كي پوونت
را ده گرم و دوو بالت له شان داده نيم
ته مي به فر ميهره بانه
بالت خوشکه بي نيازت ناكا و هه وين ده بيه وه

كانووني دوومي ۲۰۲۰ هه وليز

چاوی گولله له نه رشیفی ئییه پاریزرا

بالنده دهسته مۆکه م ده نووکی له چهوی که نار گیرکرد
چیا له ترۆپکیه وه بانگی کردم
فه رموو قه رتالهی نه رم چنراوم پر تریی په شمیرییه
که به ری که وتم به فر تو ابووه وه
شو رابه ی گه یشتبووه چهوی که نار
داوای نه ستیره یه کم کرد رینوینیم بکات
یه کترمان ناسی
دهستی به چاویه وه گرت و گریا
پایگه یاند کویرم
زهوی تیک پووخواوه
بووه ته گفتوگوی بیهوودان
ئالوگوپی خوویستانه ی به سه ردا هاتوو
گولله هه زار چاوی هه یه
نه ستیره ی سه ربلندگو سیره ی داوه تی
پئویش هه زار پی
به هه موو دهنگیه وه هاوارده کات راستگوم
دهمه وی چاوه پروانی وه لام بم
پووشی هیلانه گرانه
درهختی لاواز رای ناگریت

بالنده تی دهگا هیشتان
لکوپپ ماون به هی خوی بزانیّت
قهپیلکی خوری به دووکه ل په ککه وتوو
به نهرمه دهنوکیک دهشکی

کانوونی دووهمی ۲۰۲۰ ههولیز

کاتیڭ دهچمه دیدهنی دوا شوین

پووم کرده دلۆپه خوناویک
لهسه ر گیای نهمری مابووه وه
دللی خورپه یه کی کرد و مؤسیقایه کی نه رم
دللی زهوی به لای راستدا دهبا
خورپه زۆرتترین پرووناکییه
پرسی بۆ لهسه ر ئەم ئاوینه سه رسورپهینه ماویتیه وه
گوتم برادره تا سه ر ریگا به ریت دهکات
په پووله ی سووریشی
لهسه ر شانته ده میتیتته وه
پاچنه یه کی شووشه یی پیشان دام
سه ربکه وم و دل بدهمه وه خۆم ئە ی خاک و خانه واده
هه ورپکی چاوخری جووکه جووکه ره سه رتدا
لهنگه ر دهگری و سه یری هه موو شته دهکا
هانی دام له گۆزه ی نزیکه گیای نهمری بخۆمه وه
پیش به ره شه بای شه رانگیزیش بگرم
دهچمه ئە و شاره ی جهنگاوهران مه شقی تیدا دهکهن
لۆکه خۆی به راورد نه کرد
به به رو بوومی کیلگه ی راست و چه پی
هاورپکه م له و جیگایه ی فرمیسکی ر ژابوون

بۆ مائاوايى ھاتبوو
 درەوشايەوہ و مووچرکى پىن داھات
 باوہشينيە ھەسپىرەكەى لەسەر دەمى گۆزە دانا
 بەنيانى چووہ يارىي بەخت و چارەنوس
 گياي نەمرى داتەکاند
 بۆنى برادەرايەتى
 دوور دەروا و تا سەر رېگا بەرپيت دەکات
 مروؤفى بەھەشتيش توورپە و بيزار ناکا
 لەخۆرا نەبوو نەمتوانى
 تۆزى رېگاي بەرەو خاک و خانەوادە
 لە برژانگم بتەکينم
 لە سەرەتاوہ تا ئىستا
 بەلەم لەژىر شەختە سەرنشينيەکانى نەگەياندووہ
 مردوو مووچرکى پيدا دى
 ئا ئەمە گيان سەر ناکات
 گۆزەى نزىک گياي نەمرى خوناوى تکاوەتى
 خوناو پيشبيني شيعەرە
 سروشتى بەھەشتيش
 داوام لى کرد رزگارم کە ببە بە ھەلم
 رۆژ و رۆژگار زرينگايەوہ
 گوتى لەوہ بچووکتەرم بتوانم

میوانداریی ئاگرتتیه ربوویهک بکه م
پییواری بی پیگا فییری پویشتن بوو
پویشتن و دره وشایه وه
پیگابینی
ناوی براده رانی له بیرماوه و دهنگیان برده کات

کانوونی دووه می ۲۰۲۰ هه ولیر

وتاری سەرگەڭكۆ

كازيوان درەخت لە جريوه و جووکه بەتال دەبن
پووناکی دەخەنە پەنجەرە و دەشتی کړ
جیهانیک داوا و پەتکردنەوہی زۆرە
کاتژمیریشی ھەلواسیوہ
پوخساری شادی بەسەر نادیارەوہ
دەلیت ئەمە تۆیت و پاش کەمیکی تر ون دەبی
گیا پەپی لە یادەوہری ھەلدەکیشی
بە نەرمی ھەناسە ی تیکەلی سروشت دەکات
بالندە پوو لە باشی بال ھەلدەھیتتەوہ و دیتە خواری
ئاوایە ژیان
زۆر بیر لە وتار خویندەوہی سەرگەڭكۆ دەکەمەوہ
تکایە کەسیک توورپە
کتیبی گەپۆکەکانی خویندووەتەوہ
بەرد لە دەم ھەلدەپڕیژن
ئەندازیاری گۆرستان تا چلە و سالم تەواو دەبی
دارەبازە دەمەونخون لەسەر گۆرەکەم دانین
کات بە گرانی ھەناسەدەدا
لەکاتی خۆمدا دەخەوم و چوار ھیما کۆدەکەمەوہ
- + x ÷

شلەژانی گیان ئەی شلەژاوی گیان
شلەژان حیکمەت و پوودانی تایبەتی هەیه
خەمی سارد نابیتەوه
پوخساری شادی لەنگەری ھۆگریمە بەسەر نادیارەوه
سێبەری مانگی پزگارکەر دەکەویتە سەرزەوی

کانوونی دووھمی ٢٠٢٠ ھەولێر

په نجه موری باندہ

شہوی زستانہ و چلوورہ به لیوی پہنجرہ وہ
دہلی گوانی شووشہیی چیلہ
گہرمایی به ہار به ہوشی ہیناوتہ وہ
پوو له دست و پہنجهی شیردوش دہکات
گولی قوولایی بونی له ئاسمان و زہوی خواستوہ
بہ دستمہ وہیہ و بہ شیعری داگیرساو دہلیم
با ماچی نہرمی ناوچہ وانت بکہم
له بری من
له بری دلکی خوداوندخوو ژیای
لہ بہر میزیککی پووناک چہشنی مانگی پر
دانیشتووم و بہروانکہم بہستوہ
ہہلمی چاہک گہردوون له بہرزبوونہ وہی ہاوسہنگہ
نزیک له خوینی کہرویشک
سینگم گہرم دہکاتہ وہ و شہمی و پونم
لہسہر ناوچہ وان دادہنی
دیوان بہ خوناز و خہندہی سروشتیان
پشتیان بہ پشتمہ وہ داوہ
ناہیلن ژاودژاو بگاتہ سہکوی نویژم
ہہوای ناو گوپی دہرویشانیش بہ تال دہکەن

زەوى ئەو مېژە پووناكەى لە بەرى دانىشتووم
ئاشى بە تىپە پوون لە دەرگای تارىككەى وه دەگەرئ
درەختى خۆش ژىاو ماچى نەرمى
پىيى بالئندەى وئىل دەكات
پەلكە زىپىنە لە
پۆپىتەى كە لە بابى حەوشەى گەورە و
زەنگولەى ئاوازی گفتوگۆ بگۆرئ و
گومەزى چاوەرئ دەنگدانەوى دوورى بۆ بئ و
ئەو خولیاپەى لە پۆژگارمان پووى دا جوولایە وه
ئەمپۆ لە نوێژەكەم دواكە وتم
مارىش گول و بۆنى ناشتىن
خوناوى نەمىرى هەللووشى و كىلى بەتال كردين

كانوونى دووهمى ۲۰۲۰ هەولیز

بیرکردنه‌وهی به‌رزایی

به‌رزایی بوون به‌قهد کلاوی مندالیک گه‌وره و سیبووری
ئه‌و دره‌خته‌ی سه‌رم پیی سپاردبوو
سیبهری هه‌ره‌شه‌یه
ئومید و دلنیا‌یی بیرری به‌خوگه‌یشتن
به ساردیبه‌وه تیم ناروانی و ریگای بو تاودام
په‌نجه‌ی په‌له‌ی سال له شووشه‌ی فانوسمی دا
هه‌ستاومه‌ته پی و سه‌رگه‌رمی دوورکه‌وتنه‌وه‌م
کوچ به‌خشنده‌یه و له دوورپان نامه‌یلئته‌وه
تیخو‌رینی بو‌سه‌ دوا هه‌ره‌شه‌ نییه بیبیستم
دوایین ریپوارم له چیا‌یانا‌هاوارم کرد
به‌رزایی بوون گولی په‌یوه‌ندی
ده‌ستی هانا و هوگ‌ریم بو دریژکه
مانگ سه‌ره‌ولئژ له ئاودا ماوه‌ته‌وه
دلی مه‌له‌وان
له‌م ئاوه جه‌للاده ناتاسیت
دووباره‌هاوارم کرده‌وه به‌رزایی بوون ئه‌مه‌کداری تاهه‌تاییم
له بیرری مه‌ترسیدا مه‌به
سه‌رم کردووه‌ته سه‌ر شانت
گه‌لا کیش و سه‌روای دره‌خته

کاتی پٽوڀست ماوه
بالنده ٽيڻدا داواي سهه ربه رگي باراني و کيسه خه و بکهن
باران به فري بؤردوومان کرد
سروشته هه ناسه ي گيرا و توایه وه
دووباره بيړي کرده وه

کانووني دووه مي ۲۰۲۰ هه ولير

نیشانه‌ی پرسیار له‌ناو لاپه‌ره‌ی سپی

۱

به‌ندۆلی کاتژمیری ناو مۆزه‌خانه له ده‌مار به‌تال بووه
وه‌ک گونی نیری خه‌ساو شوپ‌بووه‌ته‌وه
په‌نجه‌ره‌شی سه‌ری له به‌ر خۆیه‌وه ناوه
شاوه‌رپخه‌ و هاوشیوه‌ی که دین بالیان ده‌نووک
ده‌نوکیان خه‌نجه‌ر و جوین
چرنوکیان شمشیر و به‌لا
چاویان ئاژاوه‌گیر و بوچرووک
هاتنی شه‌رزاده و به‌رپوه‌به‌ری شه‌ر
برین بی سنوور و پیوانه‌گه‌وره‌ ده‌کا و لیوی بزر ده‌بی
پیشبینی بوومه‌له‌رزه‌ش ده‌کری
شيعر و هاوشیوه‌ی گه‌رم ده‌ژین و نه‌رم و خودایی هه‌نگاو
ده‌نین
پووباریک دئ له سینگی مه‌له‌وان ده‌دا
دوای ئه‌وه‌ی چووینه‌ ناوی گوینچه‌ماسیمان به‌ ده‌سته‌وه
بوو
له‌ خه‌لاتی رووناکی لیی بووردین
ده‌توانین به‌یه‌کتري بلین سلاو و روژباش
له‌ سلاو و روژباشدا ته‌واو هه‌قیقه‌تین

هەلمى شەونمىن

هەلمى خوئى نىن

ئەسپىكى پووخۇش لە حەوشە و مالمان پىشتى خۇش دەكا
تەزوو بە رېگادا دەھىنى و گویت لە دەنگى دلت دەبى و پىت
دەلى بەلى

گەشتت بەرەو خەلاتى پووناكى فەرموو ئەنگوستىلەت لە
سندووق دەربەھىنە

گولە بەرپۇژە ئاوردەداتەوہ

ئاسمانىش ناخ و ئەدگارە حەوت ئاواز دەخوینى

* * *

خۆر لە قوولايى و پوونىي ژيان دىتە دەرى

كەم شارەزا و دمۆر نىيە بە دەمى پىر حىكمەت و چىرپەوہ
پىرسىارى خوئى دەكا

۲

رەنگ نىشانەى نەھىنى دەناسى

تىكۆشانى خوئى دەگىرپتەوہ و خوئى ناخاتە مەترسىيەوہ

بەھەشت رەنگى نىيە يان رەنگى نەناسراوہ

كە لەدايك بوو مالىان نىزىك گۆرستان بوو

لە مېردمندايدا بەرخەكانى دەبردە ناو گۆرستانەكە و

دەيلەوہ پىراندن

دەنگيان دەھات و ون نەدەبوون

گه‌نج بوو له‌م گۆرستانه‌دا گۆری بۆ زۆر
 خزم و کهس و برادر و ناسیاوی خۆی لی‌دا و به‌پیره‌وه
 ناشتنی
 داره‌بازه‌شی گه‌رانده‌وه مزگه‌وت
 ئیستا خۆی و مندالی و نه‌وه و گولی گه‌رمی تینیدا نیژراون
 سه‌ری به‌ناوچه‌وانی ئاسکیک کردووه
 له‌پووناکی گه‌ردوونیدا
 ته‌ماشای هه‌زاره‌ی تازه‌ده‌کات
 پیروژه‌ی سه‌رگۆریش ده‌ژمیڤی
 ده‌بیته‌شه‌هره‌زادی چیرۆک و به‌ردی هه‌وت په‌یکه‌ر

* * *

کینیک هه‌موو کینله‌ و ناویش هیژی ده‌ست به‌دله‌وه‌گرتن
 ده‌یکاته‌تانوپۆ و ئومید و هه‌موو ده‌توانین قسه‌ی له‌گه‌لدا
 بکه‌ین

۳

گردیک باخچه‌ و سه‌نگه‌ری به‌سه‌ره‌وه‌یه
 دره‌ختی خۆرسک قه‌دیان وه‌ک دووگوردی نوێژ چنیوه
 ناهیلن خودی له‌یه‌ک بترازی
 گه‌وره‌ی خوداوه‌ندان گرد له‌سه‌ر
 سابوون و

ههسان و
 سهول و
 سههول بالا ناکا
 کهناری نزم فریوده ره
 بهردی گرکان ناوچهوانی بوو هته ههست و ده می به توورپی
 دهکاته وه
 له کازیوهی لیل نامینیتته وه
 خو له مییش له سه ره خو ی لا ده دا
 رهگ و خو لی گه شه کردن بو خو ی هه لده بژی ری
 ده توانی چاوه ری بکا
 سییشی به گرانی هه ناسه نه دا

* * *

جه ژنی به که ژاوهیه و لووتکه پیی گوت ونم مه که
 له بالای پاز و ره وه زان ئه سستی ره ی که لبه هار ده کوژی

٤

ده ستتووسی ئایین ره وشتی یه که می زهوی تیدا نییه
 نازانری په نجه ره چون دروست بوو
 ترووسکاییه کی خاموش
 دهستی گرتین و ده زووی یه کتر دوزینه وهی داینه دهست
 درهخت ئیواره خوانی خو به خشینی

بۆنوبه رامة و به روبرومى رېك خست
كه لېك نزيك بووينه وه رهش بووين
پيستی ئاسمان و رۈونى ئەزەل هەلبزركا
مازوو به هانای مندا لانه وه هات
كردیانه مووروو و تۆپ و مۆرى دەرگای مالى گەردوونى
بانگى ئاژەلمان كرد بى وه لام ماینه وه
تيرمان سوار كرد و توى سروودى هەلخه له تاندمان وه شاندى
زهوى چووه توخمى سه رسورمان و له پى كرده وه
له لۆچىكى رهوشتى يه كه م دۆزرايه وه
* * *
زهوى كه شوورەى دانرا و به رهو شار چوو
له ناوكى گه مارۆ درا رهوشتى بز بووه وه

شوباتى ۲۰۲۰ هه ليز

هه‌والی دووهم

بابه ئادهم چ هه‌وال و ده‌نگوباسیك هالاوی ده‌مه
با ئافره‌تیکی ده‌نگخۆش له ته‌له‌فزیۆنیکی ئاسمانی بیخوینیته‌وه
هه‌والی یه‌كه‌م
زه‌وی ئاشقیکی ده‌مه‌مییه
نا‌توانی له به‌رزایی مه‌حال پوخسار و ناوه‌کانی بیربیته‌وه
ده‌میك ئاشقی زستانه
ده‌میك به‌هار
ده‌میك هاوین
ده‌میك پایز
وه‌رزه‌كان چوار فیشه‌کی ده‌رنه‌چوون
له تفه‌نگیکی له شان خزیو
هه‌والی دووهم
خوداوه‌ندخووی له‌ناو ده‌رگای جۆراوجۆر نه‌بینراو
له
ته‌ورات و
ئینجیل و
قورئاندا خویندوومه‌ته‌وه
له كه‌له‌ ته‌لخانی قاچ له مل ئالاو خۆت لاده
سپیده‌ی پوو‌خۆش و

ئاگرى ئومىد و
 ھىشووې پر و
 كلاوى جەژن وەك سەيوان كرانه وە
 خەلكيان بۇ پرووناكى خۆى و شوينى نەناسراو بانگھېشت
 كرد
 لە ئاوى كانىمى خواردەوہ
 لە سەبەتەشمى خوارد و پرسى
 چىرۆكى دوو درەخت كە مرقۇف نىشانى يەكتر دەدەن
 بۇ بەختياران پىناسە دەكەم و پر دەبن لە ھاوېر
 لە ھەموو پەنجەرەيەكم تىپەراند
 لە پرېوونى سىقەتورەى بالندە دلنيابووم
 لە بۆنكردى دەستى پەريوى پېشمەرگەكانى
 لە كىتېبى چيا ناويان
 رېنگا و
 دەرگا و
 پەيزە و
 گولەبەرۆژەى سى ھەتاوہ
 گەرامەوہ
 ھەوالى دووہم بووہ
 سپىدەى پرووخۆش و
 ئاگرى ئومىد و

هیشووی پر و
کلاوی جهژن
بادهی پاراوم دهنگی دووریی بو کردمه بانگ و سینیووری
دایک و باوک
بهرزایی مه حال گولی سهرهتا و په یوهندی دایه سوما و
سهری
خوداوه ندخووی له یه کهم لاپه ره ی
تهورات و
ئینجیل و
قورئان بینراو
میوانی پی له سهر لوکه دهگا و له گزنگ چرو دهکا
به رهنگاورهنگی روخسار کویربوویم و بادهی پاراوم نزیکه
زهمین ددانی له دهمدا نه ماوه
سیبه ری شله ژاویش دریژه ی نابی
ههوالی سییه م
دهنووی قه له ره شی نابووت سووکایه تییه به شادمانی
ناشتنه وه
گوپر برینه له روخساری زهوی ساریژ نابی

شوباتی ۲۰۲۰ هه ولیر

سەرزه‌مینی هه‌موو ناوه‌کان

تەواو بۆ دواچار لىرەوۋە دەپۋىن

پروخسار و شوین

هه تاوی نیوه ئاوابووم ده پژیئمه رستهی یه که می هه والیک
دیکتاتور به سهر خوانمان پژی می
هیچ نیشانه یه کی خواردن نه ما
گه پینه وه بهر سیبه ری دره ختی گورستانی قوربانیه کان
تهم هات و ههنگاو گران بوو
له ئاههنگی یاده وه ریمان ده رکران
له شوینی جیا جیا زهوی دهستی له ریوار بهرز کردو وه ته وه
مرؤف یه که م جار په نجهی به پیلووی خوئی داهینا
نه رمی کرد بو بینین و جیا کردنه وه
نه رمایی په نجهی دپ بوو
نه یتوانی خه لکی تر بکاته تاسه و سیمای برسکی
دهنگی دوور بناسیته وه و به پروناکی گهرم دادیت
مرؤف شاراوه و نهینی درؤی ژیره
نانی کرده تاشه بهرد
گورپان به تال کردین و ئیسکیان کردینه قوچیهی جلوبه رگی
سه ربازی
کوشکیک سهیری چواردهوری خوئی دهکا
هه تا بلئی چاوی پر لکو پوپه
نه خرؤشا و بازی نه دایه سهر ریگای سورخی به ئاکام

كه له بابى شه ر هاته سهر زهنگى ده رگا
 وزه ئەفسانه بيبه كه مه شقى به تفهنگ و ئەسپه كه ي كرد
 نه چوو ه راو
 نه چوو ه جهنگ
 ره گى مه چه كى خو شى نه برى
 له ته نيابى نه ترسا و نه چوو ه ناو رووناكييه كى نااشنا
 به ناوچه وانى لاشه ر و ئاسووده ي چيا و چومى كى
 ئەوبه ر و ئەم به رى به درهختى به به ر پر
 به دەم هه وای خو شه وه سه ركه وت
 توانى گوى له خو ي بگرى و دهنگى دوورى ناسيبه وه
 خو ر له سه رى به رز بووه وه و گومبه ت ده ركه وت
 قوزاخه خه ملى و بالى تيدا نواند
 تيكه ل به ته م نابى و ئاره زوى به دى دى نى
 بالنده يه ك بو ئەم شاره به ئاسمانه وه يه
 هه ر ئەمرو ده گا و سه يرى دواچل ده كات
 ئىستا بير له بالنده يه ك ده كه مه وه
 له خو ين و گو شتى پياويكى هه تاو نيوه ئاوابوو

جیتاوه کان

زهوی منهی خودی دهکا و خوئی به بهرزبوونهوهی بالی
بالنده شووشت
چاویشی کورتیین نییه
ئا بهم شیوهیه من شتهکان پروون دهکاتهوه
خۆم بو تو گوتهوه
با بگه پئینهوه دواوه تیر وژهی دی
خۆم بو ئه و گوتهوه
با بگه پئینهوه دواوه هیز تووریه له سیوی کهوتوو
خۆم بو ئه وان گپرایهوه
با بگه پئینهوه دواوه ریگی به په له بهردرپیژکراو ئه سپ
پشووسوار دهکات
خۆم بو ئیمه گوتهوه
با بگه پئینهوه دواوه باران خویناوی لی دهچۆری و دهیکاته
ههلم و دهبیته تانهی چاو
خۆم بو ئیوه گوتهوه
با بگه پئینهوه دواوه دهمامک به دهورمان دهخولیتهوه و
چپاش بی شوورهیه
سهیری خالی پیوهری ناوچهوانی میژوو بکهن
پرسیاری سوراخیکی بیئاکاممان لی دهکات

رەشیش لیمان دەروانی و ناگەین بە دووری و ئومیدیکی
 بی ریگاین
 هەتاوی که مقسە کەر بە ترسەوہ نەنووست
 چاوەروانی وەلامی نەکرد و بە هیژیکی زۆرەوہ خوی
 سەپیەوہ
 تووی ئەستیرەدی لە کێلگەدی جیناوەکان وەشاند
 جوگە بە نەرمایی زەوی پیاسە دەکات
 پیغەمبەرانی چاوەروانی رازی پووناک دینە سەری و
 دەیحۆنەوہ
 پاشان زمانیان دەبیته فانۆس
 دەنگخۆشی لە روخساریان بوو تە چەندین رەنگ
 لە بۆنە لەشکاننە هاتووەکان دەیانبینین
 نەرم نەرم هەنگاو دەنین و چرا بە دەستی راستیانەوہیە
 پووناکی دەگاتە زەوی

رینگای دهوروبه

ئاسمان به چ ئهستیرهیهک جوان بووه
وا دلم له سینگدا پین ناشاردریتهوه
مردن له بهر چاکه کهت پیزت لی دهگرم
داره بازهیهک له سهه ر پشته ئه سپیک بیهستن
پابهری رهندان له ژیر ته مومژیکی قاوهییدا کوچ دهکات
ئهلماس دهمامک نادا
له ناو رۆشنایی و پیشبینی و بیدهنگیدا
دهستم له ملی سهنگه ری دلنیایی کرد و گهرم بووه لوولهی
تفهنگم
به رینگای دهوروبه رم رۆیشتم و له رز بهری دام
گوارهم له گوئی درهختیک کرد هیلانهی تاریکی به سه ره وه
نه بوو
گهیشتم به لاپه ره بیکوتاییه کان
لاپه ره کان شاعیری بیهه و نیان تیدا نییه
په پوله رازی پاراوه و له موم لادهدا
به ره و مروقی ناو لاپه ره دهچی
هیوای زیاد ده بی و له که ناری ئه و ئاوانه دهنوی خور
ماسی تیدا به هیژ دهکا
ئوخه ی هه موو شته کان نزیکن

ئەسپ سەیری زەنگولە و گولینگى ناكات
لە شەقام دەپەرپىتەوہ و سىبەرى سواران وەك درەختى
نزىك پىشوازى لى دەكەن
دەستى دەشوا و ئاوينەى ھۆلى وانەوتنەوہى جەنگى
بەختەوہرى دەسپىتەوہ

گه‌شهی پره‌نگ له شاری به‌که‌م و دوایی

پره‌نگ له دابراویی نادیار له‌دایک ده‌بیت
په‌نگی دل گۆزه‌ی پر ئاوی له‌سه‌ر پلیکانه‌ی پارهو دانا
شه‌وی بوو
په‌پوله‌ شیله‌ی مژی و به‌هیلی خیرا بریدییه‌ کیلگه
ده‌ستی له‌سه‌ر شانی ره‌گ دانا و په‌یمانی به‌ست
له‌گه‌ش‌ه‌ت ورد ده‌بمه‌وه و له‌ناوی جی ده‌میتم
سه‌یرکه‌ن ته‌واو سه‌یرکه‌ن
سه‌یرکردن چاو نامۆ ده‌کا
له‌سه‌ر ناوچه‌وانی کیلگه
به‌روبووم ده‌مینیته‌وه و جیهان ده‌گۆرئ
له‌سه‌ر ناوچه‌وانی گۆزه
میژوو له‌ بیده‌نگییه‌کی درێژخایه‌ن ده‌شکی و پارچه‌ی یه‌ک
ناگرنه‌وه
چاوی میژوو
کتیبخانه‌ی مندالی و شاری بۆردوومانکراو ناترووسکینیته‌وه
جه‌سته‌ی پووباری هاندان له‌ خۆی ره‌ت ناکات
به‌ ده‌وری خۆی ده‌یسوورینیته‌وه
شو‌رش شه‌پره‌ لیی داوه
ناتوانی مه‌له‌ بکات

دیکتاتور پوڻی له بن پیی شوږشگپر دا
 هه لیلیسکاند به رهو پووناکییه کی چرووک
 به پریوهم به رهو تابلوی هه همیشه شتیک له حاله تی پوودان
 هه یه وا چاو دهسووتینی
 مؤسیقایه هاورییم
 به نهینی گه شه ی پووهک تابلو دروست بوو
 تینیکن له هه نگاهی رنگ
 ناوی نیمه له دم و لیوی گه وره و پاراو ده بی
 شیوه کارانیش له ناو هیلی خویاندا جی ده هیلی و مؤم به
 دهوریان داده گیرسی

ئاواری چاوپیکه وتن

بای ساردی سالان له نیوه شه ویک نیگی ترووکاند
 له مالی خوم له سهر دوشه کیکی له په پی په له وهر دانیش تووم
 په نجه ره ی شکاوم به گورانی ده لیم
 گورانییم داواتان لی ده کهن
 ده ست له سهر گویتان لادهن پر ئاوازن
 ده سرازه ی پساوی مندالیک که وته سهر ده موچاوم

بۆئەوہی ماسیگرہ تار نہبی و دەریا بناسم
 لای دەدەم
 لانکیکم لە کہناری ئاویکی سروشت هینم دانا
 ماسیگرہ هیلکەہی خۆی لە ناو پاراست
 ڤاوچیہکی تۆردڤاو هیلکەکانی لە بن کلاوی نا
 بردیہ بازارى چەنەبازان
 لە پیناوی سلاوی ماسیگرہیەک
 ستایشی ژیان دەکەم بە فیرو ناچی
 ژیان نزیکى بو لای من بگەڤیوہ
 کازیوان بە ئاگری بالی ماسیگرہ
 چاوانم کہوی دەکەم و وینەى شارى سەرئاوکەوتوو دەگرم
 سەرزەمین تەواو ماندووہ و پەنجەرەى ژوورى خەوتووم
 پیویستی بە ئاوازی چاوپیکەوتنى دەنووک و بالە
 دەنووک و بال لە جوانى بەدى هاتوون
 بە ڤیز و شکۆوہ دەدوین
 چیم بوئ بى داوا پیم دەبەخشن
 ھەقیقەت ڤووی بازنەبییہ
 قەل زماندڤیژی کرد
 خۆر بە ڤڤى سەرنجى دا و دەنووکى خستە ناو جەنگەکانەوہ

بلیتیکی بیټیز

بلیتی ژماره بیست و هه شتی دکتورم وهرگرت
دوای پشکنین و کومه لیک خوشدوویی بو گهرمکردنه وهی
دهماری ساردم
دهمی تاریک و خاموشی به ناوچه وانیه وه دیار بوو
له گهل مهرگ قسه ی کرد
بیټینگیک ئاوی هه لگرت و سووراندی
شه کرهت به رزه
په ستانی خوینت زوره
هه ناسه سوارییت بالنده یه کی هیلکه شکاوی هه لکورماوه
له رزه ی دلت چوار ناله یه تی
بادارییت به نازای گیانت سه ره و ژووریه تی و گه ماروی
داوی
مهرگ نه وه ی که سوکاره نییه تی
بو مه ته لیک پرسى چند زمان نازار و سه روا و کینشت
سه نگ دهکات
گوتم زمانى رووتم کوردییه و ئەم زمانه مووچرکی روحمه
و بیټینگم ده سوورینیت
به ئینگلیزییه کی خاو
له ژیر لیوه وه کوره که می فریو دا

هه‌لده باوكت له شارىكى ئاسمان شيندا دنيا بهه‌ژى و
 دهست و پىي له جوگه‌لان بشوا
 مات راما و گه‌شانه‌وه له روخسارى كوژايه‌وه
 چاوى زيندوى ئه‌ستيره‌يه‌كى قاوه‌يى گه‌ماروى شكاند و
 ريگاي مالى نزيك كرده‌وه
 به دهموچاوى پر ئومنده‌وه چوممه بهر په‌نجه‌ره و چاوم
 هه‌لدايه هه‌ر هه‌وت ئاسمان
 گوتم له شارى ئه‌ستيران ده‌ژيم و هه‌ناسه‌م نه‌رم و خو‌شه
 ئه‌ها شيعر ناز ده‌كا وه‌ك كاتزمي‌رى چوونه‌ژوان ريكي
 خستووم
 شه‌كره
 په‌ستان
 هه‌ناسه‌سواري
 له‌رزه‌ي دل
 باداري
 به ئاره‌زووى خووم له شارى هاوار له ئاويته‌ نوستوو ناچمه
 دهره‌وه
 هاوده‌تمم سلاوم لى بكه ده‌ي سلاوم لى بكه
 بو هه‌مووان گرياوى
 له سيبه‌ر و هه‌تاوى ده‌ستت نيازمه‌نديى هه‌موو شتتكم
 له نزيكه‌وه گه‌رماييت فريام كه‌وت و ئاگرى ناو فانوس

دۆزىمىيەۋە

خۆشى زىمانى گرتووم و پرووناكى وا بە دەورمدا
لەنئىۋان لوولەى سووربوۋەۋەى تىفەنگ و نىشانەدا
كەروئىشك لەسەر پاشوۋى بىدەنگ و مات ۋەستاۋە
گۆرانى منى بەبىر ھاتوۋەتەۋە كە بۆم وتبوو
پىۋارى ماندوو و خۆبىنىو
مىھەربانانە ئارەقە ناۋچەۋانى گەرم دەكات
پىشى ۋايە پەراگەندەكراۋ بە دەست بانگمان دەكا و ناۋى
خۆى دەلى
دابەزىومەتە قوۋلايى بەشەكان و يادەۋەرىي ئىشك دەگرى
ھىچ شتىكىشىم لى ون نابى و ناۋ لە ھەموو جەستە و
پۇچىك دەنىين

ئەمىرۇ گۆرانىيەك دەگوتىت

شتىك نەماۋە بىھوئى بگرى
لە ئاسمانىش زەۋى پروون ديار نىيە
گروگال و
حىكمەتى شادان و

قولاب هه‌ل‌دان بۆ مانگ و
 هینانی بۆ ناو ته‌شتی پارێزراو
 له‌سه‌ر سندانیان دانام
 کردمیانە پلینگى فریا و چنگ به‌رزکردوو
 مارم له‌گه‌رده‌نى بالنده‌ى سه‌ر هیلکه‌ کرده‌وه
 ئەو شاعیره‌ى ئەفسانه‌ى له‌باره‌وه ده‌گیرنه‌وه و ریگای
 درێژبووه‌ته‌وه
 ئەمیش کات به‌ جریوه و جووکه و ئەندیشه‌ ده‌پیوی
 به‌ناو کلپه‌ى ناکاو ده‌خولیته‌وه
 له‌ وه‌نه‌وز و ته‌ونى جال‌جالۆکه و میشى سه‌ر لووتى ئەسپ
 تیده‌په‌رئ
 جیهان له‌ژێر پیندا نه‌رمونیان و گه‌وره‌ ده‌بئ
 زه‌وى ده‌لێت ته‌نیا سه‌یرکه‌رى مانگ با بفه‌رموئ
 پوخسارم ماچ بکات و دنیا له‌ کلپه‌ى ناکاودا به‌دى بکا
 له‌ به‌دی‌کردندا جه‌نگاوه‌ریکی دێرین
 گۆرانى کرانه‌وه‌ى قۆزاخه‌ى په‌مۆى گوت و پرچی‌خاو
 بووه‌وه

پرهنگی خودا پرهنگی ئاو پرهنگی شیعر

په‌نجه‌ره چاوی ترووکا
بیپره‌نگ روومه‌تی خوئی به پری پیشان دام و کوارگی کیوی
پروومه‌تی به‌رزکرده‌وه و په‌ری کرده‌وه
په‌نجه‌ره خانه‌ی جه‌سته‌ی خوئی تازه‌گه‌یشتووی چیاپانه
به ئارامییه‌کی زوره‌وه بیپره‌نگ چنی
ئهو پوژهی مروّف دروست بوو
بیپره‌نگ هه‌موو پره‌نگی دابووه دنیا
هیئوش به ریپان ده‌روم و فووویه‌ک له ئاگری پاوچیپان ده‌که‌م
سوپاس بو به‌ختی باشم
بیپره‌نگم له پیوانی قوولاییه‌ک ناسی
دیارییه‌کی کون بوو بوم گه‌رایه‌وه و نازی راده‌گرم
پره‌نگی رژاندمه‌ ناوله‌پ و چوله‌که‌یه‌ک بژاری کرد
ئاوا
به‌لی ئاوا
نهینی بژار کرد
هه‌ر گیانله‌به‌ریک نهینی بناستیت
ناوچه‌وانی له‌سه‌ر عه‌رد داده‌نی و نوئیژی هه‌ردوو دنیای بو
ده‌کات
ناسین هیزه‌ سه‌ر بو هیچ نانه‌وینی

لاولای به دیوار هه‌لگه‌راو لاده‌دا
برینی دیوار ده‌سپرتته‌وه و خو‌شحال دادنه‌نیشی
شه‌رابی به ده‌مودووی پیغه‌مبه‌ران گه‌ییوه
ناو و وینه‌ی رایه‌له و زایه‌له‌ی به‌ره‌به‌یانی لاوین

کاتی تایبه‌تی پرووبار

پرووبار نه‌خشه‌ی شه‌ره‌پشیله نییه
هیلیکی خرۆشاوی درێژه له په‌رۆشیی زه‌وی
پووگه‌نما کانه‌گه‌نجینه‌ی له‌سه‌ر لیو ده‌رووی
زمان ده‌یزرینگینته‌وه
له‌نیوان چاوه‌روانی و دل‌ه‌راوکتیدا هه‌نگاوی ناوه‌ند ده‌هیلتته‌وه
شاری پر له شه‌قام بانگمان بکه
کلیل له ده‌ستی دیکتاتور برفینین
بیخه‌ینه گه‌نجینه‌ی مندالیک
پدووی گه‌رمه به هاتنی دانی شیریی
هه‌م وه‌ک مه‌شقی کردنه‌وه‌ی ده‌رگا
هه‌میش وه‌ک حیکمه‌تی شه‌قشه‌قه په‌ره ده‌ستین
هاورپی گیانی ده‌بینی و پشوو ده‌دا
نه‌هینیه‌کی زور له پرووگه‌نما جی ده‌هیلتی

له مه و دايه ك زمان بيزرينگينيتته وه
پووبار كاتي تاييه تي هه يه بو خه وتن و خه لك بانگ كردن له
كه ناري دانيشن
بوئي زينده وه راني ناوي دهكات
ليشيان ده پرسى
هيچ بيزاريتان له پهروه رده كاريم هه يه
زرينگانه وه ي زمان
چلباز له كوني ورد داده به زينى و دهيكاته كه تاني شو دراو

بهردى گرانبه هاى جوودى

هه موو بهردى گرانبه ها كورپى نوبه رهى نيشتمانى منن
له سو راخيان ريگا چوونه وه ناويه ك
بى هيچ سه رساميه ك به ناو خو مدا سو و راندميانه وه
ئه سپى سمكولم له گه لدا نه بوو
مه ست و شادمان گه يشتم به شارى بى ناونيشان
رپى لى و نبووان بيپه روا مؤميان به ده ور داگيرساندم
گوند ناترسيت له بوون به شار
سيمرخ بالى بچووك بوو
له سه رى جيم نه بووه وه

له تەنیشت تەندووریک بالی لار کردەو و داینام
 کوا ئەو ئاگرەى قورپى دروستبوونمى کردە پەیکەر
 گورگ کەلەبەى کلۆر نییە
 له لهنگەرى کەشتى هاتونەهاتدا شایەدى دەدەم
 دوای نیشتنەوہى ھەرەشەى ئاو
 چىای جوودى خۆى پيشان دا
 لەناو دەستى بەرەنگوبۆنى پیریک پشوى دەدا و دەیناسینەوہ
 تاي بەھارى لى بوو
 پىی گوتم بە ئاوازی چ کۆرالیک و چون پرسىارى لى بکەم
 شوینى لەدایکبوون بۆنى چى دەدا
 گوند بۆ ناترسیت لە بوون بە شار
 ئەوہى لە ناوچەوان نووسرايیت چاو دەبیینیت
 گەر روخسارى ئەوانە بىنم کە دەمنیژن
 پووناکییان لى کۆبووہتەوہ و بەدوای ھەوالى ئەمرو لە
 سنوور رووداویک ھەیە دەچن
 لە خۆمدا جیم دەبیئەوہ
 بالندەى بال لە باران خووساو
 دیتە ژیر کەپرى دەستى خالیى لە گومانم
 ژمارەى ئەو خانووانە دەلیت خووشەویستانى تیدا دەژین

ئابی ۲۰۲۰ ھەولیر

دەرکه وتنه وهی سه رله نویی دستنوو سیکی
چوارینه کانی بابا تاهیر همه دانی

گله يي گۆزه

ئاو له جۇگه له كانه وه ده چيته وه ژير زه وي
پاراوتر ده بم تا گۆزه گله ييم لي نه كات
كاتيك ريژه وي ده گۆرئ و به خي رايي هه وره برووسكه
خويمان لي ون ده كات
ئيمه له چۆله وانبيه كي تر ساودا بيري نيگاي تيكه لاوي ده كه ين
و هه لاتوو به كين له بريسكه ي قه لغان و شمشير خومان
سريوه ته وه

جەللادى ناقۇلا

بەيان ليرەوۋە تىپەپرى پووناكى كۆ كىردەوۋە و لەگەل خۇي
برى
نەيھىشت بالندە چاۋ بە دەنكەگەنم گەرم بكن و دەنووك
خۇش كەن
نۆبەتدارىك تازە لەسەر گرديكى دەوردراۋ بە شوپەبى
ھاتبوۋە خوارى و تفەنگى لە قولغ جى ھىشتبوو
تەمى ھەست لەسەر ھىكمەتىك لادەدا و دەلئىت جىھان لە
بۇشايى قۇچى كەلەكىۋىدا جەللادى ناقۇلا پەروەردە دەكات
و تفەنگ دەلاۋىنئىتەوۋە

دوا هیلّی پوڙی شه شهه م

تابلوی زهوی هیشتان هه موو هیلّی نه کیشراون
بالنده له سه ر لکی پر تووشی حه په سان هاتوون
له ریگادام چهند جاریک ویستومه پیی رابگه یه نم هیلّه کان
ته واو ده که م
له زه رده ی ئیواره یه کدا لوورده ی ئاگر ده ترسینم و فرمیسکی
نابه جی نارڙی

خواستیک له حه کایه تخوانی بلیمهت

له دلی به خورپه وه نژیکی و له چوونه پرسه ی ناندا به
ته نیشته یه که وه به ریگاوه ین
په رچمهت له سهر چاو لا ددهم و شان به زینی ئه سپه کانمان
دهدین
ریگا شهرمن و که مرووه درکودالی دنیا دهستی زالی له سهری
پاگرتووه
نان پاداشتی زهرده خنه ی ساز و سوزی دامه وه و
زرینگانه وه ی گیانیش ده زانی خوین له شه قام زمانی پر ده بی
له خواست

له ناو دیرینترین شوینپی دووباره بوومه وه

کۆتیره داریک له حهوشه مان هیندهی کیویک به دستوپینیه و
درهخت له دهوری پواوه
مالیش په نجه ره ی گهره تر و کۆلان نامۆ نه بوو
چاودیریکی خه والوو نیم و له بهر ئاگردانی کوژاوش
دانه نیشتووم
گه نجینه ی پی مرؤف بو تاهه تایه له شوینیک له نیوان دوو
شویندا ده مینیته وه و بارانی په له کۆ ده کاته وه

بزربوونی ناویشانی حهوا

ئادهم بۆنی ددانی پزیو له دهمی دئ
حهوا خۆی له ته نیایی ماره کرد و ناویشانی بزر کرد
کهس ته ماشای ئاشنای خۆی نه کرد و ناسین ته فرهی داین
ئهو درهختانه ئاشنامان بوون رهگیان گه یشتبووه ناو
پووباری نزیک

وا ناوی گولّی باخچهی گه‌رهک ده‌زانی

دهست باله بؤ فرین و خسته ناو ده‌ستیک تازه سلّوی له
زهوی کردبوو به زمانی سییووری توانی پیّم بلی ئەستیره‌ی
مایه‌وه‌ی دوا‌ی شه‌وم و بؤ تاهه‌تایه راسته‌قینه‌م
جامیکی فافۆن پر بوو له ئاو
تای مندالانی گه‌رهکی هینا خواره‌وه
گولّ ناوی گولّی ته‌نیشتی زانی و ناونیشانی باخچانیان گوت
و ستایشیان کردن گه‌شه تییدا کۆتایی نایه

له سەر پشټی ئەسپیکدا

له و کاتهیدا شادی هه بوو
بآندهیه ک له سەر پشټی ئەسپیک چاوی سووراند به په له
کهوت و بالی خووش کرد
لکه گیایه کی کهوی بانگی کردبوو
هه میسه بیر له ئۆتۆمبیله سه ربازییه کان بکه ره وه تیژپه ر
به لاماندا تینه په ری و فیشه کرشینمان ده کهن

جهنگاوهران بهسهر سهرابدا باز ددهن

له په پینه وهی هیلیکی ئاسن دموچاوم پر خوینی گه شه بوو
دهستم بو دريژ کردی نیوانمان بووه تراویله که یه کی کویر یان
مه رگی که سیک
له که شوه وایه کی پله به زدا به دهوری سوورامه وه و له ترم دا
وه رزی دروینه م بزر کرد گوله گهنمیکي لیکراوه بووم

زهريا پيويستي به مانگيكي بيّههسته

زهريا مه‌ند نيبه له كه‌ناري خوي ورد بووه‌ته‌وه و داره‌بازه
دهمه‌ونخون دانراوه
منيش به‌ديار مومي رووداويك ده‌مارم ده‌پشكويين و ددانم
ده‌چيته‌وه سه‌ر يه‌ك
رووباريك به‌ره‌و كاني باسكي داوي و تاو ده‌دا
گريك جه‌نگاوهری شماره له‌ناوي گولله‌ي تفه‌نگي ده‌ژميريت و
شاد و شادمان له‌حه‌وت ئاسمان ئه‌ستيره‌ي هه‌يه

تشريني يه‌كه‌مي ۲۰۲۰ هه‌وليز

دهنگ

برين و برين

برين دهلي مانگي پره به سهر ريگاي نيوه چول كراوه ته وه
دهست به سهر دژواري داده هيني و په نجهي گهرم دهن
گهرم اي په نجه گوراني هيني و بيره ويري زهوييه
به سوپاي دوراو شهړ ناكات

* * *

برين به سهر زهوييه كي پر مردو به دواتدا دي
برو اي به روښتن ناميني و دهرگات له دوا داده خا
چراي سيووريت ده كوژينيته وه
به دهنگيكي برووسكه دار ده تخاته چاوه روانييه كي سارده وه

بۆر و بۆر

سۆفە لە ناو عەردىك كە سلاوى دۇستانى وەرگرتوو تەو وە
بۆر دەچىتەو وە و كلاوى دەجوولئىتتەو وە
لە پەنجەى گەوجى سەر پەلاپىتكە بىپەر وایە
لە چاوى یاران بەر بىننى ھەقىقەت كە و توو وە
بە ئازارى دانەوئىلە پەر وەردە بوو وە و نازى باى ناوبالە

* * *

تووى بۆر لە ژىر خاكىكدا لە جەزبە بەرز بووئىتەو وە
راپەلى خۆر بەسەر خۆيدا ھەلدەكىشى
رەنگ لە چاوى بەھىز دەبىت و ھەلە ناكە
تەزووى مردن بە جەستەى زەوى نەگەر او وە

گۆران و گۆران

گۆران خۆی مووتوربهی درمخت کرد و به لای روبریکدا
رؤیشت

گهلایانی رازیان درکاند

له شیوهی کۆتری په رگهرم جه ژنی فرینیان ریک خستوه

* * *

گۆران چاودیری بوون و باشی نه کرد

خۆلی دهوری کوارگی کتوی هه لدایه وه و نواندیه وه

به چاوی خالی و خه والوو

پوانییه ره شاییه کی دوور

بر و بر

شتیکی ساده‌یه له‌بری دلّه‌کوتیی دوا هاوار که ریگات نادا
بمینیته‌وه
چاوت ته‌واو خاو ببیته‌وه و سروودی نیشتمانییت بیر
بچیته‌وه

* * *

له‌بری ده‌سته‌ه‌قی گور
وهک بوونه‌ه‌لمی ئاو
له شوینیکی تردا ده‌ربکه‌ویتنه‌وه و خیره‌تگای په‌نابه‌ران
هه‌لبژی‌ری

كەر و كەر

چارەنوسى كەر پىسكانە بەرانبەر گىردىك
سوپاى گيا داگىرى كىردىت

* * *

كەر لەسەر زەمىنى حىكمەتدا
بىياكە لە دلە خورپەى مۇسىقاى ماتەم و پىكەنيوہ بۇ چىرۆى
نۆبەرە
هەيلىكە بە دلنيايىيەكى ماندووہوہ دەرژىتە خالەوہ

وهرین و وهرین

گولیک له بیده‌نگیدا گه‌شه‌ی کرد
له شیی زستانیک وهری
شوینی رسکانی ناسی و پسکایه‌وه
داوای کرد ده‌ست بین یه‌کتیری بناسن
* * *

فریشته‌ی دوو‌پوو
له پووی یه‌که‌می شه‌رابی به‌هی بوو
له پووی دوو‌ه‌می سه‌گی وهریوی کلک‌پراو
ههور تیک نه‌ئالان و دایان نه‌کرد

هه لكران و هه لكران

له پوومه تي كراوه دا ئالا هه لكران
با ده مي هه لبزپكا و چوكي مه يي
ليژي و گرژي له له رينه وه و سه ما مه ودايان نيه دهفته ري
پيزمانن

* * *

خوشه ويستان چه شني نويزييك له دايكبوون و روويشتن
هيوام خواست ويته ي دزي هه زار ئاگرم له بهرگي ديوانه كه م
هه لكران دبووا

باراندن و باراندن

باراندن ته پونم له بالی بالندهی ههرداو ههرد دادته کیتی
فیری بزهی دلنهوایی دهکا و دهپرژینیتته ژیر درهختی دووبه
گهشه و ئه نوای لی ون نابی

* * *

ئاسکیکی سهه تاساو له ئه شکهوت ماوته وه
خودا و خوداوه ند ریم بدهن به دواي ئه م باراندنه دا بچم
پاشان چه تریک هه لدهم و به ناو تاریکی تا لی هاتودا برۆم

فريو و فريو

به ژير درهختی سهر پر جريوه و جووکه دا تپه پريم
فريوم خوارد دهنگی بالندهم له بيدهنگی درهخت خوشتر
ويست

* * *

دان و پووشی قه قنهس له زايه له يه
پاراوی ئاگر ده چورينيته وه
به ره و چاوه روانی فرين هيلکه ی له رازی نه بوون به سه کوی
زهوی ده ترووکئ
له خوبایی نييه دژی مروقی گهوج دان و پووش و ترووکانی
برده ئاسمان
رپی نه دا هيچ ئاوينه يه ک به رانبه ری خزی پاک بکاته وه
دزی هیلانه شوينپيشی قايم بکات هه لده خلیسکی

سوور و سوورپ

رهنگی دل به سوور بلی
تو له کوی بووی ئه ی له ئاو ورینه کردووتر به رهنگ
سهنگه رگرتوو له ژماره و سالانی که وتوو
له هه موومان بیرسه
به هاواره وه چووی ونبوو له رهنگی دل ته ماشای گهرمی
برپوه ته جه ژنی ئه ستیران

* * *

ئاههنگی چ نسکویه ک یان ماره کردنی خور له خوی بگیری
سوورپی ناوونیشان و گیان به به رهیتانه وه و به زمان هیتان
رهنگی دل نه بوایه
ئه م دنیا به زاری نه ههنگ یان توپه لیک رهنگی تیکه لنه بوو
دهبوو

تشرینی دووه می ۲۰۲۰ هه ولیر

ناونیشان بن گۆره پانی جهنگه کان

نه کاتی خویدا نه قوولاییدا هه ئده نه رزم

گره و ده‌گه‌ن کیلسازی گه‌نجینه‌ی پاشا و داهاتووی پیشبیینیکراو

پیم بوونتهه رووېار و خوّم بو شهړی دنیا ناو نووس کردووه

قه‌له‌ریشیک به قه‌واره‌ی هه‌وریک‌ی زه‌رد

گوئە خووبى زمانى سەرکردە يەكە ئه ژنۆ شلى بزمار پيژ كرد

هیل کۆبووهوی خاڵ و ده‌ریای به‌هاژیه

پيغەمبەران بە جۆره دوود ئىيەكەوه پوخسارىيان وەرگرت

ږووناکي و موسيقيا ږوخساري شاعيريکن به دوژمن دهوردراو

که رُیشتم پیلوی چرایانم هه ئینا و مانگم به ریگاوه

که له باب و مه لا دسترښتريڼ ديودز مه ي په کترن

کانوونى په که مى ۲۰۲۰ هه ولير

خالبه ندى

خال

خال له شهرمیکی گه مژانه ی رسته راده گریت
زه مینیش ده خولیته وه و به دوا ی خورپه یه کی به هیزه وه یه
ئه دی به خشنده به کام ده ست ده به خشی و به کام ده ست لیمان
ده ستینیته وه

دوا ی که میکی تر زه مین هه مووی تاریک ده بیت
به دهنوکی سووری قه قنه س گوریک هه لده که نم
دل پیی رازی نییه و ئاهی شادمانی تی نه گه راره
گوله ستیره له ناوی نیشانه و ناوه
به نیگایه کی ماندوو بیر و پرۆزه ی دیوارانی ده خوینیته وه
له وی په یام ناگات
که ویش له چیا ی لالان

دووخال

کاته کانی پرۆزی پیشوو دووخال بوون له سه ریه ک
دوو لیوی که مخوین په یامیکیان له ناو خو یاندا سه رسام
کردوو وه
هاوهیزی ئه ستیره ن

گوچانی کویریکیان له سەر بەردی خز لادا
ئازار یەكەم رۆخساری وەرگرت
یەكەم رۆخسار باوەشی فراوان بوو
جەرگی داگیرسا و جۆشی دا بە شكۆ

سى خال

خال بە رەنگی سووریکى گەرم و بە دەنگیکى دۆستانە
خۆتمان پى بناسینە
لە پیناوە چیدا دريژ دەبیتەوہ
چاوی دویتى چى بەدی کردووه
قەلەرەش لەسەر کاغەز سوور دەخۆن و دەنیشنەوہ
پینان شوین بریندار دەکات
سەیری ئیره بکە و بۆچوونی خۆت بلێ
رێگای ژيان لە رێگای مردن جیا نییە

كەوانە

كەوانە دىۋارى بەردىنە بە دەۋرى كۆشكى پاشايان
بە خۆشترىن دەنگ گۆي لە سروود ناگرئ
هيوای بە چى دەخوازيت
پووناكى لە كونى كليل نايەتە ژوورئ
مرۆڤ لە يەكەم مووچرکە و بيدار بوونە وەدا سەما دەكات
ئەو ترس و پرس و دلپەرتىيەت لە چىيە
ئەوھا پەرژىنت قايم كردووه
چ تارمايىيەك دىتە ناو سىنبەرتەوہ
هيزى خووسان هاتە ناو ئەو قورەى
مرۆڤى لى دروست بوو
زەوى تاى لى هاتووه
ورپنە بە ھەللووشىنى گوشت و خويىنى مرۆڤەوہ دەكات

هیلّی لار

هیلّی لار فریوت دہدا
شکوئی بہتال و ستایش وا دہستی پی کرد
لاپہرہ داخہ
رہگی گہرم گہیشتنہ بہرد
چاوہرپی چ بہروبومیک مہکہ
دہبی نازاری یہکتر بدہین
رق ہیز و توانا نییہ

تہقل

تہقل ئہو پارچہزہوییہ خوشکراوہیہ
فرّوکہ لہسہری دہنیشیتہوہ
زہوییہکہ دہبیتہ حاجی قادری کوی بہردی سیزیف
بہشانہوہ

فرۆكەش و تم به به ختی خه والوو
لاپه ره ی داهاتوو هه لده دمه وه ده گمه مای میتافور
له گه ران خاو ده بمه وه
له ناو پروناکییه کی گه شه کردوو له خومدا ده ژیم
گه ردوون دراوسیه کی به که لکه
خودا له فرینی یه که مین په پوله ی سال
میژوومی به دهستانی هه لگرت
به شاخی که له کیویه وه گری دام

ویرگول

ویرگول پیاویکه کرۆشکه ی کردوو و ترس ددوینی
گومان له قورتی به ریپی خوی ده کات
بوشاییه کی زور له نیوان پیغه مبه ران هه یه
خه لوه تگایان له تیشک به تال کرد
پیویسته با ببینم
لیی بپرسم له نیوانان به ره و چ چاره نووسیک رویشتووی
دهرگای چ مایکی خانه دان نازی راگرتی
یان دره ختیکی خالی له جریوه و جووکه

ئەستىرە

ئەستىرە يەكەم لەسەر باالى حاجى لەقلەقى ھەولير دانا
بەناو شارى جەنجالدا تىپەرىم و گەرامەوہ
تاجەگولینەم لەسەر گۆرى يەكەم شەھىدى
جەنگى سىيەمى جىھان دانا
گەشتى سامناك كۆتابى ھات
ئەمە تەنیا خەونىك بوو
لە بەرەبەيانىك بىنىم و فرىم بۆ سەرزەمىنىكى ساكار

نیشانەى پرسىار

پرسىار ھەلگىرى رىق و قىنى خەپەتۆلە و تويتويىيە
ئای چەند درەنگە خۆشەويستىت بىر نەچىتەوہ
پىويستە لە لەبىرنەچوونەوہ سەرچاوەى شت و وشەم خۆش
بوى
كتوپر دلىيا بووم و چوومە ناو خەون
بۆمبى جەنگى سىيەمى جىھانى پووچەل بووہوہ
دنيا بۆچى ئەوہندە تازەيە

نیشانەى سەرسورپمان

سەرسورپمان ناکۆكى نيوان نیشانە و گريانى تەواونەكراوى
وشانە

تيكەلكردنى خويىن و چۆنيەتى برينداركردنە لەناو خۆت
چى لەبارەى فرياكەوتنەو دەزانى

دەچيتە سەر چيائى ئاگاداركراوه و لە رۆحدا دەميئيتتەوه
رۆح لە ئەسپى رەوهان خيراتر دەتگەيەنيتتەوه يەكەمين
پيگەيشتن

تاراي راستى و ھەلان ھەلدەدەيتەوه

چاوى رەگ لە ئالوگۆرپى رەنگى پەلكەزيرينە

دارژايە ناو زەوى گەرم

درەختى گۆرانبييان بەرەو شەرميكي قوول رۆيى

كانونى يەكەمى ۲۰۲۰ ھەولير

شاعیریک رەشنووسی وەسیەتی بە دەستەو دەیه

فریشتەیه کی ئازاوە گێڕ و توند تەونی هەموو ژیا نی بوو چنیم
پووە و من سینگی گەرم کرد
مەودا بە کۆچی وشە دەپینوم
کۆرە نۆبەرە کەم شیعەر
لە جەنگی چوارنالا دا بە رینگای نیشتە جیبوون دیمە بواری و
هەوارت

گوناهیکی گەرەیه دەست لە ئیسک بەدیت و بیته خۆل
بال ماون لە زهوی بخشین و لە ناوچه وانی ماندوومان
بپرسن

ئەو چیت لی هاتوو
شاریکیش لە پیوستیه کی هەنیه یی تەزوو لە هەناوی
دەسووتی

هەتاوی لاوی لە پشت بئالینم و درهختی یه کەمی بە دەوردا
بروینم

ئەوانه ی دوا ی شوینپی که وتوون
بە زەر دەخه نه وه بە خیر هاتیان بکا و بە لیوی به هیز ماچی
بکەن

بەرەو روخساری لە نەرمونیانی ئەستیره چنراو هەنگاو
گەرم دەکەن

رۆح سەرچاوه دەناسی و دەزانیت دنیایی چییە
زەین و زەمین مانگی بەهیز و پیگە یشتوون کانیان پر
دیوی چل کیوانیشیان شکاندووە

* * *

لەوانە ی بەدگوییان بەرانبەر کرا
زۆریانم ناسی و بوونە ئانوساتی سپیدە لە روخساری مندا
سەردەستی کراسم هەلەدەمەو و سەیری گۆلی بیباکی
دەکەم

هەوای دەورو بەرم پر دەبی لە لێدانی دل
تەواوی قسە ی دلی خۆمی پێ دەلیم و بە قسە ی دل دەگەم
ئەگەر شێر بمخوا

پووناکی دەمارم لە ناوچەوانی لی دەدا
ناسینەو هە ی هیلانە ی بەرزی بەچکە نەرۆیشتوو ئاسانە
ئەگەر چەقەلی خودرۆاویش بمخوات

پووناکی دەمارم لە ناوچەوانی خاودەبیته وە
چا و لە شوینی نامۆدا

وزە ی پەوانیژی وەردەگری و جیهان لەسەر شانی ئەم
ناخاتە جیگای ئەو

مەیسوورینە

هەزارویەک سووپی ژیان لە سادەیی دوانت دەخەملین و
دەردەکەون

ھەۋىنى دال بگرەۋە و جريوہ و جووگەى دىر ئاۋازىكى
 درىژخايەنە
 گەرەكى قسەنەستەق داۋات لى دەكا بچىتە ناۋى و چەترى
 ھەلدەى
 شكوى سرووش و سروشت بخەيتە پال يەك
 نالى و
 گوران و
 ئەنۋەر قادر محەمەد
 خەۋنى نۆبەرەن لە قورى بەھىز رسكاون
 ھاوشىۋەى خوداۋەند ھەموو شتىكىان بينى
 رەنگى دليان ببينە
 شەو و پوژ ۋەك يەكيان لى دى
 لوكت نەخستوۋەتە گەرووى گورانىيىژى حالزانەۋە
 شاعىرى
 ھەستاۋەى سەر كلک و
 زەلكاۋى وشكبوۋەۋە و
 قەلەرەشى لەناو كلاۋ دان بۆ پوكرائو و
 ھەۋالدەرى ئەشكەۋتى دىرندان
 لە كاتى كىرئووشدا وشەكانى چەپۆك لە سەريان درا و
 مندالدانى مېشكى ھەلبىزپكا
 پاشان پاداۋتەكانى ۋەك بەردى مردە و ئەسپى تىرخوین

به سهر يه كه وه ژمارد

* * *

دووباره سهيري گولي بيتياكي دهكه مه وه
خاوه ني مائيكي هه ناسه خوشه
به رهه يواني كتيتيكيه به ناگايي كات ديړه كاني تومارده كا
زه وي له شيعر له دايكبوو
قوماشيكي نهرم له برينمان ده پيچيت

* * *

گه رمايي په ږي خويناوه به سهر سه رمه وه ن
تاسه ي خودا داده به زيننه سهر زه وي
نزيك شاري تازه دروستكراو ږوخساري بووه كيلاگه ي
گه ردووني
ږوژه لييل و شله ژاوه كاني باش كردين
چاوي ره شه بای تيدا هه لناكا و بازاري كويله فروشاني لي
نييه
گاي په ركه مگرتووش له جيي كه له باب ناخويني

* * *

خانه خويي ږووناكي داواي پيوانه ي هيزي چاوي سه مه ندهري
ليكردم
كوا
به دواي قسه ي خويدا نه هات

خانه‌خویی پرووناکی داوای لی کردم کلیل له ماله‌که‌ی
بسووپینم

کوا

به‌دوای قسه‌ی خویدا نه‌هات

خانه‌خویی پرووناکی ئاگاداری کردم‌ه‌وه له چاوترووکانیکی
ناکاو ئاسک به دره‌وشاوه‌یی ده‌بینم

کوا

به‌دوای قسه‌ی خویدا نه‌هات

خانه‌خویی پرووناکی فه‌رمووی پشووی تاهه‌تایی لی کردم

کوا

به‌دوای قسه‌ی خویدا نه‌هات

پروانه کواکان دهرده‌که‌ون و راده‌په‌رن

ئه‌فسانه‌یه‌ک له‌باره‌ی په‌یامبه‌ری و پیشبیینی ده‌گیرنه‌وه

زه‌وی گه‌رم و پرچۆشه و له‌خۆبایی نییه

خۆریک له‌نیوان دیری په‌ری خوینراوه‌هه‌ل‌دی

به‌سه‌ر سه‌رم به‌رزده‌بیته‌وه و ئاگادارم ده‌کاته‌وه

چاوی چاودیر چ لیئه

ئاداری ۲۰۲۱ هه‌ولیر

سیما و سائەکان لە پێ پیرۆزەوہ

۱

لەگەڵ ئەستێرە بێردەکاتەوہ و لە مەہی سوورەوہ دئ
سەرلەنوئ سەیری بای سەرپەنجەرە دەکەمەوہ
لە کوتایی رینگا دانیشتووم و سلاو وەر دەگرەوہ
چاوم ماندوو نییە بە زۆربینی
کاتی زۆربین درۆ دەکات دەنگی ناقولاً دەبی

* * *

پێبواری یەکەم زیوان
بوون تیندا لە بەیانینی خۆلەمیشی و مانگی نیوہگیان نامینیتەوہ

*

پێبواری دووہم ڕووہکەکانی خوداوەند
دیکتاتور نەبھیشت گوریسی جۆلانە بەدرەختی ناوچیا
ببەستین

*

پێبواری سێیەم خەون وا خۆی گێرپایەوہ
گولم لە بیتاگایی نەچنیوہ و نھینی گەشەکردنم
درەوشاندەوہ

*

پێبواری چوارەم شەہری چل سائە

نوژی دنیایی خوی دووگوردی بۆ ههلبژاردم و دهستی
لهسهر ناوچهوانم دانا

*

پییواری پینجه م مردوویهک ئاگای له ههموانه
مانگی ههلاتوو سواری ئهسپی به په مۆ شووردراو بوویمه
جیم بهیله

*

پییواری شهشهم سهد و یهکشهوه
بالندهیهکی تازهفر چووه ناو دیوجامه ئاسمان دواي
ئاسمان بۆنی ئاگرکهوتنهوهی کرد

*

پییواری ههوتهم سالی سفر
له کاتی کۆنم روانی و گهمارۆی شاره نوییهکانم شکاند

*

پییواری ههشته م سروودی زهوی
جاریک له جاران له مالی درهختیک تاسهم پشووی دا

*

پییواری نویه م هه زده که م ئه وهنده بژیم
من و قوزاخه له بینینیک چاومان ترووکا و بۆنی مۆمی
سووتاومان کرد

*

ڀڻيواري دهيه م دواکه وٽن له کهشتي نوح
گهستن ٺهستيره ي تاريخ نه کردم و به ته نيا ڀام نه کرد

*

ڀڻيواري يازدهيه م به ها و هه له ي پيشينييه کان
گه رمایي گونای چيا مۆن بوو

*

ڀڻيواري دوازهيه م سه ره تا وشه بوو
شه پولي هه لچوو ليی دام له ژووري سارد و نزم هه نگوام
نه نا

*

ڀڻيواري سيزدهيه م سه رزه ميني هه موو ناوه کان
به هيمنی له سواره تاريخه کان دوورکه و تمه وه و ته نيایيم له
پشت سي بهر نه گه را

۲

ٺه سپي نال په لکه زيړينه يی به مانگم گوتوه
تاريکی دريژه ناکيشی ده رکه وه
کومه ليک وي نه چاو و سلاوی ٺه ييووین به ديواری
ژووره که مه وه
ٺه وه ي گوتيان ته مه نی نه مری و حکمه ت بوو
په رده ي گويم بووه تو مار و پيشانگای ناياب

پئی پیروژ له ری دیداری پوخسار پرووناک
له قاپیکی قور میوهی له سهر دهستی راگرتووه
خودایه نهینی پوخسار ئاشکراکه
دل خوی شهراب له جام دهکا
خومار له خه وهله دهستن و له خویان پرووناک دهبنه وه
به بهرچاوی بهرچاوته نگان له شه قامی لومه تیده په پرن
بونی هه ویری هه لاته له داره بازهم هه لدهستی
به رهو شوینی کوشتن و دهرکه وتنم هه لمگرن
له ئیستادا هه موو شتیک دریزده بیته وه
دره ختیش زو و که و ته سیبه رگرتن
له شوینیک وه ستاوم ئاگاییم له بارهی هه وره وه هه یه
بالندهی ناو بای سهر په نجره بال و ئاسمانی که و ته لام
هاته ناو نابینا کانه وه
باوه شمان تیکوهرینا و بیرمان له بینایی و بینین کرده وه
ئه وانهی له شه قامی لومه په ریونه ته وه سهیرمان ده که ن
له چاوی چیای به که له کئیوی گهر مترن
بینین خوی بیتاوانه سزای بینینیکی تر نییه

تشرینی په که می ۲۰۲۱ هه ولیر

سپی به ره و پدهش

به دهشتیکی ناسراودا دهچوم بهختیاری بهئاگا بهینمه وه
که نان و ئاو له م دهست و ئه و دهستی دانراوه
به رازی لموز پدهشی شیرپه نجه ریگای پی گوریم
من له ریگای سیبوری و خه لوه تی ئه زبه رکردنی دروود له
نهرمه غارم
ئه ویش له و ریگایه دا هه نگا و سووکه
شینایی ده ریا شیرازه ی ریگ خستوه
تیکه لی بایه کی خاو ده بین
خه ون و بیره وه ری شیدار کردوین
وا نزیکه ببییه نه بینراو
چی ما به لیوی گهرم ماچی بکه م
قه فه زه ی سینگی زه وی به خیرایی به رزونم ده بیته وه
ماسییه کم زمان گران
فری دراومه ته به رده لانیگ که س به لایدا ناچی
سه رسامی چاویکی گه وره یه
پووه کان ده بینی
خه ته جووته که ی کیلات
شیری گوله گه نمی له ناو له پی مندالانمان ماوه ته وه
شاعیریکم مانگ لاره مل و پیلو و که وتوو

سټېهری مؤن و لیلی بی هیوایی له سه روژوور گه ماروی
داوم

شيعر ئه ی مانگه شهوی به هیز و برینی سپی به ناوچه وانی
نزا کانه وه

شیری دایکی خودام خواردووه بی ویستم مه که
دلّم له ناو دهستم داناوه

کاروانیشی به سهر زه ویدا ده پروا
زه نگو له ی ماندووه

سه رنجیکی سارد

خوری ئیواره به سهر ماله که مدا ده پروا و لانا دا

بی هیوایی له روژو روژگار خیرا تر ده سووریته وه
چاو له سهر لاپه ره خاوبووه ته وه

دلّیش له وینه ی مات سهر پرېژه

ئهری ئه و به رده ی ده کریته په یکه ر

ئه و بالنده یی له هیلانه دروستکردن په پوبالی ته پربووه

چ نازاریکیان هیه

تشرینی دووه می ۲۰۲۱ همولیز

دیوانی مات

۱

له ماوهی که می نیوان شهو و رۆژ
درکودالی ته پوتووشییهک پژایه ماله که م
هیلانهی رهشداگه پاندم و ته مهن سر و کولاره شم لار
بالندهی به رهو سارداییی زستان کۆچیان کرد
دیوانی ماتیان به بال نووسی و پیتیان بۆ لای بیدهنگی
گه پاندهوه
له ناو لکوپۆبی درهختی هه وشه یان دانان
ئاماژهی که وانهی پرووناکیان کرد
پیتیدا دیننه وه
مانگمان به دهسته وه ده بی
ئاسۆ گه وره بوو
وینه یهک له ئه لبوومی خیزانی هه لده بژیرین
له درگای مالی ده دهین
قۆزاخهی په مۆ ده کرینه وه و په نجیان ناشارنه وه
خهنده یهک گه شی کردوون و بۆ سه دادانه وهی تاسه ی
پهنگ به پروو نه ماو و باران لی گیراوه وه دین
چاو ده گه شیتته وه و وهک یه که مین پرووناکی شتیک ده لی

ئاسمان به تەواوی جریووی دی
زەویش گوێرایەلی دەبیت
ئەستیرە و مرووف لە بەرچاوان راناکن
پوژانە چەند جارێک پرچی ئەستیرە ی مال
بەسەر دەرگا و پەنجەرەدا دەکریتەو

ئ

بالندە ی بیخوی لە ژێر پەردە ی درۆی دوودیو سوور دەداتەو
ناژەلی ترسناکیش زوو لە خەو هەلدەستی و بە باریکە پێدا
دیت
کەلبە ی لە خۆبایی بەرانبەر پوخساری ئاویم جیر دەکاتەو
ئاوازه تەواو بوو کانم نەگوتران
ئاواز شوینی ئەستیرە پوون دەکاتەو
دپرکودالی تەروتووشی رەگی بادام
ئەمە سزای شیعەرە و شیعریش ترسا و سەیرم دەکات
چاوتان بەتال کەن بە تەنیا دەپۆم
سلاو لە نەینیی جی هیلاوی گۆر دەکەم
پەنجەم بە ناوچە وانم شوپ بوونەتەو
ئەوان شاعیری جادوولیکراوی
ناونوو سکراییان بو بەرە ی جەنگ نەبینی سارد هەلگە پراو

ب

شکوٰۃ ندييهڪ له گه نجينه ي بينه و ايان هاوار هه لدهدا
ديواني ماتي تيدا ده پاريزم و قسه يه كي پر له راز ده کات
به ته نيا و بي چهڪ سه رنجي دهن
سيبه ري خوداوه ندم خستووه ته سه ر
کانيه كي ساکار و دل پر له قولپه
له هيزي هاوار خولقاندوومه
کات سوور نيه له سه ر ئه مهڪ
له هاتنيشيدا تاريخه

ت

به که وانه ي پروناكي نا
به په نجه ره يه کدا هاتنه وه
نزيکيان به فري به ئه مهڪ باري
ديمه نيکه كي ده يه وي به شداري تيدا بکات
پاشان شه ري سنووريڪ بکه ين و بيشکينين
شاري هه وت دهرگا بينا ده که ين
به ته نيا و بي چهڪ سه رنجي دهن
مالئڪ ژماره ي ره نگه کاني

په لکه زېږینه و نارامیې خوداوهند بینای کردووه
مه لکه وان گړیې رووباری هه له شه ده کاته وه

پ

میرووله کان قه لای خانه دان و بزارکراوی ئیوهم شارم له ناو
دانین

پاویژکاری چه تان بانگ مه که نه لای خو تان
له ئه ستیره دابه زیو به زمانی ناسیاو بلاویننه وه
هیلکه شه یتانوکه بوسه و سه نگرې بکوژ نییه
له کازیوهی نه وی تیپه ره لار پیشانت دده
ئاویننه یه ک چاوی خومار ته می له سه ر لاداوه
به رانبه رت روخساری به فراموشی گه یشتووه
ئه م ئاسته بوخوش و ساته بیگه رده زمانی ناسیاوه
به رزایی خو ی بزر ناکا

ج

به سه ر پستی ئه سپیکی لیو به باره وه م
کو تریکی بالگران به سه رمدا دیت و ده چی و له نگرې زوری
خایاند

دهنووکى داخراوه
گورانى له په پرى ده پړژى
ليوم هه لينا يه وه
ئاوى خدرى هينا بوو دهستنويز بشوم
ديوارى مال پر بوو له کاتژميرى قورميشکراو
په يامىک ديت کات بزر نه کهم و به هينى بمينمه وه
ناو و ناسناو و نيشانه ي راسته قينه ي
کووپه و
مه ي و
بيستان و
ئه لفوبيم ديوانى ماته
نزىک په نجه رهى پودره پڙينکراو
باى سه رپه له دهست له سه ر گه رمى ناوچه وانم داده نى
تکايه دايکم و منداله کانم به مردنم نه زانن
هه موو رووداويک ده کرى روو بدات
زه مين له سه رخو وهک بالنده ي هيلکه ترووکاو
ده کرى ته وه و پر ئاره زوو پينده که نى

نيسانى ۲۰۲۲ هه ولير

مردووان گۆرانی زهویی دووه‌میان ده‌لین

یه‌که‌م بوونه‌وهر میرووله‌یه بۆنی په‌له ده‌کات
خۆی توند ده‌گری و باراناو له شاری لا ده‌دا
له ئاهه‌نگی چل ساله‌دا
چه‌ندین گۆرانیبیژ به‌شداربوون
یه‌کیان له‌ناو ږووناکیی چلپه‌ږدا
مه‌ستانه ئاواز و ته‌زووی به‌به‌ردی ته‌زیویش ده‌دا
گۆرانی چاوه‌ږوانی گۆرانیبیژه‌گه‌رووی نه‌خه‌له‌تینی
گۆرانیبیژیک ده‌نگ لئی یاخی بوو
بالنده‌ی چلئاواز به‌ناو ږووناکیی چلپه‌ږدا هات
له‌ناو له‌پی دوو هیلکه‌ی چلخاللی دانا
باللی سووک لیکدا و چل جار له هیلکه‌کانی خشاندا
خۆر گه‌رم بئ ده‌ترووکین و پرچی نه‌رم دایانده‌پۆشی
ده‌بیه‌وه مندالی ده‌ست به‌ترش و شیرینی به‌رات
مانگ‌کانی پر ږووناکیی چلپه‌ږ و مه‌ودای ږئ ده‌کا
ژیان دریژبیته‌وه له‌کۆمه‌له‌یادگارییه‌ک زیاتر نابئ
ده‌فته‌ری خاموشییت ده‌کریته‌وه و هیللی دریژ نابنه‌وه
ئاگر فریوخواردووی به‌خته‌وه‌رییه
نازانیت بنووسی فریشته و خوداوه‌ند دیارنن
هه‌مووشمان له‌ناو

ئاوئىنە و بەترس ھەنگاوانان دەمئىنەوہ و داناگىرسىتىن

* * *

خوئ فرمىسكى ماسى و دەمەبۆلەى قرشە
دەتوانىن وئىنەى دەرياي چل پووبار بە كەف بكىشىن
خۆرى لەژىر دارھەنار تىرخەوبوو
بە ئارامى بەسەرىدا تىناپەرى
گىاي كەنارىش بەرزن
بالى ئارەقەكردوى بالندەى
بەناو پووناكى چلپەردا ھاتوو دەشون
بۆ بەرھو ھىلكە ترووكانىكى تر
گورانىبىژى مەست ئامادە دەبىتەوہ
پىي بالندە نەرمە
لەناو لەپى مندالى ساواش راوہستىت ئازارى نادا
پوون و پەوان
پىروو و تەرازوو دەگەنەيەك و دەستيان لەسەر مى يەكتر
گەرم دەبى
ئەوہى دەبىنىم نايشارمەوہ
لايەكى زەوى چاو و ئارامى پى سەرورەبىيە
چاوى گورگىش چرا نبىيە

* * *

زیوان بۆ دلپراگرتنی گۆزه‌ی چل قولفی مه‌ی
شار گه‌وره مه‌که
چاوم کهم بینابووه و چرام لی ون ده‌بن

* * *

په‌ری چل بال و ئەنگوستیله‌ی چل نقیم
له ماتى و مه‌لولیم وردمه‌بنه‌وه
خودا ئاشقی کردم و پیناسه‌ی خۆی و ئەشقم پین نه‌کرا
دیو و دوژمنیشم له‌زۆربوون
دلّم خسته‌هه‌وینی پووناکی چلپه‌ری شیعر و به‌هاری بیده‌نگ
دروشمیکم بۆ دیو و دوژمن زۆربوون نه‌دۆزییه‌وه
رینگا ده‌ستی بۆ درێژکردم و پۆشتم
هونه‌ری په‌وانیژی و پوانین فیربووم
گوله‌مووتووربه‌کراوی ئاوم یان پیستی هه‌تاو
مالم که‌وتووه‌ته تاجی چلپه‌ری زه‌وی
پووناکی چلپه‌ر هۆی دۆزینه‌وه‌ی یه‌که‌مین ئاوینه‌ چیه
پوون و په‌وان
به‌هیمنی و بیده‌نگیش ماومه‌ته‌وه و هه‌سته‌کانم له‌ ئاگر
بالنده‌ی چلئاواز وه‌لامی پین بوو
په‌گ له‌ گه‌لا و گول جوانتره
زه‌ویش ده‌یشاریته‌وه

رډگ سوراخ دهكا و ناز به بهروبوم ددها
وهك بيايان ناوله پي به تال و چاوپترس نيبه

* * *

ئادهم ئه گهر سيوه كهت ته واو نه خواردوه

شتيكي بده من

نائوميدي دهكوژم و ههستم تيني تي دهكه وييت

زه وي له رډگ شار دنه وه ئاگادار دهكه مه وه

كفني پرچ خاوان شيندار مه كه

ئه مړو يه كه م زه نگم لي دا

چل شه و و رۆژ به سهر مردو وه وه نامينمه وه

باخچه يه كم به ديواري گوپرستانه وه هه يه

ئاسماني چل پيرۆزه ي به ته نافي شوپرکردو وه ته وه

پوخساري جو شمان ددها و به دوو دهست

يادگاري و پيت و فهري هه لگرتووين

هيز و ههسته نزيكه كاني بوون و ئاره زوو به جيمان ناهيلن

كه شتيمان دهخه نه وه ناو ئاو و پووناكي چلپهري پاو

كاترمير به ديواري كه شتي هه لئاواسري

دهستيشمان به كليل و قوفلي ده رگاوه نامينيته وه

* * *

چاوي بيركر دنه وه

بى خوشك و برايه
 بى ئاگر و مؤمه
 بى پووبار و بهردهبازه
 بى نامه و نامه بهره
 زه و يش هيشتان داوادهكات مروڤى پرچ نهرم له سهري
 له دايك بن
 چيروڤكى سهير و نامو له باره ي مروڤ گيردراووته وه
 پهري تاووس هله دكيشى و دهيكاته گيسك
 ماليشى پى خاوين ناكريته وه
 ماليكى چاو پرترس

* * *

په يوه ندييه كى پر ههست
 نه وتى ناو چرا مروڤ ناسووتينى
 ده بيته پووناكى چلپه ر
 دارى سووتاو خو له ميشه كه ي
 ناوى كه سوكار و منداله كانى ده ژميرى و ستى و بهرده ستين
 رهگ
 لك
 پهلك
 نه و بيركردنه وانه ي تپه پرين

له شه و رۆژیکدا کات کۆتایی دیت

شوین بهرزدهبیتتهوه

ناتوانین تهماشای بکهین

رینگا چون له دایک دهبی

* * *

له پووناکی چلپه ر هاتوو

خوداوهندیکی چل په راسووه له دهستنوسی گهنمدا

پوخسارمان بو دهگه پینیتتهوه

پوخسار مه وداي رینگا نزیك و پووناك دهكاتتهوه

به هار مووچرکی دلنیایی له جهستهی زهوی دهگیرئ

زهوی چاوی به گریان سوور هه لنه گه پراوه و خه والووش

نییه

مریه م به سهر له دایکبوونی عیساوه مرد

گولله له ناوچه وان دهرناچئ و پوون و رهوان

سوورپی خوین پاراو دهکات

گورانیبیژیک له ناوچه وان نیژراوه

زهوی بووه ته ئاواز و گورانی و بونی خووشی درهختی زگپر

تشرینی یه که می ۲۰۲۲ هه ولیر

تیشکھ پرہکان

کاتر میڙ سفر

ناقولای ئاماڙه ږهش
چاوی گرځی کرده قولاب و بانگه وازی هه ږه شه
قوربانیی خوی هه لېږارد
به تهنیشت گورپی که مه ره شلان تیپه ږی
وه ستاو له نیوهی په یڙه ی روخسار و تارمایی
له ناو هه موو یادگاری و مالی ږوچه کان ماوه ته وه
گورستان به خورپه ی بالی بالنده ی ماندوو شووره کرابوو
چووم له چیای تاسه و ناوچه وان ږر هه ست
تامی ئاشنابوونه وه بکه م
دلّم به رز کرده وه تا ئاستی دلپشکوتوویه ک
به باده ی سووری زهوی ژیاوه
پاشماوه ی دارووخانیس ده داته لا
خور کاتر میڙی زهوییه
دهستی تاریک و نوبه تداری نهینیه کانی ئاسوی
خستووه ته ئه م لا و ئه ولای چرکه ی سفر
تاخمی چام شکا

هه ولیر ۲۰۲۴/۳/۲۷

هه ناسه و ئاواز

به دیواری ژووره که مه وه وینهی قاله مه پرهم هه لواسیوه
چه ناگهی خستوو ته سه ر شمشالی
مردنیش دهستی لی بهرز کردوو ته وه
ژمارهی کونه کانی بیرچوو ته وه
له کامیان شهیتان دهرده کړی
له کامیشیان خوداوه ند دیته هه ناسه و ئاوازیه وه
کونه کانیش له دلی شمشالدا دوژمن نین
بیریشیان له وه نه کردوو ته وه
ئاواز شهیتان دهرده کا و خوداوه ند دههینیته ژووره وه
وینه که ته ماشای ون نه بووه
دیواری مالی منی گواسته وه ناله شکین
دهنگی کورال کردیه
موزه خانه و سه را و هه وار و ته زووی خودایی
ئاگریکی ئه فسانه یی گه رمی کردوو نه ته وه
دلّم بو ئه وه پاگرتوو ه
درهختی سه روپرچ پر بالنده قسه م بو بکات
له ساته کانی که م بهش هه نگاوت گه رمتر که
نامراد بی موسیقا و چپه و رازی شه و پیربووی
مراویی کیوی به ناو یاری ئاگرین تیپه ری

پڙحي مردووان بهيننه وه و چاوان پرکهن
به چکهي که وتوو ده خه نه هيلانه وه

هوليئر ۲۰۲۴/۵/۱۲

رووبه‌ری داره‌بازه

با بی ئاراسته نییه

مرؤفیش

گفتوگویان له‌گه‌ل هه‌موو شت پیویست و گه‌رمه

له‌پریکیش داده‌میتن و بی‌ده‌نگ ده‌بن

ئاگر له دلدایا کلپه ده‌دا

گه‌وره‌ترین رووبه‌ر رووبه‌ری داره‌بازه‌یه

به‌ختم کرایه‌وه و قه‌یتانی پیناوم گری دا

ریگا به نه‌رمی زه‌رده‌خه‌نه‌ی کرد و سووک ده‌ستی گرتم

وریابه قوولایی روونبوونه‌وه‌یه

مؤسیقای به‌خاک سپاردن و پرسه

ده‌نگی نزمه و خۆت لی ون نه‌بی

دارستان تاریکیش بیت لک و گه‌لا و سییه‌ری روونبوونه‌وه و

سؤراغکردن

له‌قه‌له‌ره‌شی ره‌نگا‌وره‌گ و په‌له‌ی شه‌ر زۆرت‌ره

رووبار خۆی بی روخسار و ناوک نه‌ب‌راو و به‌هه‌لپه و

هه‌له‌شه‌یه

ته‌نیا شه‌پۆله‌کانی چالی روومه‌تی پرده‌که‌نه‌وه مه‌ستن

رووته‌ن ده‌موچاوی ئه‌وانه‌ی پیشان دام له‌بیریان کردووم

شار بینینیکی گه‌مژهبوو

پوخسار تئیدا پلاستیکی که چه لیووی به رخو ربوو
پهنگم له تهنیایی وهرگرت و دلۆپه کانیشی له سهه ر پهنجهم
دهرژین
پر سرووش و بههره و دهوره دراوم بهوهی تهنیایی کردم

هولیر ۲۰۲۴/۵/۱۹

ڀووناڪي خودارڀسڪ

ڙياني رابوردو

ڙيانيڪي لهدهستچوونهبوو

برين له دلي خوڙمان و دهموچاوي مندالمان ساڀڙبوو
بالندهي ههوشه و بانيش پهري نهرمونيانيان پوڙسيبوو

ڀوڙ و باليان ڀرڀوون له خواست

ڀووناڪي خودارڀسڪ لهسهه دهستي دانان و به بال كهوتن
بالندهي نهترساو زوو دهچيٽه سينگي نزيڪترين درهختهوه

لهشڪري ڀي له ڀڪيف سهههتاي مهستيم نيهه

شادييهڪي ڪورتم لي ون بوو

ڀيگاي ڀر ڪارهساتم ڀي زانيبوو

ڀهنگ و زايهه و برادهراني من لهڪوڀن

ڀيم له دوام نايه

چاوم گهورهيه و ڀيگاش نهو شتانهم ڀي دهلي كه دهيزانم
گورهڪهش تازهيه هيشتان گوله حاجيلهي لهسهه شين

نهبووه

ڀوشنابيهڪي گهشاوهشي ههيه

ڀينجشههمه ڀيم له دوام دي و تاسه

دهم و زماني ڪردووهتهوه

درهختي شاريش لهگهلم دين

بالنده لهناو ڀرچيان دهرگايان لي والايه و سينگي يهڪ

دهخوړينن
ټاوى كووپه و شانهيهك له پال سهرت داده نيم
پرچى ټالوزت خاوكه وه و پيټه وه دهنازم
جلى شور او وشك نه بووينه
كويان بكه مه وه
بالى بالنده تاي لټيه و په نجره ش سر
مردن داواى كردو وه له گه نجينه ي ئيمه بمينټه وه

هه لير ۲۰۲۴/۵/۲۶

گواستنہ وہی گور

ناوچه وانی به ئەندازەى كینلگه فراوان و هاو واتابوو
پووناكى گهیینى گوله گهنمی ههلمژیوو
خۆر له زهوى نزیك بووهوه
شهپقهیهكى پووشم لهسهرى كهنگر له كۆل كرد
چهتریکیشم ههڵدا و دام نه دایه وه
چرا له ژوورى یاقووتى ئەنگوستیله كهوتوو حیکمهتى چیه
گورپ وهك سه رچاوه گهرمی بیړهنگی لی ههڵدهقولى
بوومه له رزهش له م ناوه بدا
گورپ دهگوازمه وه ناو لوولهی ئیسکم ناهیلیم رایبوه شینى
له پشت دارستانی نابینا
سهیری فرینى ناوهختى بالنده ناکه م
گوى له هاوار دهگرم و هیواى لیئیش ناخوازم
دهبى لك ههبن بالندهى لهسهر بنیشه وه
سلاو چیمه نى هه وشه خوناوى شهویى لی ماوه ته وه
بنیشه وه رهنجى ژیان و گورانى ئاسکه باریکهى شاخ و دۆلم
گهلیک ئاگرم بو بینین به رزکردووه ته وه
دهم ههیه به لام چاو نییه
پووناكى سه ر گوله گهنم به تینه

ههولیر ۲۰۲۴/۶/۴

فینکی و تووشی

ههوا داویه ته فینکی
دوو کورسیم بردووه ته بهر هه یوان
چایهک دیم که و چی له ته مه ن ماوه باسی کهین
به پوژی پووناک ته رازووی پیری گران بوو
ره تیک ببه م و به لادا بیم
دهست و په نجهی تاجبه خشت بونوبه رامه ی زورن
لیری ملت موسیقا و موری بونه و جلهوی جوانووه
تازه دههات چاوانم پوون پوون بن
قاز و مراوی دهم گولاو بال له ئاو دهن
پرووشه م به سه ردا بیژی
ههوا دایه تووشی
دنیا تاریک تاریک داهاات
ئاسمان ههست به چاو دهکا
چاوی چاودیرانیش دهناسم

ههولیر ۲۰۲۴/۶/۱۰

ئاسوودھیی یادوورببھک

ژیانم به دهنکه شهکری ناو شهکردان پینوا
له تهنیشتم دانیشتم و په رچه می هه لدایه وه
گوتی ژیان جوانه و ههوت ئاسمان مهست بوو
ئو شاره گه ورهیه ی ناوی ههسته له دایک بوو
رووباری ده و روبه ر ماسیی هاتی
ئاسمان سه رنجی ئه زهلی دا
پیروزی و پر ته مهنیی بو خواست
غه زه له به ره می له سه ر دهست گپرا
خوری له سه ر شانمان هه لاتوو بووه زه مینی حکمهت
نان له پشتی په نجه ره وه
هاته ئه م دیو
چا له خویه وه شیرین بوو
په نجه ره ده می کرده وه چاوی پیروزی ناو پیروزان فه رمون
دهست به سه ر هه وینی رووناکیدا بهینن
ته می زهرد پاشه کشه ی کرد
نوئژم بو ئامازه ی ناوله پ دووباره کرده وه

هه ولیر ۲۰۲۴/۶/۲۲

پهروپو

به نیازی نووسینی دوا دپری یه که مین ئه فسانه
دهستم به گونای گوردا هینا
بالندهی چاوه پروان نیشتنه وه و حکمه تی ته مه نیان دامی
سیوشه ش مه رجانم له دهوری دانا بیپاریزن
بمپاریزن په روپوم له ئاوی سر ماوه ته وه
په پووله نزرگه گرتی و بالی نهرمی به رز کرده وه
ئاوازی به رزبونه وهی بال سرووشی هه لدا
به هیواشی روناکی خودایی رژا
به شینهیی گه شهی گیا به ژیان راهاتمه وه
سیوشه ش جار نووسیم
ژیان و یه که مین ئه فسانه
سروشت ته زووی گهرمی به له شدا هات
له ژیر درهختی هوشه سیبه ریکی پر جریوه و جووکه
داینیشاندم و ته مبووریکی خه مگین ده ژهنم
کات ژیان ده خوا
ده خمه بو شایییه کی روونه وه
سروهی ئیواره ده گه رپته وه و له درهختی هوشه دها
دلنیام تاجی په پووسلیمانه
وینهی ژنیکی به گوزهی زولاله وه هه لگرتوه

سروشت وینہ یہ کہ لہ روخساری یہ کہ مین ئہ فسانہ
سیوشہ ش جار تہ وافی یہ کہ مین ئہ فسانہ دہ کہ م

۲۰۲۴/۷/۱ ھ ولیر

هاوبه‌شی سپیده

پیش کازیوه له نزیک په‌نجه‌ره‌وه داگیرساوه
ئه‌ستیره‌ی خانه‌خوئی راسپاردووه
به‌ده‌نگی دلت بده‌وه من و به‌هموو ناویکه‌وه بانگم بکات
که‌سیکی تر نایته دیرم
سروشت شایه‌نی سه‌یرکردنه
گولاوی پرسه و ئاخی گران له خۆم ده‌دهم
خۆم و سینه‌ری دره‌نگ بینراوم
ده‌چینه باخچه‌یه‌کی پشتگویی خراو
به‌ئمه‌ک و تاسه‌وه له‌یه‌کتر راده‌مینین
چاوی پر په‌رجووم هه‌لده‌برم
سارد و به‌تال ده‌گه‌ریمه‌وه هیلانه‌ی سیمرخ
شه‌وانم گران تیده‌په‌رن و که‌رکه‌ده‌نیک ئاسوی راونام
خۆریک ره‌نگ و پرووی له‌من وه‌رگرت به‌ناوی تینه‌ری

هه‌ولیر ۲۰۲۴/۷/۳

بالهاويشتنى جوگه

له مانگى دارستان چرؤ بووى
سه رسامى به ره و لات هات
له ناو ده ستي به هيزت راتگرم
به ئه سپايى ده جو و لايته وه و چه فيهى شه ده شلانت به ستابوو
ده بى به باده به راوردت بکه م
هاتوومه ته ناو شليزان
ده ستيبازى له گه ل کيلت ده که م
تاکبالي هيزى گوشيوم و برک و هالاي سوئ هه ناسه ي
ته نگ

وهک جوگه له يه کى باريكى چاوليل و نيوه تانه گرتوو
سه ره ره و خوار پى ده کوتم
له سه ره سه کويه کى نزیکه لافاو ده پروانم
پوخسار له جهنگى مه رگن
چش له ساردايى پايى گور به شه ونم ته پرن
سيبه رم به سه ره شه قام ده کشى ساتمه ده کا و به لادا دى
بزه ي خه ون و وه رز و شايى و ياد و سوژ و شاد
له حیکمه تى هه موو کتیبه کانى خونددو ومنه ته وه جو شاورتن
خوشيبى له پرى منيان لى ده رسكى
له خورهنگم شه را بام ده خه ملئ و کووپه شم که ميک به

خۆیەو دەنازی
وەرە خەونم
لەسەر سەکۆ بە بالی کراوەم راوەستاوم
هەتاوی نیوهرۆ توورەیه

هەولێر ٢٠٢٤/٧/١٠

شہقامی بالندان

ہیزمان دایہ قاچی ئەسپ
ئەمیش سمی پیشانی ئاویئە دا و ئازاری
مانگ و گۆرانیی شاردراوہی گۆراہیہ وہ
دەستم بەسەر گۆنای بیژہنگیدا ہیئا
لیوی بہبارکەوتوووی جوولاً و کۆتری چیایان نیشتنہ وہ
خەونی من دەبینن
ئاگردانی لاری ساردە
سۆزیککی کۆن لە دلم ماوہتہ وہ
کولاً و ساردبووہ وہ
ئاسۆی کازیوہی کردە روخساری خۆی
بئی ہیچ گوپیدانیک
بیرہوہری زیندووکردمہ وہ
ژیان لەسەر پەژہوہ دەبینن
قسەمان لەبارہی ہیژی قاچی ئەسپ دەکەین
شوینپیکان ہیزیان مژیوم و سەرچاوہی خەلوہتن
بەسەریاندا دیمہ وہ
تەمبوورہکەم ژیی شل بووینہ وہ
لە شہقامی بالندانم
کۆترہ گۆرانییەک دەمم دەکاتە ہیلاہ

۲۰۲۴/۷/۲۸ ھەولیر

كولمى جەوا

زەردەى ئىۋارەيە و بۇنى بخور و ئاۋابون
بەيەكەۋە پەلەيان دا
ۋىنەى ناو ئەلبوومەكەمان خەوتون
تۈز بەرى بىنايى گرتووم و پۇشنىم داىە كزى
لە دورايى نيوان مۇسقا و گۇرانىيىژ
سندووقى سىجر شكا
ۋەك كۆيۈك دەست دەكوتم
خاك لە شىۋەى پرچت نەرمە و شىۋەزايە
دەستم بە لانك دەكەۋى رايدهژەنم
يادىش دىنە ژوورەۋە
چرايەك بە ناۋچەۋانى كىتبخانەم ھەلدەۋاسن
دەرۋانىتە دىر و ۋىنە و كۆپلەى ئەۋ شىعراىەى رازبون
پەنجەرەيەكى كراۋەى بەسەر مالاكەمدا
باران لە كەمىيە و پىۋىستىشە زەۋى بچىترى
جەۋا لە پەراسۋو نىيە
خودا كولمى بە بۇنى نانى گەرم ئال كىردوۋە
پۇيشتوۋى رەنگ بدەيە
ئەستىرەى پىش كازىۋە و باران دابارىنى
پرچى درەخت بشۋا

سه‌کۆی هه‌ژارانیڤش برشینی
تا ئه‌ستیره‌ی بالدار له ئاسمان دینه خوارئ
یاد سواری پاسکیلی سی تابه ده‌که‌م
به‌سه‌ر کومباره خۆله‌میشییه‌که ده‌یسوورپینمه‌وه
هه‌وا زۆر خۆش بووه و نه‌وه‌که‌شمان ددانی ده‌رکردوه
کولمت نانی گه‌نمه
شیوه و شیوه‌زا تییدا چرو ده‌که‌ن و تیشک پر ده‌بن
ماله‌که‌شمان به‌ دره‌خت و بالنده‌یه
جریوه و جووه‌که ده‌به‌خشن

هه‌ولێر ۲۰۲۴/۷/۲۸

ناماژهی ژباناامه

- سه‌باح سابیر چه‌سه‌ن: سه‌باح ره‌نجدهر.
- له ۱۹۶۵/۱۱/۱۸ له هه‌ولێز له‌دایک بووه.
- خوێندنی سه‌ره‌تایی و ناوه‌ندی و ئاماده‌یی ساڵی ۱۹۸۵ له هه‌ولێز ته‌واوکردوه.
- له سه‌ره‌تای هه‌شتاکانه‌وه له‌ناو واقعی نووسیندا به‌دوای پووناکی نه‌ینیدا ویله و له واقعی زه‌ینیشدا مامه‌له له‌گه‌ڵ شیعیر ده‌کا و به‌ر ئه‌گه‌ره‌کانی بوونی ده‌خات.
- ئه‌م کتیبانه‌ی له ئه‌ده‌بی کوردیدا نووسیوه:
  - ۱- زیوان: ۱۹۸۸، پۆمانه شیعیر.
  - ۲- پروه‌که‌کانی خوداوه‌ند: ۱۹۹۹، شیعیر.
  - ۳- خه‌ون و خۆی گێژایه‌وه: ۲۰۰۴، شیعیر.
  - ۴- شه‌ری چل ساڵه: ۲۰۰۵، شیعیر.
  - ۵- مردووێه‌ک ئاگای له هه‌مووانه: ۲۰۰۸، شیعیر.
  - ۶- سه‌د و یه‌کشه‌وه: ۲۰۰۸، شیعیر.
  - ۷- ساڵی سفر: ۲۰۱۰، شیعیر.
  - ۸- سروودی زه‌وی: ۲۰۱۲، شیعیر.
  - ۹- چه‌زده‌که‌م ئه‌وه‌نده بژیم: ۲۰۱۵، شیعیر.
  - ۱۰- دواکه‌وتن له که‌شتی نووح: ۲۰۱۸، شیعیر.
  - ۱۱- دیوانی سه‌باح ره‌نجدهر: به‌رگی یه‌که‌م و دووه‌م: ۲۰۱۸، کۆبه‌ره‌م.
  - ۱۲- به‌ها و هه‌له‌ی پیشبینه‌کان: ۲۰۱۹، شیعیر.
  - ۱۳- سه‌ره‌تا وشه‌ بوو: ۲۰۲۰، شیعیر.
  - ۱۴- سه‌رزه‌مینی هه‌موو ناوه‌کان: ۲۰۲۳، شیعیر.
  - ۱۵- ئه‌زموون و شیعیری بینه‌گه‌رد: ۲۰۲۴، گو‌تار و بیروپای ئه‌ده‌بی.
  - ۱۶- تیشکه‌ پره‌کان: ۲۰۲۴، شیعیر.
  - ۱۷- دیوانی سه‌باح ره‌نجدهر: به‌رگی سێیه‌م: ۲۰۲۴، کۆبه‌ره‌م.

ناوهرۆك

كتيبي يه كه م: به ما و هه له ي پيشينييه كان، چاپي يه كه م: ۲۰۱۹

- ۵..... دۆخى يه كه م.....
- ۷..... هه موو كه سه كان له بوئيرى پويشتندا رازن.....
- ۱۱..... يه كه كان له ئاسوى چاوهر و انيدا.....
- ۱۳..... ديمه نيك له شارى دروود.....
- ۱۵..... له هيزى درهوشانه وهدا.....
- ۱۹..... له بۆسهى خدرى زيندهدا.....
- ۲۱..... ئاوم به خولدا كرد و بۆنى خودا خوش بوو.....
- ۲۵..... ئه سپى بال داستان و ئه فسانه گه يشت.....
- ۲۷..... دابه گوره نيشانهى سه رسورمان به رانبه ر جه رگى خوى داده نى.....
- ۳۰..... ئاهه نكيكى ته و او نه بينزاو.....
- ۳۳..... ره گ له ده م جوگه ي وشك هه ناسه نادات.....
- ۳۵..... دۆخى دووهم.....
- ۳۷..... له داىكيوون و مردن.....
- ۳۹..... ئه وسا و ئيست.....
- ۴۱..... وه چه و به چه.....
- ۴۳..... باوه ر و گومان.....
- ۴۵..... له كه دار و كلكار.....
- ۴۷..... هاتن و نه هاتن.....
- ۴۸..... راست و چه پ.....
- ۴۹..... شه و و پوژ.....
- ۵۰..... كوون و نوى.....

۵۲.....	ناوله پ و ناوچه وان.....
۵۳.....	دوخی سینه م.....
۵۵.....	سه کوی بانگه واز.....
۵۶.....	گولی نزا.....
۵۷.....	پیتی ناوه کان.....
۵۹.....	دهنگی به جیماوم.....
۶۰.....	خانه ی پیران.....
۶۱.....	کانه خه لوز.....
۶۲.....	ناکامی له دایکوبون.....
۶۳.....	زمانه مؤمیاکراوه کان.....
۶۴.....	زهاوهندی ناکام.....
۶۵.....	درهختی زانین.....

کتیبی دووهم: سه رهتا وشه بوو، چاپی یه که م: ۲۰۲۰

۶۹.....	۱۹۶۵/۱۱/۱۸.....
۷۷.....	ئه م دنیا و ئه و دنیا به دهر له م دنیا به.....
۸۴.....	ریژهن.....
۸۶.....	خودا.....
۸۷.....	خاوهن ناوی زور.....
۸۹.....	دووری و نزیکي.....
۹۰.....	دهفته ری گه وری به په نهان گه یشتن.....
۹۲.....	له کانی لیل هه لقولابوو.....
۹۵.....	هاواری یه که م جهنگ و بالنده.....
۹۷.....	فه رهستی خوان.....
۹۹.....	روخساری دایک هه موو شتیک ریک دهخا.....

۱۰۱	له سه‌ره‌مه‌رگ بانگت ده‌که‌م چاوانم دابپوشیت.....
۱۰۳	کاروانی ناوداران لاده‌ده‌ن.....
۱۰۵	ئه‌م شیعره‌ ب‌خه‌نه سه‌ر کلیم.....
۱۰۷	ئه‌تله‌سی شوینپی.....
۱۱۸	ئاماز‌ه‌یه‌کی نیوه ئاشکرا.....
۱۲۲	پیناسه‌ی جیاوازی.....
۱۲۴	چاوی گولله له ئه‌رشیفی ئیمه پاریزرا.....
۱۲۶	کاتیک ده‌چمه‌ دیده‌نی دوا شوین.....
۱۲۹	وتاری سه‌رگلکۆ.....
۱۳۱	په‌نجه‌مۆری بالنده.....
۱۳۳	بیرکردنه‌وه‌ی به‌رزایی.....
۱۳۵	نیشانه‌ی پرسپار له‌ناو لاپه‌ره‌ی سپی.....
۱۴۰	هه‌والی دووه‌م.....

کتیبی سینه‌م: سه‌رزه‌مینی هه‌موو ناوه‌کان، چاپی یه‌که‌م: ۲۰۲۳

۱۴۵	ته‌واو بۆ دواجار لیره‌وه ده‌رۆین.....
۱۶۵	ده‌رکه‌وتنه‌وه‌ی سه‌رله‌نوئی ده‌ستتووسیکی چوارینه‌کانی بابا تاهیر هه‌مه‌دانی.....
۱۷۷	ده‌نگ.....
۱۸۹	ناونیشان بئ گۆره‌پانی جه‌نگه‌کان.....
۲۰۱	خالبه‌ندی.....
۲۱۱	شاعیریک ره‌شنووسی وه‌سیه‌تی به‌ده‌سته‌وه‌یه.....
۲۱۶	سیما و ساله‌کان له پئ پیروژه‌وه.....
۲۲۰	سپی به‌ره‌و ره‌ش.....
۲۲۲	دیوانی مات.....
۲۲۷	مردووان گۆرانی زه‌ویی دووه‌میان ده‌لین.....

كتىبى چوارەم: تىشكە پرەكان، چاپى يەكەم: ۲۰۲۴

۲۳۵	.....	كاتژمىز سفر
۲۳۶	.....	ھەناسە و ئاواز
۲۳۸	.....	رۈوبەرى دارەبازە
۲۴۰	.....	رۈوناكىي خودارپسك
۲۴۲	.....	گواستنه وەدى گۆر
۲۴۳	.....	فېنكى و تووشى
۲۴۴	.....	ئاسوودەيى يادەوهرىيەك
۲۴۵	.....	پەروپۆ
۲۴۷	.....	ھاوبەشى سېيىدە
۲۴۸	.....	بالھاويشتنى جۆگە
۲۵۰	.....	شەقامى بالندان
۲۵۱	.....	كولمى ھەوا